

C. S. LEWIS

A mű eredeti címe:

THE SILVER CHAIR

© C. S. Lewis Pte Ltd 1993

Fordította és átdolgozta: **K. NAGY ERZSÉBET**

A rajzokat készítette: **CSERNA TAMÁS**

AZ EZÜST TRÓN

(Narnia — 4)

SZENT ISTVÁN TÁRSULAT
az Apostoli Szentszék Könyvkiadója
Budapest

C. S. Lewis: Az ezüst trón

ISBN 960 360 743 4

© Hungarian translation: K. Nagy Erzsébet

SZENT ISTVÁN TÁRSULAT

1053 Budapest, Kossuth Lajos u. 1.

Felelős kiadó: DR. ÁKOS GÉZA igazgató

Irodalmi szerkesztő: FARKAS OLIVÉR

Műszaki vezető: NÉVERY TIBOR

Készült 10 A/5 ív terjedelemben

(93—052—1)

1. fejezet

Az iskola

Egy unalmas, szürke nap délutánja volt, amikor Jill Pole a tornaterem falát támasztotta és szünet nélkül sírt. Azért ömlött szeméből a könny, mert iskolatársai állandóan bántalmazták. Nem akarlak benneteket iskolai történetekkel untatni, csupán röviden szólnék Jill iskolájáról, bár tudom, az iskola nem hálás téma számotokra. Persze, a diákok szerettek ebbe az iskolába járni (már amennyire egy diák szeretheti ezt). S a nagyobb és erősebb fiúk, sőt néha még a lányok is, előszeretettel pécézték ki a kisebbeket, gyengébbeket. Erre a legjobb eszköz a labda volt, illetve a legmegfelelőbb alkalom a meccsek, edzések, tornaórák. Még büntetni sem lehetett őket, hiszen a szándékosságot néni tudták rájuk bizonyítani. Más iskolában talán szigorúbban figyeltek volna rájuk, itt azonban nem. Az igazgató a meggyőzést, a szóbeli figyelmeztetést, a hosszas elbeszélgetést tartotta a legjobb fegyelmező eszköznek. Nem minden esetben bizonyult célravezetőnek ez a megoldás, mert ha az illető tudta, hogyan kell válaszolgatnia az igazgató kérdéseire, nemhogy büntetést kapott volna, de a „kedvencek” közé emelkedett. Egyszóval — paradicsomi hangulat uralkodott!

Ezért történhetett meg az, hogy Jill Pole keservesen sírt ezen a szürke, álmosító, őszi délutánon. Magányosan álldogált, fejét mellére hajtotta. Egyszer csak nagyot sikított, mert egy fiú éppen előtte fékezett le, majdnem elsodorva őt az útból. Egyik kezében tornazsákot himbált.

— Nézz a lábad alá! Órült! — szólt rá mérgesen Jill, könnyeivel küszködve.

— Oké! Nem kell rögtön... de mi az ördög van veled? Miért itatod az egereket? — bámult a lány maszatos arcába a fiú csodálkozó szemekkel.

Jill grimaszt vágott, nem válaszolt. Szégyellte magát és tudta, hogyha megszólal, újra elbőgi magát.

— Megint azok bántottak? A fenébe... — füttyentett a fiú, fejét csóválta, mindkét kezét mélyen a zsebébe süllyesztette.

Jill bólintott. Főlöleges volt bármit is mondania. Értették egymást.

— Figyelj ide! Próbálj nem törődni velük — magyarázta a fiú, de érezte, hogy nagyon „tanáros”, kioktató hangon beszél a lánnyal. Jill nem bírta türtőztetni magát és újra hangos sírásba kezdett, (így szokott történni, amikor valakit sírás közben megzavarnak.)

— Menj innen! Hagyj békén! Senki sem kért rá, hogy vigasztalj. Könnyű tanácsokat osztogatni, azt én is tudok. Te is félsz tőlük, csak nem mondd. Menj innen! Én nem fogok hízelegni nekik meg szívességeket tenni, mint te!

— Uramisten! — sóhajtott a fiú és lecsücsült a fűbe, de a következő pillanatban már fel is ugrott, mert sikerült egy tócsába fenekelnie. — Pole! Rám igazán ne haragudj! Felelj! Bántottalak ebben a félévben? Carternek sem engedtem a múltkor, hogy megdobáljon, nem is szólva a Spiwin fivérekéről. Tényleg, én...

— Azt sem tudom, miről beszélsz, és nem is érdekel — vontta meg a vállát Jill.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

Scrubb Eustacénak (mert így hívták a fiút) most mentő ötlete támadt. Még otthon a zsebébe tett két darab rágógumit. Elővette, és az egyiket a lány felé nyújtotta, mint aki békekötésre szánta el magát. Jill rövid habozás után elvette, és érezte, valahogy a kedve kezd visszatérni.

— Ne haragudj! Nem viselkedtem valami szépen az előbb. Tényleg rendes voltál ebben a félévben. A többit meg felejtse el! Akkor még más voltam, ígérem — és Scrubb a szívére tette a kezét —, nem foglak többet bántani.

— Rendes tőled — szipogta Jill. — Akkor tényleg megváltoztál az idén.

— Te is észrevetted? — kapta föl a fejét a fiú. — Mások is mondták már?

— Igen. Mindenki észrevetted. Éppen tegnap délután beszélgettünk rólad az osztályban a lányokkal. Azt is mondták, elsősorban Adela Pennyfather, tegnap az öltözőben, hogy nem akarsz újabban részt venni a „bulikban”, és a végén majd úgy jársz, mint a többi gyenge és gyáva gyerek a suliban. Például mint én. Attól tartok, rád fognak szállni hamarosan.

Scrubb összerázkódott, mint aki fázik. Jill szavaiból megértette, hogy a többiek „ejtették”, és nehéz időszak vár rá az elkövetkezendő hónapokban.

Mindketten hallgattak. Csupán a fáról lehulló levelek zizegése hallatszott az udvaron.

— Hogy lehet az, hogy tavaly egészen más voltál? — törte meg a beállt csendet Jill.

— Sok különös, sőt megmagyarázhatatlan dolog történt velem a nyári szünetben — jegyezte meg halkán Scrubb.

— Miről beszélsz?

A fiú sokáig nem válaszolt. Látszott, hogy inkább nem tudja, mint nem akarja megmagyarázni a szavak értelmét.

— Figyelj ide, Pole. Mindketten utáljuk, sőt gyűlöljük ezt az iskolát, így

van?

— Persze, hogyne! — helyeselt Jill, és várta a folytatást.

— Megbízhatom benned. Ugye?

— Tökéletesen. Mondd már!

— Azt előre megjegyzem, hogy ez egy titok a javából, és hogy első hallásra furcsának és nevetségesnek fogod találni, amit hallasz. Könnyen el tudsz képzelni képtelen dolgokat is? Amin mások jót nevetnének?

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Azt hiszem, igen! — Jill arca csupa figyelem volt.

— Elhinnéd nekem, ha azt mondanám, hogy a szünidőben „elhagytam ezt a világot”, és egy teljesen más világgal ismerkedtem meg?

— Ne haragudj, nem értem — ingatta a fejét a lány.

— Próbálj egy kicsit nem belekapaszkodni a szavak hétköznapi jelentésébe! Mit szólnál hozzá, ha azt mondom, hogy egy olyan helyre kerültem, ahol az állatok beszélni tudtak, aztán sárkányok és egy lábúak éltek... meg mindenféle élőlény, és olyan események történtek, amik csak a mesében lehetségesek.

Scrubbs meglehetősen zavarban érezte magát, mert a mondanivalóját nem tudta megfelelően szavakba önteni. Valahogy olyan sután hangzott, amit mondott. Az arca lángban égett.

— Hogy jutottál oda? — kérdezte Jill tapintatosan, de alig bírta mosolyát visszatartani.

— Csak egy módon, varázslattal — válaszolta suttogva a fiú. A két unokatestvérem is ott volt, egy pillanat műve volt az egész. Ők már azelőtt is jártak abban a világban.

Mindketten izgatottak lettek, a fiú fojtott hangja miatt valahogy hihetőbbnek tűnt az egész. Jillnek hirtelen szörnyű gondolatai támadtak. Olyan lett, mint egy ugrásra készülő tigris.

— Ha ugratsz engem, soha az életben nem állok veled szóba, erre mérget vehetsz. Soha, soha, soha!

— Dehogyan ugratlak! Hova gondolsz?! Esküszöm, hogy minden, amit mondtam, igaz.

— Így már más. Akkor elhiszem.

— Nem fecseged el senkinek! Rendben?

— Mit gondolsz rólam? Amit egyszer megígérek, azt meg is tartom.

Az izgalom ott vibrált körülöttük a levegőben. Az iskolában már senki sem volt, csend és nyugalom honolt a máskor oly zajos udvaron. A bágyadt, késő délutáni napsütésben a legkisebb szellőre is levelek sokasága hullott a földre. Jill olyan reménytelennek látott mindent.

— A fene se tudja, mi lenne jobb! — sóhajtott, és megmozgatta elzsibbadt tagjait. — Ha arra gondolok, hogy több mint fél év van hátra ebből az iskolaévből, sírni szeretnék. Mindenhol jobb lenne, mint itt. Át tudnánk jutni abba a világba, akár most is, ha akarnánk?

— Ez az, amit én sem tudok. Azóta állandóan a visszatérés gondolata foglalkoztat. Valaki, aki ott mindent tud, azt mondta a végén az unokatestvéreimnek, hogy ők már soha nem térhetnek vissza abba a világba. Az már a harmadik útjuk volt. Rám persze ez a megjegyzés nem vonatkozott. Ezért vagyok bizonytalan... és nem tudom, mit gondoljak. Egyre azon jár az eszem, vajon... lehetne-e újra...

— Úgy érted, hogy tenni kellene azért valamit, hogy sikerüljön?

Scrubbs bólintott.

— Kört rajzolhatnánk a földre, aztán betűket írunk bele, a közepébe beleállunk... meg ilyesmi. Erre gondoltál?

— Hát... — Scrubb nagy levegőt vett, és félig mérgesen, félig nevetve Jillre nézett. — Ezt verd ki a fejedből, mert ilyen szóba sem jöhet. Az biztos, így sohase jutnánk át abba a világba, ha egyáltalán esélyünk van rá. Ő biztos ellenezné ezeket a „hókuszpókuszokat”. Úgy tünne, mintha kényszeríteni lehetne arra, amit mi akarunk. Mi csak legfeljebb kérhetünk és nem parancsolhatunk.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Kiről beszélsz? Ki az az Ő?

— Ott Aslannak hívja mindenki.

— Milyen különös név!

— Nem is a név a furcsa, inkább ő maga, mert oroszán, de mindenben különbözik a többi oroszántól. A lényeg az, nem rajtunk múlik a visszatérés. Ettől függetlenül tehetünk egy próbát: forduljunk kelet felé, tárjuk szét a karjainkat, mint ahogy Ramandu és a lánya csinálták a szigeten.

— Milyen szigeten?

— Erről majd máskor! A fontos az, hogy pontosan keleti irányba álljunk. Merre is van kelet?

— Nem tudom — felelte Jill zavartan.

— Ez jellemző rátok, lányokra! Még tájékozódni sem tudtok! — jegyezte meg epésen a fiú.

— Te sem tudod biztosan, azért kérdeztél engem — nyelvelt vissza a lány.

— Én tudom, merre van kelet, de csak akkor, ha nem zavarasz össze. A fenyőfa felé kell fordulnunk. Mondd utánam a szavakat.

— Milyen szavakat?

— Amit mondani fogok... Aslan, Aslan, Aslan!

— Aslan, Aslan, Aslan! — ismételte Jill.

— Kérlek, ne...

Ebben a pillanatban hangos kiabálás zavarta meg őket tervük végrehajtásában. „Pole?” „Valahol erre kell lennie! Megkeressük?” „Én tudom. Az épület mögött van. Idehozzam?” Jill és Scrubb egymásra néztek és a következő másodpercben már rohantak is kifelé az udvarról, olyan gyorsan, hogy futóversenyen bizonyára esélyesek lettek volna. Pechükre a belső kapu be volt zárva, így a kiálló köveken mászni kezdtek fölfelé a kerítésen. (Az is az iskolában folyó oktatásra volt jellemző, hogy sem az idegen nyelvek tanulásában, sem a reál tárgyak elsajátításában nem jeleskedtek a diákok, de azt kitűnően megtanulta mindegyik, hogyan kell vész helyzetben pillanatok alatt eltűnni a helyszínről...)

Egy perce sem szökhettek még, amikor Jill megállt, hogy levegőhöz jusson. Jól hallották, hogy a lányok a nyomukban vannak, ezek szerint észrevették őket. A külső kapun még nem jutottak át.

— Csak nyitva lenne az az átkozott kapu! — lihegte Scrubb hátrafordulva. Jill szólni sem tudott, csak a fejével intett vissza. A kapu mellett egy óriási szikladarab hevert a fűben. Erre föllépve már könnyebben át lehetett mászni, ki az utcára. Nem is gondoltak arra, hogy az ajtón át próbálkozzanak, mert az ilyenkor már zárva szokott, lenni. Hiába is próbálkoznának! Csak az időt vesztegetnék. Nem maradt más hátra, mint újra kerítést mászni.

Azért Scrubb, bár reménytelen érzésekkel, de lenyomta a kilincset. És láss csudát! Az ajtó kinyílt! Meglepetten néztek egymásra, aztán villámgyorsan kisurrantak rajta.

Valahogy egészen más kép fogadta őket, mint amire számítottak. A bágyadt, késő őszi tájkép helyett verőfényes tavaszban álltak, a nap vakítóan sütött, mint júniusban szokott. (Jill agyonbögött arcán minden maszatfoltot duplán lehetett látni. Még jó, hogy tükör nem volt a közelben.) A falevelek nedvesen csillogtak, mint egy tavaszi futózápor után. Olyan váratlan volt midez, hogy lábuk a földbe gyökerezett, hang

C. S. Lewis: Az ezüst trón

nem jött ki a torkukon. Csak bámultak körbe-körbe. Az üdezöld pázsit, a kék ég, a szikrázó, meleg napsütés —, minden felfoghatatlan volt számukra.

Jill egyszerre félni kezdett, pedig ő is akarta azt a másik világot. Furcsán érezte magát. Scrubbra nézett és látta, benne is hasonló érzések dúlnak. Úgy álltak ott, mint két megszeppent kisgyerek.

— Gyere, Pole — szólt a fiú rekedtes hangon.

— Visszamegyünk? — kérdezte alig hallhatóan a lány.

Ebben a pillanatban, valahol a hátuk mögött hangokat hallottak. „Mevagy Pole! Ne is próbálj elszökni!” „Tudjuk, hol vagy.”

Edith Jackle hangja volt. Bár nem tartozott Jill ellenségei közé, mégis inkább az ellentáborhoz húzott, és sosem lehetett tudni, mi a szándéka,

— Gyorsan! — súgta Scrubb. — Add ide a kezed! Együtt kell maradnunk! — és rohanni kezdtek, de maguk sem tudták, hogy hová. Ki a kapun, el az iskolából, a városból, Angliából, a világból... oda, abba a világba!

Edith Jackle hangja olyan hirtelen némult el, mint amikor a rádió keresógombját továbbtekerjük. Másféle hangot, illetve hangokat hallottak. Madarak repkedtek a fejük fölött és énekeltek, amit inkább muzsikának neveznék. Ennek ellenére mégis csend volt körülöttük. Az a fajta csönd, amit az ember nagyon magas hegy tetején állva élvezhet. Jill is erre gondolt, amikor a friss, csípős levegőt mélyen beszívta a tüdejébe. Scrubb még mindig a lány kezét fogta, mint aki sosem akarja elengedni. Lassan lépkedtek előre. Hatalmasra nőtt fák között vitt az útjuk, amik nem nőttek sűrűn, így az egész erdőt minden irányból át lehetett látni. Sehol egy állat, csupán puha, vastag avar a talpuk alatt, és fák, bokrok, virágok, fű. Szellő se lebbent. Nagyon magányos erdő volt ez.

Jobbra fordulva kiértek az erdőszélre. Az, ég kékje változatlanul vakítóan világított. Még mindig szótlanul lépkedtek. Egyszer csak Scrubb visszahőkölt. Mély szakadok tátongott a lábuk alatt. Jillnek megvolt az a szerencsés tulajdonsága, hogy cseppnyi félelmet sem érzett a legszédítőbb magasságban sem — legyen az kilátó, várrom, híd vagy hegytető. Még mérges is lett a fiúra, hogy visszarántotta őt. „Mintha gyerek lennék” — füstölgött magában, és kitepte a kezét a fiú kezéből. Amikor ránézett annak halálsápadt arcára, még gúnyolni is kezdte:

— Mi a baj? Csak nem félsz?

És hogy bizonyítsa, mennyire nem fél, a szakadék legszélére állt, aztán lepillantott a mélybe. Ekkor értette meg, miért sápadt el a fiú az előbb. Ehhez hasonlót még ő sem látott, pedig örületes mélységekbe pillanthatott már le életében. Mélységes mély kút látványa sem lehet ennyire ijesztő! Mintha a föld belseje nyílt volna meg a szeme előtt... apró, fehér foltok lebegtek alant, mintha legelésző bárányok lettek volna... pedig felhők úsztak a levegőben! Fantasztikusan fehér és sűrű felhők, akkorák, mint egy nagyobbacska hegy!

Valahol alattuk, nagyon messze a föld... vagy folyó?... tenger?... ki tudja?! Csak sejteni lehetett. Jill megrázkódott. Egy lépést akart tenni visszafelé, de meggondolta magát. Mit szólna Scrubb? Aztán mégis jobbnak látta minél hamarabb távol kerülni ettől a rettenetes helytől, és már egyáltalán nem nevetett a még mindig sápadozó fiún. Elmúlt a nevetetnékje. Lépni akart, és... és nem tudott! Mintha földhöz ragadtak volna a lábai, minden összefolyt a szemei előtt.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Mit csinálsz, Pole? Hé! Gyere vissza te bolond lány! — üvöltött rá Scrubb, de Jill úgy hallotta, mintha a fiú hangja valahogy nagyon messziről jönne... Azt még érezte, hogy megmarkolja a karját, és ő lerázza magáról.

Egy pillanatra megingott a szakadék szélén és hallotta, ahogy a fiú nagy ordítással a mélybe zuhan.

Nem volt ideje átgondolni a történeteket, és azt sem, hogy mit csinált. Ugyanis ekkor egy nagy, fényes szőrű állat rohant feléje az erdőből. Előtte egy lépésre a fűbe lapult és furcsa módon teljes erejéből fújni kezdett. Nem üvöltött vagy ásított, hanem szünet nélkül fújt, illetve szívta be a levegőt, mint amikor a porszívó csöve fölszippantja a szemetet a padlóról. Jill olyan közel állt a vadállathoz, hogy érezte a levegő vibrálását maga körül. Moccani sem mert. Furcsa módon csöppnyi félelmet sem érzett, pedig egyébként halálra rémült volna. Aztán egy apró fekete foltot látott lebegni, majd emelkedni egyre feljebb a mélységből. Még nagyon messze volt és ide-oda lebegett, majd egy éles fordulatot véve eltűnt a messzeségben. Jill tágra nyílt szemekkel és érthetetlenül bámulta a mellette fekvő állatot és a távolodó apró „pontot”. Föl nem tudta fogni, pedig érezte, hogy a kettő között összefüggés van. Az állat oroszlán volt.

2. fejezet

Jill megbízatást kap

Az oroszlán lassan felemelkedett a helyéről és Jillre ügyet sem vetve még egyszer kitátotta a száját. Aztán mint aki jól végezte dolgát, megfordult és visszaballagott az erdőbe. „Álmodom. Biztosan álmodom.” — dörzsölte Jill a szemeit. „Mindjárt fölébredek. Nyugalom.” Hát ez nem volt álom, és nem kellett fölébrednie! „Bárcsak sose jöttünk volna erre az átkozott helyre! Biztosan Scrubb sem így gondolta. Különben is! Ha nem így van, akkor pedig hogy merészelt engem is elcipelni ide, beleegyezésem nélkül? Nem az én hibám, hogy lezuhant a szikláról. Ha nyugton hagyott volna, nem történt volna meg ez a szörnyűség.” Hiába próbálta magába szuggerálni az igazát, Scrubb utolsó kiáltása szünet nélkül a fülében csengett és könnyek szöktek a szemébe.

Ti is éreztétek már bizonyára, hogy addig megkönnyebbülés a sírás, míg tart. De előbb-utóbb abba kell hagyni és eldönteni: hogyan tovább. Jill is lassacskán abbahagyta, már csak néha szipogott. Iszonyú szomjúság tört rá. Elhatározta, hogy ivóvíz után néz. A madarak elnémultak már, csönd volt mindenütt, kivéve egy távoli, alig hallható zajt, ami nem volt más, mint patak csobogása. Jill körbeforgatta a fejét, mert félt, hogy az oroszlán még mindig ott lapul valahol a közelében. A fák ahhoz már sűrűn nőttek, hogy egy állat — még ha olyan nagy is, mint egy oroszlán, könnyedén megbújhasson. „Talán több oroszlán is él ezen a környéken!” — sápadt el még a gondolattól is. Annyira gyötörte a szomjúság, hogy félelmét leküzdve a sustorgó hang irányába vette az útját. Fától fáig, meg-megállva, szinte lábujjhegyen araszolgatott előre, vigyázva, nehogy zajt üssön. Az erdő oly mozdulatlan és csöndes volt, hogy nem volt nehéz a tájékozódás. Közben jobbra-balra tekintgetett, hogy idejében kereket oldjon egy előbukkanó vadállat elől. Jó irányba haladt, mert a patak zúgása erősebb lett. Hamarabb odaért, mint gondolta. A patak vidáman csörgedezett, kanyargott az óriás kövek között. Csak úgy szikrázott a rávetődő napsugaraktól. A víz látványától a szomjúság még elviselhetetlenebbül gyötörte, de mégsem rohant oda. Annál óvatosabb volt, illetve félt egy váratlan támadástól. Lassan, minden lépést külön megfontolva közeledett a vízhez. Egyszer csak, mint egy jelenés, az oroszlán ott feküdt a patak partján, mozdulatlanul, szemeit Jillre függesztve. Fejét magasra emelte, két mancsát előre nyújtotta. Jill belátta, hogy menekülésre nem is gondolhat, hiszen hiábavaló lenne, mert az esélye egyenlő a nullával. Az oroszlán még mindig mereven nézte, aztán, mint aki úgymint tisztában van vele, kivel áll szemben, elfordította a fejét. „Úgymint a sarkamban lenne. Azért sem futok el! Legalább szemtől szembe támad, nem hátulról!” — biztatgatta magát. Hogy mennyi ideig tartott ez a félelemmel teli várakozás — utólag sem emlékezett rá. Az biztos, óráknak tűnt. Szomjúsága ekkorra már annyira gyötörte, hogy mindent egy lapra tett fel: ha bekapja őt az oroszlán, akkor is előtte innia kell néhány kortyot a vízből.

— Ha szomjas vagy, igyál — szólalt meg az oroszlán barátságos hangon.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

Ezek voltak az első szavak, amit Jill hallott, mióta Scrubb lezuhant a szikláról. Első pillanatban hátra nézett, ki lehet az, aki szólt hozzá. Aztán ismét hallotta:

— Ha szomjas vagy, igyál.

Ekkor jutott az eszébe, hogy Scrubb mesélt neki a beszélő állatokról, akik abban a világban élnek. Akkor pedig csak az oroszlán lehetett!

És tényleg! Az oroszlán szája alig észrevehetően, de mozgott, hanem a hangja mégsem volt igazán emberi hang. Mélyebb, puhább és erőteljesebb! Most már nem attól félt, hogy a vadállat martalékává válik, hanem egészen másfajta félelmet érzett. Ha valaki kérdezte volna, nem tudta volna megfogalmazni. Érezte.

— Hát nem vagy szomjas, lányom?

— Meghalok a szomjúságtól — rebegte Jill.

— Akkor igyál!

— Félrehúzódnál addig, míg iszom?

Az oroszlán alig hallhatóan mordult egyet és szemei megvillantak. Nem válaszolt.

Jill felfogta, mennyire bután viselkedik, és azt is, mekkora erővel áll szemben. „Ha akarná, még talán a hegyeket is kimozdítaná a helyükből” — gondolta magában. A patak változatlanul ott csobogott tőle néhány lépésre.

— Megígéred, hogy nem bántasz míg iszom? — kezdte újra Jill a próbálkozást...

— Én nem szoktam ígérni — válaszolt komoran az oroszlán.

Jill egyre közelebb lépdelt, bár félelme nem csillapodott. A szomjúság vezérelte az akaratát.

— Szoktál lányokat is enni? — hangzott a következő buta kérdés, bár Jill a legkomolyabban gondolta.

— Ha akarom, igen, ha akarom, nem. Ha kell, életet lehelek az élettelenbe, vagy birodalmakat döntök romba egy pillanat alatt — válaszolta az oroszlán.

Mindezt nem úgy mondta, mint aki mérges, dühös vagy netán kérkedik a hatalmával. Csak egyszerűen kijelentette, mint tényt.

— Inkább maradok — szólt végleg megszeppelve a lány.

— Akkor szomján fogsz halni.

— Istenem! Inkább megyek és keresek egy másik patakot.

— Nincs másik patak — mondta változatlanul nyugodt hangon az oroszlán.

Nem lehetett nem hinni az oroszlán szavainak. A kételkedés meg sem fordult Jill fejében. Azt tette, amit a legkevésbé kívánt a szíve mélyén: odament a patakhoz, letérdelt, ráhajolt a vízre és ivott... ivott...

C. S. Lewis: Az ezüst trón

ivott... kifulladásig. Ilyen csodálatos ízt még nem érzett a szájában. Minden porcikája azonnal felfrissült, erőre kapott. Néhány korty, és a szomjúság egycsapásra megszűnt.

Ivás közben átcikázott az agyán, hogy villámgyorsan el kellene szöknie onnan, de ugyanakkor tudta jól, hogy teljesen hiábavaló minden efféle gondolat. Lassan felemelkedett, az arca még nedves volt a víztől.

— Gyere ide — szólította őt szelíden az oroszlán. Mit volt mit tennie, odament. Közvetlenül előtte állt meg, szinte súrolta hatalmas sörényét, mancsait. Le nem tudta venni tekintetét az oroszlán szeméről. Majd bűnbánóan lehajtotta a fejét.

— Gyermekem. Hol az a fiú, aki veled volt?

— Lezuhant a szikláról, uram — próbált Jill udvarias lenni, bár nem tudta pontosan, hogyan szólítsa a beszélő oroszlánt.

— Hogy történt?

— Megpróbált engem elrántani a szakadék széléről.

— Miért mentél olyan közel gyermekem, hogy ezt kellett tennie?

— Dicsekedni akartam előtte, hogy nem félek. Már megbántam — és Jill sírni kezdett.

— Jól válaszoltál, kislányom. Ne mondj többet. Most figyelj jól rám. Örömhírt közlök veled. A fiú él és biztonságban van, mert Narniába segítettem. Neked nem lesz olyan könnyű odajutni, mert rosszul viselkedtél. Meg kell érte küzdened, hogy eljuss és a küzdelem nehéz és fárasztó lesz.

— Mit kell tennem?

— Időben megtudsz mindent. Ezért is hívtalak ide onnan a másik világból.

Jillt ez teljesen összezavarta. „Ez összetéveszt engem valakivel.” Nem merte hangosan kimondani, nehogy újra magára haragítsa az oroszlánt, ha már ilyen jól „összemelegedtek”.

— Mondd ki, ami a szívedet nyomja — szólt az oroszlán.

— Az jutott eszembe, de csak úgy véletlenül, hátha valami hiba csúszott a dologba... mármint hogy engem hívtál. Scrubbot és engem senki se hívott ide. Éppen arról beszélt, hogy él ott valaki (a neve most nem jut eszembe), akinek hatalmában áll a másik világba átjuttatni őt, illetve minket. Aztán nyitva találtuk az ajtót..., és... most itt vagyok.

— Nem hívhattok engem anélkül, hogy én azt ne akarnám — válaszolta az oroszlán.

— Akkor te lennél az, akiről Scrubb mesélt? — csodálkozott Jill.

— Én vagyok. És most halljad a feladatokat. Messze innen, Narniában, él egy öreg király, aki nagyon szomorú, mert nincs utódja, aki követné őt halála után a királyi széken. Volt neki egy gyönyörű fia, akit évekkel ezelőtt elraboltak, de azt senki sem tudja pontosan, mikor, hol, kik. Azt sem, él-e még vagy már régen halott. Én tudom, hogy életben van. A feladatod az lesz, hogy fölkutasd a királyi herceget, visszahozzad az atyja házába, vagyis harcolj érte, ha kell, az életed árán is.

— Hogyan gondoltad ezt? Képes vagyok én erre a feladatra?

— Mindent megtudsz részletesen, gyermekem. Elmondom, mire kell nagyon ügyelned, mik lesznek azok a jelek, amelyek biztosítanak arról, hogy jó úton haladsz:

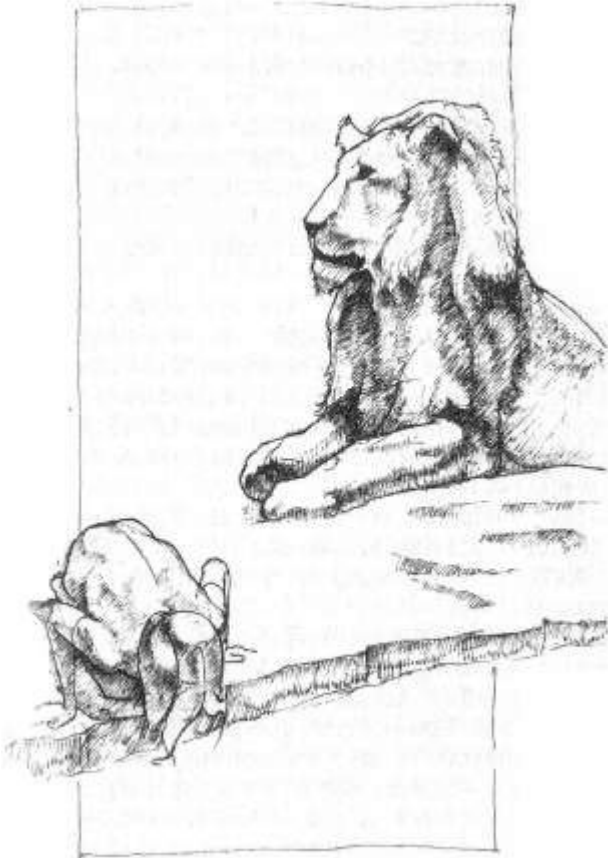
Először: amikor Scrubb Narnia földjére lép, egy régi, kedves ismerőssel fog találkozni. Rögtön üdvözölnie kell őt. Ha így tesz, hasznos segítséget kaptok tőle mindketten.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

Másodszor: tengerre szálltok Narnia kikötőjéből, és észak felé fogtok hajózni addig, míg meg nem találjátok a sok évvel ezelőtt élt óriások ősi, lerombolt városát.

Harmadszor: egy kőbe vésett írást találtok majd a romok között. Azt kell a továbbiakban tennetek, amit az írás parancsol.

Negyedszer: az írás segít abban is, hogy felismerjétek az elveszett királyi fiút (ha sikerül megtalálnotok). Ő lesz az első hosszú utatok során, aki Aslan nevében kér tőletek segítséget, jól jegyezd meg: Aslan nevében.

Amikor az oroslán befejezte a mondandóját, Jill úgy érezte, valamit illik válaszolnia. Udvariasan bólintott egyet és így szólt:

— Nagyon köszönöm. Mindent megértettem.

— Kislányom — szólt szelíden az oroslán —, gondold át még sokszor, amit hallottál. Talán első hallásra egyszerűnek és világosnak tűnik. Nem szeretném, ha később csalódások érnének. Az első, hogy jól az emlékezetedbe vésd minden szót. Ismételd el a négy jelet.

Jill próbálta, de már a másodiknál összezavarodott. Az oroslán bele-beleszólt, kijavította, amit rosszul mondott. Sokszor kellett Jillnek ismételnie az egymás után következő lépéseket. Okos kislány volt, percek múlva már úgy ment, mint a vízfolyás. Az

orszlán végig türelmesen hallgatta.

— Hogyan jutok Narniába? — folytatta a kérdéseket a lány.

— Úgy mint Scrubb.

— Időben fogok érkezni, hogy figyelmeztessem őt az első feladatra? Bár meglehet, nem is kell szólnom neki. Ha megpillantja egy régi barátját, természetes, hogy üdvözölni fogja.

— Nincs sok időd a gondolkodásra — emelkedett föl az oroslán. — Készülj, indulnod kell. Elkísérlek a szikláig. Elöttem lépkedj.

Jill tudta, az ő hibája, hogy a dolgok bonyolultabbá váltak. „Ha nem lettem volna olyan bután makacs, most Scrubb is itt lenne és együtt indulhatnánk. Csak el ne felejtsem a feladatokat!” — rémüldözött magában.

Furcsa érzés volt, hogy az oroslán, végig az úton, míg a sziklához nem értek, nesztelenül mögötte lépdelt. Néhány lépésre lehettek a meredektől, amikor Aslan megszólalt:

— Állj meg és várj nyugodtan. Egy pillanat, és indulsz. Utoljára figyelmeztetek, hogy semmit el ne felejts! Mindig gondolj a négy feladatra. Ismételd el magadban reggelenként, amikor fölkelsz, esténként, amikor lefekszel. Állandóan az eszedben tartsd. Bármilyen történések veled, attól soha el ne térj. Még egy utolsó tanács: itt most nyíltan, szemtől szembe beszéltem hozzád. Narniában nem így lesz, vagy legalábbis ritkán fordul majd elő. Itt, ahol a levegő tisztább, mint bárhol másutt, ahol senki és semmi sem zavar — a te fejed, gondolataid, eszed is tiszta, friss. Narniában más lesz a helyzet. Vigyázz, semmi ne zavarjon össze, el ne térítsen kitűzött célodtól. A jelek, amiket keresel, nem azonnal és úgy fognak mutatkozni előtted, ahogy te elvárod. Megtörténhet, hogy ott lesz

előtted, mégsem látod. Fontos, hogy a szívedre hallgass, ne pedig az első benyomásodra. A látszat nem fontos! Higgyél nekem és emlékezz! Semmi más nem számít. Most pedig, kicsi lányom, minden jót kívánok az utadon...

Az oroslán hangja újra szelíd lett, szinte simogató, majd lassan elhalkult. Jill hátrapillantott. Legnagyobb meglepetésére a szikla mérhetetlen távolságra volt már tőle, az oroslán pedig apró, fénylő ponttá zsugorodott. Míg az oroslán beszélt hozzá, összeszorította a fogait, szemeit becsukta, mert elképzelte magát, ahogy majd örült sebességgel nekilódul a szikláról a levegőbe. Várta, hogy az oroslán mikor fújja le a mélybe. Ehelyett olyan észrevétlenül történt az egész, hogy észre sem vette, mikor hagyták el lábai a talajt.

Alatta többezer méteres mélység tátongott, körülötte kitárulkozott a végtelen tér. Csupán néhány másodpercig tartott az ijedelve. Olyan kellemes állapot volt lebegni a levegőben, hátán fekve, mintha otthon pihenne, kényelmes ágyában. Úgy mozgott, mint hal a vízben — ide-oda siklott, hasáról a hátára fordult, majd vissza, jobbra-balra libegett. Szél nem fújt, a nap bágyasztóan, melegen sütött. Hasonlóan érezheti magát a vitorlázórepülő, azzal a különbséggel, hogy Jill körül tökéletes csend uralkodott, és légmozgás sem volt. Egy idő után újra visszapillantott. A felhők már nem takarták el a hegycsúcsot, így teljes magasságban láthatta azt. „Vajon miért nem borítja hó és jég, hiszen rettentően magas” — töprengett. „Igaz, itt minden más, mint nálunk.” Aztán a mélybe nézett. Olyan szédítő magasan szállt, hogy nem látta tisztán, vajon szárazföld, tenger vagy hegyvidék fölött repül-e. Azt sem,

C. S. Lewis: Az ezüst trón

hogy mekkora sebességgel. „Uramisten! A jelek! El ne felejtsem! Muszáj megint elsorolnom.” Szinte páni félelem fogta el, hátha azóta kiestek már az emlékezetéből. Megnyugodott, mikor hiba nélkül sikerült fölidéznie valamennyit. „Jól van. Ügyes vagyok” — veregette meg gondolatban a vállait és kényelmesen elpihent (mint ahogy a fotelban szoktunk hátradőlni).

Órákat töltött el így, szemlélődve, ábrándozva. Majd elunva a semmittevést, elmosolyodott. „Alhatnékom van. Milyen fantasztikus lenne úgy aludni, hogy közben lebegek a levegőben! Előttem még biztos senki sem próbálta. Én vagyok az első! Illetve — szegény Scrubb. Ő biztosan aludt egy keveset. Hát akkor leheveredek, mint otthon. Jó éjszakát! Szép álmokat magamnak!” Mielőtt végleg álomra hajtotta volna a fejét, még egy utolsó pillantást vetett lefelé. Szárazföldet nem látott, helyette sűrű, fehér „valamiket”, amik szorosan egymás mellett haladtak nyugati irányba. „Felhők lehetnek. Érdekes lenne közelebbről megnézni őket. Lejjebb kellene ereszkednem, hogy jobban lássak. Különben is a nap egyre elviselhetetlenebb lesz.” Nagy figyelemmel fürkészte az alatta úszó felhőket, régen elfeledve, hogy az előbb még aludni akart. Először nem hitt a szemének, de amikor többször vakító kékséget fedezett fel egy pillanatra az éppen szétnyíló, majd összezáruló felhők között, már tudta: tenger felett visz az útja. „Ha tenger van, szigeteknek is lenniük kell.” Mennyire más szemmel és érzésekkel tekintett volna lefelé, ha tudta volna, hogy ezeket a szigeteket Scrubb is látta annakidején a tengerjáró hajóról, illetve néhányat közülük be is járt. Persze, Jill erről nem tudott. Lejjebb ereszkedett, a felhők sem zárták már el előle annyira a kilátást. Tengerparti sávokat is felfedezett. Sőt! Mintha a víz egy picikét „beráncolódt” volna a part mentén. „Hullámok! Nahát! Milyen érdekes!” — tapsolt örömeiben. A horizont végén, ahol az égbolt a tengerrel találkozik, barna színű csíkot látott, ami egyre sötétebb és szélesebb lett. „Szárazföld. Végre!” — sóhajtott fel boldogan és szíve nagyot dobbant. Hirtelen, balfelől egy felhő közeledett nagy sebességgel, vele azonos magasságban... Még arra sem maradt ideje, hogy lélegzetet vegyen, mikor a felhő nagy sebesen „átgázolt” rajta, a feje tetejétől a lába ujjáig csuromvizes lett. Levegőt sem kapott az alatt, míg a felhő átvonult rajta. Néhány másodperc alatt játszódott le ez a váratlan találkozás. Még jó, hogy a nap változatlanul tűzött, így hamar megszáradt és nem fázott meg. Váratlanul hangokat hallott. Az utazás kezdete óta élvezte a teljes csöndet maga körül. Közben olyan közel került a tengerhez, hogy hallhatta a hullámok zúgását, a sirályok rikoltozását. Sőt! Még a tengervíz sós illatát is az orrában érezte. Most már a sebességét is fel tudta mérni. Bizony „rákapcsolt” az utolsó métereken. Úgy látta maga alatt a szárazföldet, mint az ejtőernyős, aki lefelé ereszkedik a célpontra. Tőle jobbra-balra hegyek magasodtak, közöttük tavak, öblök, mezők, folyók, erdők, homokos tengerparti sávok váltogatták egymást. Ahogy lejjebb ereszkedett, a parton szétfröccsenő hullámok zaja egyre erősödött. Aztán lankás-dombos vidék tárult fel előtte, amit folyó szelt ketté. Alig néhány méter magasán lebegett a felszín felett. Milyen érdekes és izgalmas látványban volt része! Azt sem tudta, merre kapkodja a fejét: üdezőld pázsit, egy horgonyt vetett hajó, mint ékszerdoboz, úgy ragyogott a napsütésben, tornyok, várfalak, rajtuk színes zászlók lengtek a szélben; emberek harci díszbe öltözve

C. S. Lewis: Az ezüst trón

tolongtak; zaj, zene-bona, nyüzsgés mindenütt, össze-vissza tarkaságban. Az utolsó métereken biztonsággal leereszkedett egy nagy, terebélyes fa alá... és néhány lépésre tőle... Scrubb mosolyog rá teljes életnagyságban! Már a nyelvén volt, hogy sajnálkozzon rajta, ahogy elgyötört, sápadt arcát megpillantotta, de meggondolta magát.

Ehelyett karjait széttárva fölkiáltott:

— Képzeld! Teljesen átáztam!

3. fejezet

A király tengerre száll

Amiért Scrubb olyan lehetetlenül nézett ki (és Jill is, csak ő nem láthatta saját magát), annak oka a környezetükben lévő pompájában, ragyogásában keresendő. A hegyszorosban, — amit mindketten jól beláthattak, amikor földreéréshez készülődtek —, gyönyörűséges, soktornyú vár emelkedett. Olyan szép, mesébe illő volt, hogy az üdezőld, lankás dombok között ragyogott a napsugaraktól. Az ablakok, ajtók tornyok, rézkapuk, cserepek százsorosan verték vissza a fényözönt. Mindketten szájtátva bámulták. A tengerparton végig minden, a kikötő, a rakodópart fehér márványból épült. Itt állt egy tengerjáró hajó, indulásra készen. Óriási vitorlája volt, hosszú, vastag árbócrúd emelkedett a közepén. A tatnál díszes zászlót lengetett a szél, rajta nyolcágú koronával. Körben, a hajó oldalán különböző harci pajzsok sorakoztak egymás mellett, rajtuk a legelőkelőbb családok címereivel. Közvetlenül a hajó mellett, de három lépésre a tömegtől, egy nagyon öreg ember állt —, a király. Ezüstszállal átszőtt, bíborszínű palástot viselt, alatta ezüst páncélinget, fején aranykorona csillogott, ősz szakálla a derekáig ért. Intett az egyik, hozzá közel álló férfinak és jobb kezét annak vállára tette. A másik férfi is díszes ruhát viselt és alig látszott fiatalabbnak. A király nagyon gyenge lábakon állt. Számítani lehetett arra, hogy egy erősebb fuvallat menten felkapja a helyéről. Szemeiből könnycseppek csorogtak. Valahonnan a tömegből most két ifjú kicsi trónszéket hozott és letették a király mellé. Rögtöni utánuk pórázon aprócska szamarat vezettek oda és a székhez kötötték. Jill és Scrubb csak most vették észre, hogy a székben ül valaki, egy apró, pufók törpe! Ő is díszes öltözékben volt, szinte vetekedett a királyéval. Ennek ellenére furcsának hatott, sőt nevetségesnek. Elsősorban azért, mert kövérsége miatt a ruha pattanásig feszült rajta, illetve több párnát kellett feltornyozni alatta, hogy egyáltalán látni lehessen őt. Mint egy szőrpamacs, úgy nézett ki a maroknyi állatka. Egyidős lehetett a királlyal, de fáradtság, komorság cseppet sem látszódott rajta. Sőt! Szemeit szüntelenül körbeforgatta az előtte álló tömegben, apró lábai, kezei nyughatatlanul kalimpáltak. Kopasz feje úgy fénylett a napsütésben, mint egy biliárdgolyó. A szék mögött, félkörben álltak az Udvar emberei. Ruházatuk, fegyvereik árulkodtak előkelő nemesi származásukról. Távolabbról nézve tarka virágoskertnek tűnt a színes sokaság. A két gyerek szemében a tömeg volt a legérdekesebb. Minden ötödik volt csak emberi lény. A többi olyan teremtmény, amik a földön, a mi világunkban ismeretlenek: kentaurok, faunok, szatírok. Jill csak azért tudta a nevüket, azért ismert rájuk, mert különféle mesekönyvek illusztrációiban találkozott már velük. A törpéket is innen ismerte. De mások is voltak ott: medvék, hódok, leopárdok, vakondok, egerek, meg sokféle tarka madár. Aztán persze sok olyan állat is nyüzsgött, akiket eddig még Kepén sem láttak: többségük termetre nagyobb volt, mint az egér, de hátsó lábukon álltak, a mellsőket pedig úgy használták, mint mi a karunkat, kezünket. Ezen kívül még megszámlálhatatlan apró állatka tolongott a sokaságban. Arckifejezésükből látszott, hogy úgy gondolkodhatnak, beszélhetnek, mint az emberek.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Istenem! Tényleg igazad volt! — sóhajtott kissé bűnbánóan Jill, aztán rögtön hozzátette: — Vajon bántanának, ha odamennénk?

Ugyanis most vette csak észre, hogy nemcsak apró termetű, veszélytelennek látszó állatkák állnak a tömegben, hanem valahol a végén bizony egy-két óriás és „emberszabású” ember is ágaskodik. Ebben a pillanatban Jillbe „beleütött a mennykő”, vagyis eszébe jutott Aslan megbízatása. Teljesen kiesett a fejéből a földreérés óta.

— Scrubb! — rángatta a fiú karját. — Scrubb, gyorsan! Felismersz valakit a tömegben?

— Újra gúnyolódó kedvedben vagy, látom — húzta el a száját a fiú, és ügyet sem vetett a mellette hadonászó lányra. — Maradj csöndben! Megértetted? Hallani akarom, mit beszélnek.

— Ne bolondozz! — nyaggatta tovább Jill. — Egy percet sem veszíthetünk. Újra kérdezem, hogy látsz-e ismerőst a tömegben? Mert ha igen, akkor azonnal beszélned kell vele.

— Mit fecsegsz itt össze-vissza? — csóválta a fejét Scrubb.

— Aslan parancsolta, nem én találtam ki — válaszolta Jill tehetetlenül, mint aki feladta a további küzdelmet.

Azért még hozzátette, mint aki az utolsó aduját játssza ki:

— Egyébként személyesen találkoztam és beszéltem vele.

— Mit mondasz? Aslannal? Hol? Mikor? — dadogta Scrubb ijedten.

— Azt mondta, hogy az első lény, akivel Narniában találkozol egy régi, kedves ismerősöd lesz, akit neked azon nyomban üdvözlődnöd kell.

— Az a baj, — vakargatta a fejét Scrubb —, hogy ezek között senkit sem ismerek. Sőt, azt sem tudom, ez egyáltalán Narnia-e, ahol most vagyunk.

— Azt mondtad, már jártál itt — csodálkozott Jill.

— Akkor sem tudom.

— Nahát, ez szép dolog, mondhatom. Nem te mondtad, hogy...

— Az Isten szerelmére, hallgass már és ne sápítozz a fülemben! Nem hallok semmit.

A király éppen a törpének mondott valamit, amiből Jill egy kukkot sem értett. A törpe egy szót sem válaszolt, csupán bólogatott és grimaszokat vágott. A király most alattvalóihoz fordult és kiabálva beszélt, hogy minél többen hallják. Szegénynek a hangja olyan öreges és rekedtes volt, hogy Jill megint hiába hegyezte a füleit. Amikor befejezte, lehajolt a törpéhez és mindkét oldalon megcsókolta az arcát. Ezután a ceremónia után fölemelte a jobb kezét és áldását adta alattvalóira. Majd megfordult, és lassan fellépkedett a hajó fedélzetére. Mindenki könnyezett. Zsebkendők kerültek elő a zsebekből, mindenfelől szipogás, sírás hallatszott. A lépcsőt fölhúzták, a harsonák megszólaltak, és a hajó lassú evezőcsapásokkal elhagyta a kikötőt.

— És most... — de Scrubb nem mondhatta tovább amit akart, mert egy óriási fehér madár szállt le közvetlenül mellettük. Jill először azt hitte, óriáshéja. Nem héja volt, hanem bagoly, de majdnem akkora, mint ők. Szemeivel szaporán pislogott, mint ahogy az erősen rövidlátók szokták, ha leveszik a szemüveget. Fejét kissé oldalt fordította, és lágy, hízelgő hangon megszólalt:

— Ti ketten itt kik vagytok? Mik vagytok?

— Scrubb a nevem, ő pedig Pole — felelte udvarias meghajtással a fiú. — Megtudhatnánk tőled, hol vagyunk?

— Narnia földjén, Cair Paravel vára előtt.

— A királyt láttuk az előbb elhajózni? — faggatta tovább Scrubb.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Bizony, bizony — bólogatott a bagoly szomorúan. — De még most sem tudom, kik vagytok. Mintha varázslatot éreznék a közeletekben. Láttalak benneteket, amikor idefelé jöttetek, illetve szálltatok. Mindenki figyelmét a király távozása kötötte le, így senki sem kémlelte az eget. Csak én voltam éber egyedül. Ezért láthattalak mindkettőtöket.

— Aslan küldött ide bennünket — mondta Scrubb halkán.

— Micsoda? Aslan? Uhhh! Ez túl sok a szívemnek így egyszerre, pláne reggel. Nem szoktam az ilyen izgalmakhoz — pihegett a madár.

— Azért jöttünk, hogy az elrabolt herceget kiszabadítsuk és visszahozzuk az atya házába — kapcsolódott Jill is a beszélgetésbe.

— Ezt most hallom először. Milyen hercegről beszélsz? — nézett Scrubb a lányra kérdő szemekkel.

— Az lesz a leghelyesebb, ha most azonnal odamentek a törpéhez, Trumpkinhoz és előadjátok a küldetésetek célját — döntötte el a vitát a bagoly, és sarkon fordult, majd előttük lépkedve mutatta az utat. Közben magában motyogott: „Micsoda nap! Micsoda hírek! Ilyen korán reggel!”

— Hogy hívják a királyt, aki az előbb elhajózott? — lépett utána Scrubb.

— X. Caspian.

Jill nem értette, miért állt meg hirtelen Scrubb, mintha földbe gyökerezett volna a lába. Arca halottá vált. Még ilyenek sosem látta a fiút. Éppen kérdezni akarta, mi történt, amikor a törpe elé értek. Trumpkin (mert ő volt az) éppen szedelőzködött, a szamár kantárját tartotta és fogadta az utolsó üdvözléseket. Az Udvar főemberei már elindultak a kastély felé.

— Kormányzó úr! Kérem! — kiabálta a bagoly a törpe fülébe.

— Mi az? Mi van? Mi történt? — fordult feléje Trumpkin.

— Két idegen, uram! — üvöltötte tovább a bagoly.

— Jól értettem? Idegenek? Mit akarnak? Ezek azok itt? He? Emberszabásúak, azt látom.

— Jill a nevem — lépett előre a lány. Égett a vágytól, hogy részletesen elmondhassa, mi járatban vannak.

— A lányt Jillnek hívják! — ismételte a bagoly olyan hangosan, ahogy bírta.

— Nem értem. Jé? Vagy Ji? Hogy lehet egy kislánynak ilyen nevet adni?

— Jill, uram. Két ll-el — kiabálta a bagoly berekedve.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Kérlek ne üvölts, nem vagyok én süket! Állj távolabb és engedd ide az idegeneket. Szóval, mit mondtál, hogy hívják?

— Akárhogy — legyintett a bagoly a fejével tehetetlenül.

— Miért mondd, hogy sehogy, mikor mindenkinek van becsületes neve. Bosszantani akarsz?

— Ez a fiú Scrubb! — kiabált újra a bagoly, ügyet sem vetve a törpe megjegyzésére.

— Miért mondd, hogy „hu”? Fáj valamid? Különben, meg kell mondanom, az én időmben még tudtak az állatok értelmesen beszélni. Manapság! Ugyan! Itt áll ez a két gyerek, és még mindig nem tudom a pontos nevüket, honnan jöttek és mit akarnak. Látom, öreg barátom, fölötted is eljárt az idő! Gyere Urnus, add ide a kürtöt!

Egy kicsi faun, aki eddig szótlanul és mereven állt a törpe mögött, most előrelépett és egy ezüst kürtöt nyújtott át. Mint egy fémkígyó, úgy tekeredett a törpe nyaka köré. Glimfeather, a bagoly hirtelen a gyerekekhez fordult, és alig hallhatóan suttogta:

— Most kezdem érteni. Ne említsétek az elrabolt herceget. Majd később mindent megmagyarázok. Egy szót se! Megértettétek?! Ez most nagyon fontos! Istenem, micsoda nap! — sápítózott újra. — Nos, barátom — fordult a madár felé a törpe kürttel a nyakában — most mondjad, mit akarsz. De ne tartson túl sokáig.

Glimfeathernek a két gyerek segítségével, no meg krákogással, köhögéssel, sikerült végre megértetnie Trumpkinnal, hogy Jill és Scrubb Aslan parancsára jöttek Narniába, hogy látogatást tegyenek a királyi udvarban. A törpe sűrűn pislogott és csillogó szemmel, derült arccal fordult a két gyerekhez:

— Aslan személyesen küldött benneteket? Onnan... messziről, a világ legvégéről? Vagyis a másik világból?

— Igen, uram — sietett a válasszal Scrubb, nehogy az öreg kormányzó újra elveszítse a beszéd nehezen felvett fonalát.

— Ádám és Éva gyerekei vagytok?

Jill és Scrubb egymásra néztek, mivel hirtelen nem értették, mit akar ezzel Trumpkin mondani. Nem válaszoltak semmit, ami a törpét csöppet sem zavarta.

— Most pedig — ragadta karon őket a törpe —, szívesen látlak benneteket a palotában. Ha a szegény király nem éppen ma hajózott volna el a Hét Szigetek felé, akkor ő is nagyon örülne a látogatásotoknak. Egy pillanatra visszavarázsoltság volna a fiatalságát... No, de gyerünk, gyermekeim. Éhes vagyok, gondolom, ti is. Megvacsorázunk, ti lepihentek és holnap reggel frissen, kialudva könnyebb lesz beszámolni mindenről, ami fontos és érdekes lehet a számunkra... Glimfeather mester, légyszíves nézz utána, hogy minden rendben legyen: vendégszobák, ágynemű, váltóruhák, vacsora stb. És még valami! Gyere ide, közel.

Trumpkin a bagoly füléhez hajolt, és mint ahogy a süket emberek szokták, a suttogásból kiabálás lett: — Azt is jól nézd meg, megfelelően tiszták-e.

Mindkét gyerek érthetően hallott minden szót. Egymásra néztek, és magukban jót kuncogtak.

Ezután Trumpkin fölkapaszkodott a szamár hátára és kocogó lépésben megindult a kastély felé. Mögötte Glimfeather, Jill, Scrubb, és végül a kicsi faun zárta a sort. A nap lebukott már a hegy mögé, a levegő érezhetően hűvössé vált. Nagy, füves réten haladtak át, majd

C. S. Lewis: Az ezüst trón

egy gyümölcsöskert mellett vitt az útjuk, végül megérkeztek Cair Paravel várának északi kapujához, ami nyitva állt. Körben az ablakokból fény vetődött a belső udvarra. A zárt udvarról nézve a kastély az építőművészet csodájának tűnt. Keresztülvágtak az udvaron, majd egy hosszú, zárt folyosón haladtak végig. A bagoly közben előre repkedett és egy nevet kiáltott. Jill még sosem találkozott olyan kedves, barátságos nénivel életében, mint az, aki az egyik ajtó mögül kidugta a fejét. Alacsony volt és kövérkés, haja már ősz, de szemeiben életkedv, vidámság csillogott. Úgy üdvözölte Jillt, mint régen látott, kedves gyermekét. Karonfogta és bevezette egy köralakú, boltíves szobába, ahol minden ragyogott a tisztaságtól. A kandalló fénye bevilágította a helyiséget, egyben barátságos meleget is árasztva. A mennyezetet faragott tölgyfa borította, a padló tükörfényes volt. Az egyik sarokban óriási ezüstartóban karvastagságú gyertya égett. A szoba közepére ülőkádat helyeztek, benne a fürdővíz finom illatot árasztott. Az ablakból Narnia gyönyörű tájaira nyílt kilátás. A nap vörös fénye még látni engedte a hegyek körvonalait a messzeségben. Jill megérezte, hogy sok izgalmas kaland vár még rá, és ez még csak a kezdet. Amikor végzett a fürdéssel, hajmosással és tiszta ruhába öltözött, nemcsak friss volt és tiszta, hanem szinte egész belsejében megtisztulva érezte magát. Az ablakhoz ment, hogy lefekvés előtt még elgyönyörködjön az esti tájban, és beszívja az erdők felől érkező friss illatot, amikor kopogtattak az ajtón.

— Szabad! — kiáltotta a váratlan látogatónak.

Scrubb lépett be, Jillhez hasonló állapotban. Ő is tiszta ruhát viselt és mintha kívül-belül kicserélték volna. Bár rajta látszott, hogy kívánczik vissza saját ruhájába. Belezuhan az egyik fotelba.

— Csakhogy megvagy. Tűvé tettem érted az egész átkozott palotát. Micsoda labirintus!

— Ne dühöngj. Én úgy élvezem ezt az egészséget. Olyan izgalmas. Szavakkal ki sem tudom fejezni.

— Tényleg így látod? Majd kis szünetet tartva így sóhajtott fel: — Bárcsak sose jöttünk volna ide!

— Mit beszélsz? — nézett rá meglepődve Jill.

— Nem tehetek róla... nem bírom elviselni és elhinni, hogy Caspiant láttam, mint vén királyt a kikötőben. Kezdek félni, hogy minden annyira más lett és megváltozott a legutolsó ittlétem óta.

— Miért olyan nagy baj ez?

— Te ezt nem érted, és nem is értheted. Nem mondtam még neked, hogy itt az idő másképpen múlik mint nálunk?

— Hogy érted ezt?

— Bármennyi időt töltesz itt, azt vedd úgy, mintha egy perc sem telt volna el a mi időszámításunk szerint. Érted? Vagyis itt vagyunk valameddig és amikor visszatérünk, ugyanott és ugyanabban a percben fogjuk találni magunkat, mint amikor onnan eljöttünk.

— Ha arra gondolok, milyen körülmények között sikerült „átjutnunk” ide, akkor ennek cseppet sem örülök. Különben érdekes...

— Ne szólj közbe! A másik oldala a dolognak az, hogyha Angliában vagy, és az idő úgy múlik ahogy múlni szokott, az nem jelenti azt, hogy Narniában is hasonló a helyzet. Talán egy év Angliában évtizedeket jelent Narniában. Az unokatestvéreim annak idején magyarázták ezt nekem, de bolond fejemmel sose figyeltem oda, sőt kinevettem őket, hogy mennyi marhaságot fecsegnek össze. Legalább 70 év telt el itt

C. S. Lewis: Az ezüst trón

azóta, mióta elmentem. Érted mostmár? Gondtalanul visszajövök és találok itt egy aggastyán Caspiant. Borzasztó!

— Akkor a király ezek szerint neked régi kedves ismerősöd volt. Szörnyű gondolataim támadtak, Scrubb.

— Sajnos igazad van és ne is mondd tovább — hajtotta le a fejét szomorúan a fiú.

— Nemhogy kedves, de a legkedvesebb volt. Mikor elváltunk egymástól, alig volt idősebb mint én. Most pedig... ez az ősz szakállú öregember egy hajón,... szinte hihetetlen. Ha arra gondolok, milyen jó volt együtt harcolnunk, szigeteket felfedeznünk, a tengeri szörnyel csatáznunk, beszélgetni és nevetni..., sírhatnékom támad. Rosszabb mintha nem élne.

— Hagyd abba, Scrubb. A helyzet sokkal rosszabb mint gondolnád! — vágott közbe türelmetlenül Jill. — Elhibáztuk az első feladatot, nem ismertük föl az első jelet.

Scrubb még most sem értette, Jill miért hajtogat mindenféle jeleket, üdvözlést, feladatot. Végre most volt rá idő és lehetőség, hogy Jill részletesen beszámoljon Aslannal való találkozásáról, parancsairól, a feladatokról.

— Ezek szerint te láttad Őt! Ó Istenem! — és Jill tehetetlenül tárta szét a karjait. Láttad a barátodat, akihez oda kellett volna menned és üdvözölni őt. Mégpedig azonnal! Te pedig elmulasztottad. Már a legelején elrontottad. Mi lesz most?

— Honnan tudtam volna? — válaszolta sértődötten a fiú.

— Ha meghallgattál volna amikor próbáltam megmagyarázni, de te nem engedted. Mindent elrontottál.

— Az biztos. De azt se feledd, hogy ha te nem vagy olyan makacs és bolond, és nem állsz a szakadék szélére, ami majdnem az életembe került, akkor együtt jöhettünk volna és nem kellene most meghallanom, mit mulasztottam el végérvényesen.

— Biztos, hogy őt láttad meg először? — faggatta tovább Jill, mint akinek el sem jutott a tudatáig, amit Scrubb az előbb még a fejére olvasott. — Órákkal előbb érkeztél ide, mint én. Biztos, hogy egyetlen ismerőst sem láttál?

— Te nagyot tévedsz. Nem órákkal, csak percekkel érkeztem előbb, mint te. Úgy látszik, te gyorsabban repültél. Ez is miattad történt így.

— Hagyd már abba, Scrubb. Attól nem leszünk okosabbak, ha mérgeledsz. Psszt! Te is hallod? Mi ez?

A kastélyban valahol csengő szólt, ütemes megszakításokkal. Vacsorára hívott. Egyszerre nagy éhséget és étvágyat éreztek a gyomrukban. Kisiettek a szobából. A vendégek tiszteletére a palota legnagyobb helyiségében, a fogadóteremben terítettek. A dúsan terített asztalnak már a látványa is ingerlő volt. Hát még az ízek! Bár Scrubb Eustace járt már azelőtt is Narniában, de akkor Cair Paravel vára csak romjaiban létezett, így nem láthatta, milyen élet folyik a falai között. A fogadóteremben a mennyezeten körben elhelyezett zászlók tetszetek neki a legjobban. Egyik díszesebb volt, mint a másik. Középen óriási tölgyfa-asztal állt megtérítve ezüsttel, porcelánnal, kristállyal. Minden fogást trombitaszó és dobütés jelzett. Illatozó, fürjből készült húsleveset táltak fel először, utána könnyű halételek következtek. Majd szarvas, pulyka hatalmas tálakon, pástétommal töltve, különféle köretekkel vegyítve. Aztán fagylalt csokoládéval, végül gyümölcsök, gesztenye. Természetesen közben finom borokból, gyümölcslevekből, egyéb

C. S. Lewis: Az ezüst trón

italokból válogathatott a vendégsereg. Scrubbnak olyan jókedve kerekedett, hogy minden bűját-baját elfelejtette. Sőt! Mikor megkérdezték tőle, hogy ízlett a vacsora, így válaszolt:

— Egészen túrhető. — (Ami nála nagy dicséretnek számít.)

Miután minden étel-ital kellő mennyiségben elfogyott, egy öreg, vak jós lépett elő, lanttal a kezében. Mesélt Narnia aranykoráról, Car és Aravis vitézek tetteiről, amikor még Péter, a nagy király uralkodott. Éjfélre járt az idő, mire ágyba kerültek. „Azt hiszem, soha olyan jól nem aludtam még, mint ma éjjel fogok” — gondolta Jill, amikor belépett a szobájába. Nem is sejtette, hogy még korán nincs vége a napnak!

4. fejezet

Bagolygyűlés

Gondolom, sokszor vagytok ti is úgy, hogyha álmosnak érzitek magatokat, akkor nem fekszetek rögtön ágyba, hanem néhány percig még élvezitek a semmittevést, elnyújtózva egy kényelmes fotelben. Jill is így tett. A kandalló elé kuporodott és engedte, hogy átjárja testét a tűz melege. Nem akaródzott fölkelnie. Percenként noszogatta magát: „le kellene feküdnöm”, mégsem mozdult. Egyszer csak felsikoltott, mert valaki megkocogtatta az ablak üvegét. Fölugrott, félrerántotta a függönyt, de nem látott mást, csak sötétséget. De abban a pillanatban már lépett is hátra, mert valami nagy állat nyomódott az üveghez és csőrével kocogtatta. Jill agyában össze-vissza kavarogtak a gondolatok. „Ez az ország biztos tele van éjjel is röpködő állatokkal! Ugh!” A madár ekkor elröpült, de pillanatok múlva visszajött. Csőrével újra ütögetni kezdte az ablaküveget. „Sas lehet, és be akar jönni.” Bár ezzel a madárral nem szívesen találkozott, mégis kinyitotta az ablakot. A madár krákoló, vinnyogó hangot hallatott és beugrott a párkányról a szobába. Jill ijedtében a falhoz lapult. Az óriási bagoly megrázta a tollait, és emberi hangon megszólalt:

— Hush! Nehogy lármázz! Készen állsz a feladatra?

— Az elrabolt hercegre gondolsz? — nyögte Jill, amikor magához tért meglepetéséből. — Mert akkor igen.

Ebben a pillanatban, mint egy filmkocka, úgy villant föl előtte Aslan alakja, szigorú szemei, parancsai.

— Jól van. Nincs vesztegetni való időnk. Azonnal el kell tűnnöd innen. Megyek és fölkeltem a fiút is. Addig öltözz át olyan ruhába, amiben kényelmesebben tudsz utazni. Két perc és itt vagyok. Tuvhúúú!

És a választ meg sem várva a nyitott ablakon át kiröpült. Ha Jill jobban elgondolkozott volna a bagoly szavain, akkor bizonyára kétkedve fogadta volna ezt a hirtelen jött ajánlatot. De Jillnek esze ágában sem volt kételkedni a bagoly szavaiban. Sőt! Az éj leple alatt megszökni a palotából olyan izgalmas kalandnak mutatkozott, hogy még azt is elfelejtette, hogy egy perccel ezelőtt milyen álmos volt. Gyorsan magára kapkodta a ruháit, még arra is volt gondja, hogy zsebkését eldugja a nadrágja belső zsebébe. „Sose lehet tudni.” Ezen kívül még néhány apróságot is magához vett: fésűt, tollat, zsebkendőt, esőkabátot. „Hátha közben elered az eső!” Miután végzett, leült és várt. Már kezdett újra álmos lenni, mikor a bagoly megjelent.

— Sikerült, mehetünk.

— Te menj előttem, mert itt nem ismerem a járást.

— Hogy gondolod? Nem sétálhatunk keresztül a kastélyon! Jól néznénk ki! Ül a hátamra! Szállni fogunk.

— Óh! — többet nem is tudott Jill kinyögni, mert még a szája is tátva maradt meglepetésében. — Nem leszek túl nehéz neked?

— Ugyan, ugyan. Ne csacsiskodj. A társadat már el is szállítottam. Onnan jövök. Az első dolgunk lesz eloltani a lámpát.

Amint a szobában kialudt a fény, a kinti sötétség már nem volt olyan áthatolhatatlan és ijesztő. Inkább szürkés színt kapott minden. A bagoly fellibbent az ablakpárkányra, arccal kifelé, és szétterjeszte a

C. S. Lewis: Az ezüst trón

szárnyait. Jill az egyikén fölkapaszkodott a hátára, térdeivel pedig erősen szorította a tollakat. A madár puha volt és meleg, de rajta ülni és kapaszkodni már nem volt olyan: élvezetes. „Vajon Scrubb hogy viselte az utazást?” — villant át az agyán. Éppencsak elhelyezkedett, mikor madár lassú szárnycsapásokkal elrugaszkodott a pár kányról. Jill úgy érezte, mintha nyitott repülőgépen utazna.

A hideg, éjszakai levegő csípte az arcát, Szeme fokozatosan kezdett hozzászokni a sötétséghez. Lepillantva a mélybe, látni vélte a folyó kanyarulatát, mely ezüst szalagként tükrözte vissza a hold fényét. Sőt, még mezőket is fölfedezte, ahol a fák sötét foltként tűnedeztek elő. A szél egyre erősödött, nedvességet hozott. Lógott az eső lába. A bagoly közben elkanyarodott, és a vár most előttük magasodott. Némelyik ablakból még fény világított. Észak felé repültek, át a folyó fölött. Jill vacogott a hidegben. Lassan maguk mögött hagyták folyót és a végeleáthatatlan erdők felé tartottak. Hirtelen a madár szájával utánakapott valaminek a levegőben amitől Jillnek a szívverése is megállt.

— Kérlek, ezt ne csináld!

Majdnem leestem — nyafogta.

— Bocsánat, nem akartam. Csak egy denevér volt. Semmi nem üdít fel jobban egy hosszú repülés alatt, mint néhány ízletes denevérfalat. Fogjak neked egyet?

— Köszönöm, nem vagyok éhes — rázkódott össze az undortól a lány.

Egyre alacsonyabban szálltak, és messze előttük valami nagy feketeség derengett fel a szürkességben, Jill addig meresztette a szemeit míg rájött, hogy az ég magas, négyszögletű lakótorony, félig-meddig romokban. Még közelebb érve azt is láthatta, hogy falait sűrűn moha fedi. A bagoly az egyik ablaknyíláson keresztül berepült, és sipító, krákoló, vinnyogó hangot hallatott. Dohszag terjengett a sötét helyiségben, ahol Jill végi lekászálódhatott a madár hátáról. Nem látta, de érezte, hogy rajtuk kívül még vannak a teremben. Nem kellett sokáig várnia a bizonyosságra. Mindenfelől surrogó, vinnyogó hangon feleltek. Nagyon dobant a szíve, amikor Scrubb jól ismert hangja szólította.

— Te vagy az, Pole? — suttogta.

— Te vagy az, Scrubb? — válaszolta nagy örömmel.

— Úgy látom, mindenki jelen van — szólt Glimfeather.

— A gyűlést ezennel megnyitom.

„Helyes! Helyes!” — kiabálták a madarak.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Egy pillanat! — kiáltott közbe Scrubb. — Először szeretnék valami fontosat mondani.

„Halljuk!” „Halljuk!” — sipítozták a madarak.

— Azt hiszem, mindannyian tudtok X. Caspian nevezetes hajóúttjáról, amit a világ végére vezetett, mikor még fiatal volt. Erre az útra én is elkísértem, meg Repicheep, az egér, Drinian kapitány és mások. Tudom, itt most kissé furcsán fog hangzani, amit mondok. Az emberek nálunk nem olyan gyorsan öregszenek, mint itt, Narniában. Ami pedig a mondanivalóm lényege: a király híve vagyok, és ha ez a gyűlés itt most összeesküvés vagy árulás lenne, úgy én nem kívánok együttműködni veletek.

— Mi is a király hívei vagyunk! — kiabálták a madarak.

— Akkor miért tartjátok most ezt a gyűlést?

— Megmondom — válaszolt Glimfeather. — Ha Trumpkin, a kormányzó megtudja, hogy ti az elrabolt hercegi fiút akarjátok felkutatni, akkor megtiltotta volna. Jó ideig még lakat alatt is tartana benneteket. Ebben biztos vagyok.

— Jóságos ég! — csapta össze a kezeit Scrubb. — Csak nem azt akarod mondani, hogy a törpe áruló lett? Nagyon jól ismertem és szerettem őt. Caspian pedig vakon bízott benne.

— Dehogyan. Hova gondolsz!? Trumpkin sosem volt áruló. De már 30 kipróbált, bátor vitéz (hercegek, kentaurók, óriások) indult el felkutatni az elveszett herceget, és mind odaveszett. Végül a király úgy döntött, hogy senkinek sem engedi ezt a kockázatos vállalkozást, hiszen így Narniában nem marad egy vitéz katona sem. Ezt pedig egyetlen erős és hatalmas ország sem engedheti meg magának.

— Hátha minket elengedett volna — vélekedett Scrubb. — Különösen akkor, ha elmondtuk volna, honnan jöttünk és ki küldött.

— Lehet. De a király most távol van. Trumpkin pedig élete árán sem szegné meg a parancsait. Az igaz, hogy, hűségében megingathatatlan mint a kőszikla, de süket is, és ezért nehéz felfogású. Úgysem tudnád meggyőzni az igazadról. Sajnos nem jön hozzánk baglyokhoz tanácsot kérni, pedig tudhatná, hogy mi minden kérdésre okos választ tudunk adni. Ha netán mégis valamelyikünk megpróbálja meggyőzni valamiről, akkor rögtön belé fojtja a szót azzal, hogy őt ne oktassa, hogyan tegyen, hiszen már tojás korában ismerte. Hogy jön ő ahhoz? Sajnos, ez az igazság.

Glimfeather olyan élethűen utánozta Trumpkin hangját és jellegzetes mozdulatait, hogy a baglyok egyfolytában nevetgéltek, hurrogtak. Nagyon élvezték, gyerekek látták, hogy bizonyára Narnia lakói úgy vannak a törpével, mint a diákok az öreg, szórakozott tanárral. Akit ugyan szeretnek és tartanak is tőle, de az első adandó alkalommal tréfát üznek belőle.

— Mennyi ideig marad távol a király? — terelte vissza a beszélgetés menetét Scrubb.

— Ha mi azt tudnánk! Híre jött a múlt hónapban, hogy a szigetek valamelyikén Aslan újra felbukkant. Talán Terebinthián. A királynak azóta nem volt maradása és eldöntötte, hogy megkeresi Aslant és szemtől-szembe megkérdezi tőle, ki lesz az utódja a királyi székben. Attól félünk, ha mégsem találja Aslant Terebinthián, akkor tovább hajózik a szigetek mentén, keleti irányba. Sosem beszélt erről, de mi tudjuk, hogy szíve mélyén nem felejtette el azt az utazást a világ végére. Azóta vágyódik arra, hogy még életében egyszer eljusson oda.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Ezek szerint hiába is várunk rá — szólalt meg Jill.

— Bizony hiába. De mi mást tehetünk? — sóhajtott fel tehetetlenül és szomorúan a bagoly. — Legalább egy percre sikerült volna beszélgetek vele! Hátha fegyvereket adott volna mellétek, hogy sikerrel tudjatok harcolni az elrabolt királyfiért.

Jill lélegzet-visszafolytva figyelte Scrubbot, nehogy kikotyogja Glimfeathernek, miért nem jött össze ez a találkozás. Scrubb nyelvén volt már, de az utolsó pillanatban meggondolta magát.

Magában füstölgött. „Nem az én hibám volt.” Hangosan így válaszolt:

— Nincs mit tennünk, mint más módon próbálkozni. Engedjétek meg, hogy kérdezzek tőletek valamit. Ha ez a gyűlés ennyire igaz ügyet szolgál, a király, a haza érdekében történik, miért kell titokban, az éj leple alatt gyűléseznetek?

„Tu-who!” „Tu-who!” — krákoztak a madarak. „Mikor kellene szerintetek gyűléseznünk?”

„Az éjszakán kívül mikor lenne rá megfelelő idő?”

— Amint látjátok — magyarázta Glimfeather a két gyereknek —, Narniában más szokások vannak, mint nálatok. Vannak, akik nappal, napsütésben (ugh!) tudnak csak élni, dolgozni, tanácskozni. Akkor, amikor minden rendes állatnak aludnia kellene. Aztán persze éjszaka olyan buták és álmosak lesznek, hogy egy értelmes szót nem tudsz belőlük kisajtolni. Egészen másképpen élünk mi, baglyok. Éjszaka frissek vagyunk és tettekre szelők. Értitek?

— Értem — mosolygott Scrubb. — Kérlek, mondd el nekünk részletesen a királyfi eltűnésének történetét.

— Szívesen — bólintott az öreg bagoly.

A baglyok és a két gyerek kényelmes helyet kerestek az egyik sarokban, Glimfeather pedig velük szemben letelepedett egy kiálló kőpárkányra és mesélni kezdett.

— Tíz éve már annak, hogy egy meleg, májusi reggelen Rilian királyfi édesanyja és kísérői kilovagoltak Narnia északi hegyeibe. Alaposan felszerelkeztek élelemmel, ruhával, kürtökkel, bár kutyákat nem vittek magukkal, mert vadászni nem akartak, inkább a hegyekben barangolni. Délfelé járt az idő, amikor a gyönyörű vidékre értek, ahol

egy magas szikláról vizesés zuhogott alá. A fák hűvösében, a friss víz mellett letáboroztak. A lovakat kikötötték, majd teríteni kezdtek. Jó étvágygal megebédeltek. Ebéd után a királyné elálmosodott, ezért

C. S. Lewis: Az ezüst trón

kényelmes fekhelyet készítettek számára a puha fűben. Rilian fia és a többiek távolabb húzódtak, nehogy nevetgélésükkel, hangoskodásukkal megzavarják a királyné délutáni álmát.

Csönd volt és nyugalom, csupán a méhek zümmögése hallatszott. Egyszer csak hirtelen, az egyik közeli bokor aljából vastag kígyó tekerőzött kifelé, és egyenesen az alvó királyné felé kúszott. Egy villanás! — és belemart a jobb kezébe. Mindenki hallotta a sikoltást és rémülten rohantak megtudni, mi történt. Rilian ért oda először. Még látta, ahogy a kígyó elsiklik édesanyja mellől kirántotta a kardját és utánadöfött. A kígyó vastag volt, méregzöld színű, és vakítóan csillogott a napfényben. Sajnos gyorsabb volt, mint az üldözője, és pillanatok alatt eltűnt a sűrű bokrok között. Rilian vissza szaladt az édesanyjához, aki körül már a többiek buzgón serénykedtek. Sajnos, hiába volt minden igyekezetük, Rilian látta anyja halottsápadt arcán, hogy nincs menekvés, letérdelt mellé, vérző kezét kezébe fogta. Figyelte, hogy édesanyja mennyire küszködik, hogy valami nagyon fontosat közöljön vele. Bármennyire is próbálta Rilian megérteni, képtelen volt a szavak értelmét kihámozni. Édesanyja meghalt, mielőtt titkát egyetlen fiára bízhatta volna. Ekkor látták először a fiatal herceget sírni. Percek teltek el néma döbbenetben. Visszavitték a halott királynét Cair Paravel várába, ahol hetekig tartott a gyász. Óriási pompával temették el. Nemcsak udvartartása, de egész Narnia osztozott a család fájdalmában. A királynét kivétel nélkül szerette és tisztelte mindenki. Okos, nagylelkű és erőskezű uralkodó volt, egyben boldog feleség és anya. Mondták, hogy a csillagok vére folyt az ereiben. A fiatal herceg nagyon a lelkére vette édesanyja halálát. A történetek után minden nap ellovagolt arra a helyre, ahol a tragikus esemény történt. Legjobb barátait rendszerint magával vitte és megállás nélkül kutattak, kerestek a gyilkos kígyó után. Eredménytelenül. Fáradtan és csalódottan tértek haza minden alkalommal. Egy hónappal a királyné halála után az a szóbeszéd járta, hogy a királyfi megváltozott. Már nem olyan szomorú és fáradt, nem mutatkozik sehol, és szemeiben furcsa tűz ég, mint akinek látomásai vannak. Lová alig bírta az iramot, amit naponta diktált. Lord Drinian volt egyetlen bizalmas barátja, aki apjával annak idején részt vett a nagy utazáson. Egyik este így szólt a herceghez:

— Okosabb lenne abbahagyni a vadászatot a kígyó után. Az a ronda féreg bizonyára a hetedik határban lehet azóta. Értelmetlennek tartom a további kutatást. Csak halálra fárasztja magát, hercegem.

— Uram. Meg kell mondjam, hogy egy hete már nem is gondolok a kígyóra.

Drinian igencsak elcsodálkozott a válaszon és rögtön megkérdezte, akkor miért kóborol el kis barátja a hegyek közé mindennap.

— Olyat láttam, amelyet még soha életemben. Szavakkal nem is lehet kifejezni.

— Drága hercegem! Ha megengedi, holnap én is megtekinteném.

— Semmi akadály — felelte Rilian örömmel.

Másnap korán reggel felnyergelték a lovakat és vágtában száguldottak a hegyek felé. Megállás nélkül tartott az út, míg elértek a tragédia színhelyére. Drinian különösnek találta, hogy pontosan ezen a helyen kell letáborozniuk, de nem szólt. Itt maradtak, míg a hold fel nem jött az égre. Pontban éjfélkor Drinian valóban fantasztikus dolgot látott, mit még soha életében. Gyönyörű, fiatal nőalak jelent meg a vízesés lábánál, karjait Rilian felé tárta, mintha magához hívná. Magas volt és

C. S. Lewis: Az ezüst trón

karcsú, szőke haja derekáig ért, méregzöld, hosszú ruhája csillogott a holdfényben. A herceg úgy bámulta, mint aki eszét veszítette, Drinian is nehezen bírt magán uralkodni. Majd amilyen hirtelen fölbukkant, olyan hirtelen tűnt el a látomás a szemük előtt. Szótlanul, vágtában tértek vissza Cair Paravel várába. Drinian végig az úton arra gondolt, hogy ez nem lehetett más, mint boszorkány és az egész boszorkányság műve. Gyötrődött, mert nem tudta, mitévő legyen. Elárulja-e az esetet a királynak vagy sem. Nem akart hűtlen lenni kedves barátjához, sem fölöslegesen fecsegni, így jobbnak látta hallgatni a történekről. Hamarosan megbánta, de akkor már késő volt. Ugyanis másnap Rilian egyedül lovagolt ki a megszokott helyére. Attól a naptól fogva senki sem látta többé, de még a messzi vidéken sem. Pedig mindenütt keresték. Se lovát, kabátját, kardját — semmit nem találtak. Lord Drinian őszinte fájdalomában odament a királyhoz és térdre rogyott előtte. Esdeklő hangon így szólt:

— Büntess meg felség, mert megérdemlem. Hallgatásom az oka, hogy a herceg örökre eltűnt.

És töviről hegyire elmesélte a történeteket. A király nagy felindulásában és fájdalomában kirántotta a kardját, hogy lesújtson rá. Hűséges barátja nem védekezett, nem könyörgött, hanem sziklaszilárdan állt uralkodója előtt, várva a megérdemelt büntetést. A király pedig messzire hajította a kardját és sírva borult kedves barátja nyakába.

— Elvesztettem királynémat, majd szeretett fiamat. Veszítsem el most legjobb barátomat is?

Barátságuk azóta is szoros és megbonthatatlan. Ez Rilian herceg története.

Hosszú csend követte Glimfeather meséjét. Jill szólalt meg először:

— Azt hiszem, a kígyó és a nőalak egy és ugyanaz a személy.

„Mi is úgy gondoljuk” — helyeselték a baglyok.

— Nem hiszem, hogy megölte a herceget — csóválta a fejét Glimfeather —, mert még csontokat sem találtak, pedig tűvé tették a messzi vidékeket is.

— Persze, hogy nem — szólt bele Scrubb is. — Aslan megmondta Polenak, hogy él valahol.

— Ha így van, akkor még rosszabb — morgott az öreg bagoly. — Fogva tartja, és a maga céljaira használja fel szegényt. Ez Narniára nézve nagy veszedelmet jelent. Sok-sok évszázaddal ezelőtt, Narnia megalapításakor a Fehér Boszorkány (aki a messzi északról jött!) uralma alá vonta, leigázta Narniát és hóval, jéggel borította be évszázadokon át. Úgy sejtem, megint szemet vetett az elveszett birodalmára.

— Akkor helyben vagyunk! — ugrott föl a helyéről Scrubb, és idegességében járkálni kezdett. — Mi ketten megkeressük és visszahozzuk a herceget. Számíthatunk a segítségetekre?

— Ti ketten? Csak így? Se katonaság, se fegyverek? Hogy gondoltátok? — csodálkozott Glimfeather, félig-meddig tréfára véve a dolgot.

— Igen, így. Annyit biztosan tudunk, hogy észak felé kell mennünk. Valamint azt is, hogy egy régi város romjait kell megtalálnunk, amit valamikor óriások laktak. Aslan útmutatásai és tanácsai szerint fogunk menni.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

Tovább nem mondhatta, mert óriási ricsaj, lárma kerekedett. Mindenki egyszerre akarta elmondani, mennyire sajnálja, hogy nem tarthat velük. Fűlsiketítő volt a zaj. Végül az öreg bagoly körberöpködté a termet és a felhevült madársereget — nehezen bár, de eredményesen — csendre intette. Komoly, meghatott hangon szólt a két gyerekhez:

— Ti nappal fogtok utazni, mi csak éjszaka tudánk. De ha valóban a romvárosba akartok jutni, akkor segíségekre lehetünk annyiban, hogy elviszünk a Marsh-mocsarakig. Ott élnek azok, akik a továbbiakban segíteni fognak. Gyertek, ne vesztegessük a drága időt! Egyiket viszem én. Ki viszi a másikat? Még ma éjjel oda kell énnünk.

— Majd én, egészen a mocsarakig — ugrott oda egy fiatal, jól megtermett bagoly.

— Készen vagy? — kérdezte Grimfeather Jilltól.

A lány meg sem mozdult.

— Azt hiszem, elaludt — súgta Scrubb a bagoly fülébe.

5. fejezet

Puddleglum, a mocsári ember

Jill mélyen aludt. A gyűlés kezdete óta szenvedett az álmoságtól, míg Glimfeather szavai végleg álomba nem ringatták. Nem lepődött meg túlságosan, mikor fölrázták, sőt még akkor sem, amikor körbenézett a sötét helyiségben! Csöppet sem volt szívderítő, amit látott, Romos, nedves falak, szanaszét heverő kövek és rengeteg bagoly egy rakáson. Fásultan vette tudomásul, hogy újra útra kelnek, valahová messzire. Ágy helyett meg kellett elégednie a bagoly hátával.

— Pole, szedd össze magad! — unszolta a fiú. — Gondolj arra, milyen izgalmas kalandban veszel részt.

— Beteg vagyok már az izgalmaktól — nyögte le-lecsukódó szempillákkal Jill. Ennek ellenére szó nélkül — bár sokkal nehezebben, mint először — fölkapaszkodott bagoly hátára. Ösztönösen kapaszkodott csak a tollakba. Kint, a hideg éjszakai levegő magához térítette kicsit. Összefüggő felhőtakaró fedte el a holdat és a csillagokat. Nagyon messze előttük látni lehetett egy magas tornyot, elszórva apró fénypontok világítottak rajta, „Cair Paravel vára lehet.” Jill vágyakozva gondolt a meleg szobára, az illatos fürdőre, a vetett ágyra. Szorosán átfogta a bagoly nyakát, és a meleg tollakba fúrta magát. Furcsa volt emberi hangokat hallani repülés közben.

Scrubb és a bagoly beszélgettek előttük. „Hogy lehet az, hogy nem álmos?” — csodálkozott Jill. Nem tudhatta, hogy Scrubb nemhogy fáradt nem volt, hanem inkább erőre kapott, mióta Narnia földjére lépett. Azt az erőt érezte magában, amit a nagy utazáskor annak idején.

Szegény Jillnek már csipkednie kellett saját magát, nehogy elaludjon, mert az végzetes lett volna. Mikor útjuk céljához értek, Jill annyira elzsibbadt, hogy úgy kellett őt lefejteni a madár hátáról. Majd eldőlt a kimerültségtől.

Sík, puszta vidékre érkeztek. A szél szabadon fújhatott, mert egy fa sem volt a közelben.

— Tu-who! Tu-who! — Glimfeather nagyot kiáltott. — Kelj fel Puddleglum! Aslan küldött.

Sokáig álltak szó nélkül a sötétben. Már azt hitték, rossz helyre ereszkedtek le, mikor előttük a messzeségben apró fénypont villant, majd feléjük közeledett. Aztán hangot is hallottak.

— Baglyok?! Mi a csoda! Mi történt? Meghalt a király? Ellenség tört Narniára? Sárkányok? Özönvíz?

A lámpás egyre közeledett, mást még egyelőre nem láttak. Már egészen közel volt hozzájuk, amikor egy hosszú emberi alak bontakozott ki a sötétben. A baglyok részletesen magyarázni kezdték neki jövetelük célját. Jill képtelen volt a legkisebb figyelemre is. Megpróbált köszönni, mikor látta, hogy a lámpásos ember viszlátot int feléje. Később sem emlékezett többre, csupán arra, hogy valami sötét, szűk helyiségbe értek, és — hála az égnek — puha, meleg ágyba feketett. Még hallotta a füle mellett: „Elnézést kérek, hogy csak ilyen lakhellyel szolgálhatok. Hideg és kemény. Az álmuk nem lesz zavartalan. Dörgés, villámlás várható az éjjel. Előre elnézést kérek...” Jill ekkor mély álomba zuhant; többre nem emlékezett.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

Amikor másnap reggel a gyerekek fölbredtek, sötét, nedves helyen találták magukat, ágyuk összetákoltszalmazsák volt, fejük fölött háromszögletű nyíláson szűrődött be a világosság.

— Hol a csudában vagyunk? — ugrott föl Jill a szalmaágyról.

— Egy indiánsátorban a Marsh-mocsaraknál — felelte hidegvérrel Scrubb...

— Hol?

— A Marsh-mocsaraknál. Meg ne kérdezd mi az! Múlt éjjel semmit sem láttam. Keljünk föl és nézzünk szét, mi van kívül.

— De szörnyű érzés ruhában aludni — nyafogott a lány.

— Én meg örültem, hogy nem kellett átöltöznöm — nevetett Scrubb.

— Meg a fogmosást is elbliccelhetted — mordult rá Jill.

Scrubb fölugrott, nyújtózott egyet, megmozgatta elzsibbadt tagjait és kilesett a sátorból. Jill hasonlóképpen. A táj, ami eléjük tárult, sok tekintetben különbözött az eddigiektől. Hatalmas síkság terült el előttük, rengeteg apró szigetre szabdalva. Rajtuk giz-gaz, dudva, nád és egyéb vízi növények kókadoztak, lengtek a szélben. Néhol a nád benőtte az egész kis szigetet. Vízi madarak kacskák, szalonkák, kócsagok — sipítottak, rikácsoltak, cserregtek, és csapatostul rebbentek fel vagy ültek le bokrokra, a nádasba. Sok hasonló sátor állt szétszórva a szigetekeken, egymástól távol. A Marsh-mocsaraknál élő emberek szeretik a magányt. Messze, nyugati irányba erdőszáv csíkja törte meg a végtelen síkságot. Kelet felől a nedves szellő sós illatot hozott,

amiből sejteni lehetett, hogy a tenger valahol arrafelé lehet. Északra, a horizont alján ködbe burkolt hegyvonulat sejlett, a sziklák idáig fehérlettek. A többi lapos síkság volt, amerre a szem látott. Egy esős, hideg délután lehangoló látványt nyújtott volna, de reggel, a szikrázó napsütés, a madarak visítása, az enyhe tengeri szellő jókedvre hangolta gyerekeket.

— Hol lehet a tegnapi ember? — tűnődött Jill.

— Kiabáljunk neki! Vagy inkább nézzünk körbe először, hátha itt van valahol a közelben.

Scrubbnak igaza lett. Puddleglum a sziget végében ült és horgászbotját a vízbe lógatta. Szürke ruhát viselt, első látásra alig vált ki a környezetéből. Szinte beleolvadt a tájba.

— Gyerünk oda és beszéljünk vele — ajánlotta Jill.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

Scrubb bólított. Látszott rajta, hogy kicsit fél, és ezért ideges.

Közeledésükre a nyakigláb ember feléjük fordult. Hosszúkás, beesett arca, vékony szája, hegyes orra volt. Széles karimájú, csúcsos kalapot viselt. Haja (ha egyáltalán annak lehet nevezni) szürke volt, mint az arca, és olyan vékony szálú és ritkás, mint a nádszálak a vízben. Komoly volt és kissé zavart. Megelőzte őket köszönésben.

— Jó reggelt, barátaim! Amikor azt mondom, „jó” az nem jelenti azt, hogy percekben belül ne jöhetne égzengés, földindulás, villám, köd vagy esetleg havazás. Biztosan az éjszaka egy percet sem tudtatok nyugodtat aludni.

— Ellenkezőleg. Nagyon jól aludtunk — tiltakozott kedvesen Jill. — Sose esett ilyen jól még az alvás.

— Látom, tréfálkozó kedvedben vagy — csóválta a fejét a kalapos ember. — Köszönöm a kedvességedet. Jól megtanultad az iskolában a helyes viselkedés szabályait.

— Ne haragudj, de elfelejtettük a nevedet — szabadkozott Scrubb.

— Puddleglum a becsületes nevem. Egyáltalán nem csodálkozom, hogy nem tudjátok megjegyezni. Ha újra elfelejtitek, csak szóljatok.

A gyerekek melléje telepedtek a partra. Most látták hogy aránytalanul hosszúra nőtt lábukat, karokat visel és teste akkora, mint a törpéké. Ujjai békalábhhoz hasonlítottak, lábait a vízbe lógatta. Szürke ruhája lötyögött rajta.

— Próbálok néhány angolnát fogni ebédre — magyarázta. — Nem csodálkoznék, ha egy sem sikerülne. Ti talán nem is szeretitek az angolnapörköltet.

— Miért ne? — udvariaskodott Scrubb.

— Azért, mert a ti konyhátok, szokásaitok nagyon különbözik a miénktől. Bár látom, próbáltok jó arcot vágni mindenhez. Ez igazán dicséretes dolog. Ha meg nem sértelek benneteket, lenne egy kérésem! Míg a halfogással bajlódom, addig fölélészthetnétek a tüzet a sátorban. Választhattok! Ti döntsétek el, hol csináljátok. Vagy a sátorban, és akkor a füst kellemetlen lesz és csípni fogja a szemeteket, vagy a sátor mellett raktok egyet és a váratlan eső elmossa az egészet. Itt a tapló a csiholáshoz. Gondolom, még nem volt szerencsétek az ilyesmihez. Jól tudom?

— Nem tudod jól. Meglátod, rövidesen tűz ropog a sátorban! — felelte nem leplezett büszkeséggel Scrubb, mert a hosszú tengeri útján ezt is megtanulta.

Visszasiettek a sátorba, megtalálták a tűz helyét (minden nedves volt), és míg Scrubb a tűz élesztésével bajlódott, addig Jill megmosakodott a hideg vízben a parton. Utána ő felügyelt a tűzre és Scrubb ment arcot, kezét mosni. Mindketten fölfrissültek, de ugyanakkor kibírhatatlanul szenvedtek az éhségtől. Hál' Istennek, nemsokára megérkezett Puddleglum. Angolnát ugyan nem fogott, de hozott sok apró egyéb halat. Gyorsan megmosta, megtisztította, földarabolta őket. Fölszította a tüzet, előkotort egy óriási fazekat, és ügyesen a tűz fölé helyezte. Majd pipára gyújtott. A mocsárlakók nagyon erős illatú dohányt szívnak (egyesekek szerint mocsári iszappal keverik). A sátor belseje hamar megtelt pipafüsttel, ami fölfelé gomolygott a nyíláson és leülepedett a sátor környékére. A sűrű, fekete füst fojtogatta Scrubb torkát. Köhögés jött rá.

— Sajnos ezek a halak lassan készülnek, és ti közben meghaltok az éhségtől. Addig mesélhetnék is, mert sok történetet tudok. Például egy

C. S. Lewis: Az ezüst trón

kislányról, aki..., de azt hiszem hasznosabb lesz, ha további terveitekről beszélgetünk.

— Igen, igazad van — bólintott Jill. — Tudsz segíteni nekünk a herceg föl kutatásában?

A mocsári ember magába mélyedt és simogatta nemlétező szakállát. Nehezen és sokára szólalt meg.

— Mit neveztek ti segítségnek? Nem hiszem, hogy bárki Narniában azonnali segítséget tudna nyújtani nektek ehhez a vállalkozáshoz. Nincs messze az idő, amikor észak felé vonulhatunk. Nem most, mert itt még nyár van. De hamarosan jön a tél. A korai tél. Ne keseredjete el, hogy várnotok kell egy kicsit. Attól sem, hogy az utazás nem lesz könnyű. Vállalnunk kell ellenséget, hegymászást, átkelést zúgó folyón, esetleg eltévedhetünk, vagy nem lesz mit ennünk. Észak felé nehéz és fáradságos az út. Az időjárás miatt pedig nem szabad keseregni, sem bosszankodni. Azzal is számot kell vetnünk, hogy sikertelen lesz az út, és nem jutunk el a célig.

Mindkét gyerek hallotta, hogy Puddleglum nem egyes számban, hanem többesben beszélt. Szinte egyszerre kérdezték:

— Velünk jössz?

— Igen. Tudom, hogy a királyra nem számíhattok, mert most nagyon messze jár. Már akkor beteg volt, amikor elindult. Aztán ott van Trumpkin. Őrá meg mégúgysem mert rohamosan öregszik. A nyár esős volt, a termés bőségesnek mutatkozik. Szerintem Narnia ellenségei is tudják ezt, és élni fognak a lehetőséggel. Ez pedig tragikusan végződhet a mostani helyzetben. Emlékezzetek majd a szavaimra.

— Mikor indulunk? — türelmetlenkedett Scrubb.

— Minden bátor katona, aki eddig a herceg keresésére vállalkozott, attól a vízeséstől indult, ahol Lord Drinian a karcsú női alakot megpillantotta. Észak felé mentek. Mivel egy sem tért vissza közülük, így azt sem tudjuk, meddig jutottak, mit láttak az útjuk során.

— Nekünk egy romvárost kell először találnunk, ahol régen óriások laktak — magyarázta Jill szenvedélyesen. — Aslan parancsolta így.

— Bízunk benne, hogy megtaláljuk.

— Igazad van — bólintott Scrubb. — Aztán, ha megtaláltuk...

— Persze, persze — hadarta Puddleglum kissé szórakozottan.

— Egyáltalán tud róla valaki? Járt már ott valaki? — kérdezte Jill.

— Nincs tudomásom róla. Bár hallani hallottam már a városról. Azt tanácsolom, ne a vízeséstől induljunk. Menjünk Ettinsmoor felé. Ott kell valahol lennie az óriások városának is. Én sem ismerem jobban azt a környéket, mint bárki más, aki arrafelé lakik. Nem találtam romokat arrafelé, de ez ne tartson vissza benneteket.

— Hol van Ettinsmoor? — kérdezte Scrubb.

— Arrafelé, északra — mutatott a pipájával a megjelölt irányba Puddleglum. — Látjátok azokat a hegyeket, a fehér sziklákat? Az már Ettinsmoor területe. Sajnos, a hegyet és a mocsarakat egy széles folyó, a Shribble választja el egymástól. Természetesen híd nincs rajta.

— Majd átgázolunk valahol — vont a vállát Scrubb.

— Mások is próbálták már. Nem sok eredménnyel — jegyezte meg halkán a mocsári ember.

— Keresünk valakit az ott lakók között, aki helyes irányba terel minket — mondta Jill.

— Találkozni fogtok emberekkel, az biztos — mondta némi gúnnyal a hangjában Puddleglum.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Milyen nép lakik arrefelé? — kíváncsiskodott tovább Jill.

— Nem tudom, mert annyira mások, mint mi. Lehet, hogy nektek nem ez lesz majd a véleményetek.

— Mégis, milyenek? — nyaggatta Jill a lányok konokságával. — Olyan sok furcsa teremtmény él ebben az országban. Úgy értem: állatok, madarak, netán törpék vagy kicsodák lehetnek azok?

Puddleglum nagyot füttyentett a levegőbe, és térdeit csapkodta.

— Phuuu! Hát tényleg nem tudjátok? Azt hittem, az öreg bagoly megmondta nektek. Azok... óriások!

Jill nagyot ugrott ijedtében. Még a mesékben sem szerette az óriásokat, hát még életben! Scrubb arca is mindenféle színben játszott, és Jill hirtelen női büszkeségére gondolt. „Szegény. Még nálamnál is jobban fél. Nekem nem szabad.” És megpróbálta legalább nem mutatni félelmét.

— A király... még régen emlegette őket... egyszer... — dadogta a fiú.

— Amikor együtt utaztunk a tengerjárón. Mesélte, hogy nehéz csatákban győzte le őket, és adófizetésre kötelezte mindegyiket.

— Így igaz — válaszolta hidegvérrel a mocsári ember. — Velünk egész jól megvannak. Amíg a saját területünkön maradunk, nyugton hagynak, nem bántanak. Az ő területük viszont szent! Ha nem merészkedünk hozzájuk túl közel, ha nem találjuk egyiket sem rosszkedvében, ha észrevétlenül tudunk maradni — talán sikerül átjutnunk a területükön.

— Figyelj jól rám! — kiáltott rá Scrubb, türelmét veszítve, mint azok, akik elkeseredésükben már csak kiabálni tudnak. — Szerintem feleannyira sem reménytelen a helyzet, mint ahogy te itt nekünk előadod. Emlékezz, mit mondtál az este: „Nem fogtok aludni a dörgés, villámlás miatt.” Mi mégis úgy aludtunk, mint a bunda. Nem hiszem, hogy Aslan engedte volna nekünk ezt az egész vállalkozást, ha ennyire kevés esélyünk lenne a...

Jill azt várta, mikor ront rájuk dühében a mocsári ember, de az továbbra is nyugodtan ült a helyén és pipáját szívta.

— Ez csak elképzelés, Scrubb. Vágj hozzá jó pofát, mint ahogy eddig tetted. Egy jó tanácsot fogadj el tőlem. Próbálj az indulataidon uralkodni, mert a neheze még csak most jön. Vitatkozni pedig nem érdemes olyan dolgokról, amit nem tudunk és nem ismerünk. Általában minden hosszú ideig tartó vállalkozásnál előfordul, hogy türelmünket veszítjük, sőt az addig jó barátok gyűlölt ellenségei lesznek egymásnak. Meg kell próbálnunk türelmesnek lenni, ameddig csak lehet.

— Ha ilyen reménytelen a helyzetünk, jobb, ha te nem is jössz velünk. Elboldogulunk mi ketten is valahogy. Igaz, Pole?

— Fogd be a szád, Scrubb és ne legyél ekkora számár! — kiabált rá a lány, attól tartva, hogy a mocsári ember még szaván fogja.

— Ne ijedj meg kislány, veletek tartok, ha tetszik, ha nem. Nem hagyom ki ezt a váratlan lehetőséget. Nekem is jót fog tenni egy kis kaland. A többiek amúgy is azt tartják rólam, hogy nyughatatlan vagyok, nem veszem komolyan az életet. Naponta többször is elmondják, „Túlságosan oktondi vagy. Az élet nem csak evésből és ivásból áll. Sokat kell még tanulnod. Vegyél példát az öregekről.” Unom már!

— Hidd el, nem akarnak rosszat neked — vigasztalta Jill.

— Ezt mondják ők is! — csattant fél idegesen Puddleglum. — Bármennyire is igaz, de állandóan ezt hajtogatják a fülembe, én meg rövidesen meg fogok bolondulni! Tőlem jöhet bármi — az elveszett

C. S. Lewis: Az ezüst trón

herceg felkutatása, óriásokkal, időjárás viszontagságaival szembeszállni, romvárost keresni — egyre megy. Minden jobb, mint naponta jó tanácsokat hallgatni. — Miközben beszélt, hosszú karjaival hevesen gesztikulált.

— El is feledkeztem a fazékról! — pattant föl a földről. — Kukkantsunk bele!

A halak puhára főttek és a két gyerek háromszor kért a finom ennivalóból. Puddleglum leste, hogyan tömik magukba, amit ő ehetetlennek minősített. Szégyellte magát, hogy milyen udvariatlanul kínálta vendégeinek az ételt.

— Sose hittem volna, hogy a mocsárlakók eledelét az emberek meg tudják enni. Hihetetlen — vakarta a fejét.

Egy csipetnyi sem maradt a finom ebédből. Utána teával kínálta a vendégeit, ő pedig néhány kortyot ivott egy fekete színű folyadékból. Az üveget odanyújtotta a gyerekeknek is, de azok udvariasan elhárították (Ezt már nem vette volna be a gyomruk!)

Egész délután a másnapi útra készülődtek. Puddleglum felajánlotta, hogy viszi a takarókat, és egy jókora sonkát is beletekert.

Jill vitte az ennivalót (kétszersültet, halat, konzervet), Scrubb pedig a többi apró holmit, köztük a két esőkabátot, picire összehajtogatva. Eszükbe jutott, hogy íjat is vinni kellene, ami megint csak Scrubbra maradt. Puddleglum morgott, hogy hideg ujjakkal nyilat kilőni képtelenség, de Scrubb mindenáron vinni akarta. Aztán még ott voltak a kardok is! Jill örült, hogy előrelátó módon zsebkiését a belső zsebébe rejtette, mikor Cair Paravel várából megszökött. Zúgolódtak a sok és nehéz csomag miatt és vizsgálgatták, mit hagyhatnának hátra. Rájöttek, hogy minden kell vagy legalábbbbis szükség lehet rá. Nagyot sóhajtvá összerakták egy kupacba a csomagokat. Este korán lefeküdtek. Ez az éjszaka összehasonlíthatatlanul rosszabbra sikerült, mint az előző, ugyanis Puddleglum is a sátorban aludt, és egész éjjel kibírhatalanul horkolt. Jill hajnal felé tudott valahogy elaludni, de abban sem volt köszönet. Álmában zakatoló expresszvonaton utazott, ami minduntalan hosszú, sötét alagutakon száguldott át. Úgy ébredt, mint akit kifacsartak.

6. fejezet

Az óriások földjén

Másnap 9 óra tájban három magányos alak kelt át Shribble folyón. Keservesen kínlódtak, mert csak a kiálló köveken, zátonyokon tudtak előre haladni. Kiválasztották a legsekélyebbnek látszó helyet, így Jill csupán térdig lett vizes, mire a túlsó partra éltek. Mocsaras, ingoványos területen találták magukat, és bármerre léptek, bokáig süllyedtek. Sziklás hegyvonulat meredezett előttük.

— Arra kell mennünk! — mutatott Scrubb egy sebesen futó patak felé, ami a hegyről rohant le és beleömlött folyóba.

A mocsári ember hevesen rázta a fejét.

— Az óriások elsősorban a víz mellé telepednek, így ha arra megyünk, egyenesen a karjaikba szaladunk. Mintha kitaposott utat is látnék a patak mentén. Okosabb, ha egyenesen nekivágunk a hegynek, mégha keservesebb is lesz.

Így is tettek. Kellemesen csalódtak, mert 10 perc alatt már fönt álltak a hegy tetején, innen messzire nyílt kilátás. Őket elsősorban az északra fekvő táj érdekelte. Mocsár, ingovány volt, amerre szemük ellátott. Balra sziklás, köves rész húzódott és Jill arra gondolt, hogy valahol ott élhetnek az óriások. Hátat fordított, mert még arra nézni sem volt bátorsága. Nekiindultak. Élvezték a sápadt, de még nyárvégi

napfényt. Ahogy a sziklák felé közeledtek, úgy nőtt bennük az érzés: rajtuk kívül teremtett lélek sincs a széles környéken. Néhány bíbic, héja keringett csupán a fejük fölött. Közben rájuk tört az éhség, meg kellett állniuk, hogy bekapjanak néhány falatot. Jill sajnálatát fejezte ki a mocsári embernek, és közben nevetett, hogy a beígért kalandok, izgalmak egyre váratnak magukra. Továbbindultak. Az út alig fogyott. Igaz, a hegyoldal már kevésbé volt meredek, a szikladarabok is nagyobbak és laposabbak lettek. Mintha valakik kifaragták volna azokat.

„Lehet — morfondírozott magában Jill —, hogy ezeket a sziklatömböket hitték óriásoknak, és így találták ki a furcsa történeteket róluk. Ha este lenne és holdfény vetődne rájuk, biztosan én is annak látnám őket.”

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Figyeljétek csak! Mintha az egy óriás feje lenne! Igaz, hogy túl nagyra sikerült a többi testrészéhez képest, de miért legyen egy óriás szép! Még fülei is vannak... Nahát! De érdekes! — nevetgélt Jill. — És... Óóóó...! Egyszerre meghűlt benne a vér! Az óriás megmozdult. Nem volt vitás, élő, valóságos óriás magasodott előttük. Lassan oldalt fordította a fejét, Jill enyhén szólva szívbajt kapott a csúnya, ijesztő arctól. Most derült ki, hogy a többi sem szikla, hanem valódi óriás. Negyven-ötven állhatott egy sorban, a hegy oldalához támaszkodva. Lábuk a parton, karjuk több méter magasban, és fejük valahol fönt a levegőben. Mintha reggeli utáni pihenésüket élvezték volna a meleg napsütésben.

— Egyenesen tovább — súgta Puddleglum, aki már szintén fölfedezte a rémisztő valóságot. — Ne nézzetek oda. Bármit tehettek, csak ne meneküljétek. Egy-két lépés, és úgyis utolérnek.

Megpróbáltak úgy továbbmenni, mintha észre sem vették volna őket, amihez persze minden önuralmukra szükségük volt. Úgy érezték, mintha olyan kertben járnának, ahol nem tudni melyik pillanatban és honnan ront rájuk egy véreb. Egyre több és több óriást gyanítottak maguk mellett anélkül, hogy fölnéztek volna. Nem volt semmiféle reakció, nem beszéltek, mozogtak vagy zajongtak. Semmi jel nem mutatott arra, hogy az óriások észrevették az idegeneket. Egyszerre csak — égzengés, földindulás — Whizz, whizz, whizz, óriási szikladarabok görögtek lefelé a hegyoldalról és néhány lépesre előttük gurultak tovább. Majd hol előttük, hol mögöttük folytatódott a játék!

— Minket dobálnak? — reszketett Scrubb.

— Nem — súgta Puddleglum. — Csupán célbadobást játszanak, hogy melyikük tudja messzebbre gurítani a követ a tengerbe. Ez az egyetlen olyan játék, amit játszani tudnak.

Rettenetes hosszúnak tűnt az út a part mentén. Az óriások látványa, a legördült hatalmas kövek, az állandó félelem, hogy mikor veszik észre őket, megviselte az idegeiket. Csupán a látványuk elég lett volna, hogy halálra rémüljenek. Hát még a többi ezzel együtt! Jill se látott, se hallott, a félelemtől. A kődobálás abbamaradt, ős a beállott hirtelen csendben hallották, ahogy az óriások egymás között beszélgetnek. Nyugodtabbak ettől sem lettek. A beszélgetés artikulálatlan üvöltésből, morgásból állt, érteni semmit sem lehetett. Közben-közben dobbantottak egyet, ilyenkor úgy tűnt, földrengés remegteti meg az egész vidéket. Aztán verekedni kezdtek, köveket vagdostak egymás fejéhez. Közben keservesen üvöltöttek, óriási könnyeket hullattak. Mégsem hagyták abba. Kb. egy órán keresztül tartott ez az őrült játék, és a végén már csak lehajtották a fejüket és sírtak. Ritka buta óriások voltak, az már igaz!

Azon az éjszakán a kis csapat a puszta köveken éjszakázott. Puddleglum megmutatta, hogyan lehet viszonylag elviselhetővé tenni a szabad ég alatti alvást. Hátukat egymásnak támasztották és betakaróztak a puha takarókkal. Ugyan fájni nem fáztak, de a talaj így is hideg maradt és főleg kemény. Puddleglum azzal vigasztalta őket, hogy gondoljanak arra, mennyivel rosszabbul is elsülhetett volna a dolog az óriásokkal, de ez sem derítette őket jobb kedvre.

Még napokig tartott a vándorlás Ettinsmooron keresztül. Scrubb apró madarakat lőtt és azt ették. (A sonkát ínségesebb időre tartogatták.) Jill őszinte csodálatát fejezte ki Scrubbnak, amiért ennyire kitűnően tud bánni a nyállal. (Ezt a tudományát is a nagy utazáskor sajátította el.)

C. S. Lewis: Az ezüst trón

Rengeteg patak keresztezte az útjukat, lábuk szinte mindig vízben gázolt. Jill most tudta meg igazán, milyen nehéz az, ha napról napra elő kell teremteni az ennivalót, mert máskülönben éhen haltak volna. Ha sikerült madarakat löni, akkor azokat még meg kellett pucolnia (fúj!), megtisztítania, a jéghideg forrásvízben megmosnia, miközben az ujjai majd megfagytak. A legfurcsább az egész út során az volt, hogy szemtől szembe nem találkoztak egyetlen óriással sem. Igaz, egyszer egyikük észrevette őket, és hatalmasat ordított, de aztán ment a maga útjára tovább.

A tizedik napon olyan vidékre érkeztek, ami nagyon különbözött az addigi tájaktól. Mocsaras, ingoványos területre értek, ahonnan keskeny ösvények futottak különböző irányba. Ahol álltak, az út végén, sziklás domb emelkedett. A végére sétáltak és lenéztek az alattuk elterülő tájra. Folyók, völgyek, dombok, erdősávok tették változatossá a vidéket. Puddleglum előre mutatott, észak felé:

— Ott biztosan már hemzsegnek az óriások.

Előttük folyó kanyargott. A folyómeder mentén kétoldalt szakadék emelkedett, a köveket moha és páfrány borította. Itt-ott vízesés torkolt a folyóba.

— Ha megússzuk, hogy lefelé nem törjük ki a nyakunkat, akkor a folyóba fogunk belecsúszni. Melyik a jobb? — vakargatta a fejét a mocsári ember.

— Mi lehet az ott? — bökött ujjával fölfelé a magasba Scrubb.

Egy híd volt! Félig-meddig a nagy lapulevelek, növények eltakarták a szemük elől. No meg messze is volt! Inkább csak a körvonalait sejtették. Keskeny volt a híd, a két végén a pillérek egy-egy óriási sziklakövön nyugodtak. Olyan magasan ívelt át a folyó fölött, hogy első látásra inkább látomásnak, mint valóságnak tűnt.

— Gondolom, óriások építhették — nézegette Jill elképedve.

— Vagy varázsolta valaki — szólott Puddleglum. — Valami nem tetszik nekem benne... Úgy érzem, ha átmennénk rajta, csapda várna minket a végén.

— Ne gondolj mindjárt a legrosszabbra — hurrogta le rosszkedvű barátját Scrubb. — Miért ne lehetne egy olyan híd, amit átkelésre használnak?

— Kinéznéd azokból a buta óriásokból, hogy ilyen hidat képesek építeni? — csóválta a fejét változatlan rossz kedvvel Puddleglum.

— Hátha nem azok, hanem okos óriások csinálták? — vetette fel az ötletet Jill.

— Úgy gondolom, olyanok építették, akik többszáz évvel ezelőtt éltek és még sokkal okosabbak voltak, mint kései utódaik. Sőt! Azt a várost is, ami ma már romokban hever, valamikor óriások tervezték és építették. Még tovább megyek! Lehet, hogy ez az öreg híd abba a régi, romos városba vezet?!

— Ezt okosan kigondoltad, Pole — bólintott őszinte elismeréssel Scrubb. — Ne is ácsorogjunk itt tovább! Gyerünk!

Elindultak a híd felé. Puddleglum nem szólt, de ahogy egyre közelebb értek a hídhöz, a kövekben különböző alakzatokat vélt fölfedezni: óriásokat, egyszarvúakat, erdei állatokat, ismeretlen néglábúakat emberi arcvonásokkal. Egyre kellemetlenebbül érezte magát, de azért zokszó nélkül követte a gyerekeket. Följutni a híd lábához nehéz és keserves volt. Néhányszor a kisebb kövek kilapultak a lábuk alatt, és óriási robajjal zuhogtak lefelé a mélybe. Még lepillantani

C. S. Lewis: Az ezüst trón

sem mertek utánuk, Alattuk egy sas lassan körözött. Ahogy följebb másztak, úgy lett a levegő egyre hidegebb, a szél pedig erősebb. Vigyázniuk kellett, nehogy egy nagyobb szélökés lesodorja valamelyiküket a meredekről. Úgy tűnt, mintha a híd is mozogna a viharos szélben. Keservesen fölvergődtek a hídhöz és látták, hogy onnan az út egyenesen a hegy belsejébe vezet. Két emberi alak állt az út szélén.

— Gyerünk, ne álljatok meg! Bárkik legyenek is azok, nem szabad észrevenniük, hogy félünk — súgta a megszeppent gyerekeknek Puddlelum.

Közeledtek a két idegenhez. Egyikük teljes páncélzatot viselt, még a sisakrostélyá is le volt engedve az arcára. Páncélja, lova fekete volt. Se díszítés, se címer nemi volt rajta. Mellette fehér lovon egy női alak ült. A ló olyan szépséges volt és annyira szeretetre méltó, hogy Jill legszívesebben cukrot adott volna neki, és megsimogatta volna a sörényét. A fiatal hölgy, aki féloldalt ülte meg a lovát, szintúgy nem mindennapi jelenségnek látszott.

— Jó napot, vándorok! — kiáltott oda nekik olyan kedvesen, hogy egyszerre elszállt a félelmük. — Fiatalon ilyen utat megtenni! Ez igen! — kedveskedett a gyerekeknek.

— Így van! — bólintott Scrubb.

— Az óriások romvárosát keressük — kotyogta Jill.

— Romvárost? Itt? És mit akartok ott csinálni?

— Az a feladatunk, hogy... — de Pluddlelum félbeszakította.

— Elnézésetet kérem, hölgyem. De még azt sem tudjuk, kik vagytok. A társad netán néma? Persze, ti sem ismertek minket. Ha nem haragszol, az ránk tartozik, kit keresünk és miért. Úgy látom, esőre áll. Igazam van?

A hölgy csilingelő hangon felkacagott.

— Nos, gyermekeim, meg kel hagyni, okos és előrelátó vezetőre találtatok. Látom, helyén van az esze. Annyit mondhatok, hogy sokszor hallottam már az óriások lerombolt városáról, de azt soha senki nem tudta megmondani, merre található. Ez az út, amelyen most álltok Harfang várához, illetve városához vezet, ahol a Szelíd óriások laknak. Annyira jószívűek, kedvesek, okosak, udvariasak, mint amennyire durvák, buták, gorombák és modortalanok azok ott, Ettinsmoorban. Elképzelhető, hogy Harfangban tud valaki útbaigazítást adni a romvárosról. Ezen kívül még kitűnő szállást és ellátást is kaphattok. Okosabb lenne a telet ott kivárnotok, vagy legalábbis megpihenni egy kis időre. Biztos vagyok benne, hogy kitűnően éreznétek magatokat, meleg szívekre találnátok. A főzés tudományához pedig szintén kitűnően értenek a harfangiak.

— Nem rossz ötlet! Alig várom már, hogy újra ágyban alhassak! — kiáltott fel örömmel Scrubb.

— El se hiszem, hogy megint meleg vízben fürödhettek — örvendezett Jill. — Gondolod, hogy vendégül látnak minket, idegeneket?

— Csak azt kell mondanotok, hogy a Zöld Erdők úrnője üdvözetét küldi, és általatok kéri, hogy fogadjanak benneteket szeretettel.

— Nem is tudom, hogy köszönjük meg a kedvességedet — bókkolt Scrubb és mélyen meghajolt az ismeretlen hölgy előtt.

— Egyre vigyázzatok! Úgy siessetek, hogy pontban 4 órakor a várkapukat bezárják és teremtett lélek se ki, se be reggelig nem mehet, bármennyire is zörgeti azt.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

A gyerekek újabb hálálkodásba kezdtek és az idegen hölgy készségesen húzódott le a lovával az útról, hogy továbbengedje őket. Puddleglum leemelte csúcsos süvegét a fejről és szó nélkül meghajtotta magát. A hölgy és néma kísérlője lassan eltűntek a fák között.

— Sokért nem adnám, ha megtudhatnám, honnan jöttek és hová mennek. Az óriások földjén szokatlan jelenség mindkettő. Nem lesz ennek jó vége — morgott Puddleglum gondterhelten.

— Hagyd már abba! — mordult rá Scrubb. — Valld be, hogy egyszerűen nem találsz elég dicsérlő szavakat az idegen hölgyre. Gondolj inkább a puha ágyra és a jó ételekre. Remélem, Harfang nincs túl messze.

— Micsoda ruha volt rajta! No meg az a ló! Egyszerűen fantasztikus! — révedezett Jill.

— Te meg miért voltál olyan udvariatlan és közömbös vele? — mordult rá Puddleglumra Scrubb. — Neked nem tetszett? És a lovag mellette?

— Lovag? Miféle lovag? Én csak a hölgyet hallottam.

— Nem láttad a kísérlőt? — csodálkozott Jill.

— Csak egy páncélruhát láttam és fegyvereket. Miért, volt vele valaki?

— Szegény, biztosan néma lehetett. Vagy csak nem akarta megzavarni az úrnője szavait. Nem is csodálom! Aki ilyen szép és kedves, azt csak bámulni lehet — csacsogott Jill.

— Kíváncsi lettem volna — folytatta a gondolatmenetét a mocsári ember —, milyen látványban lett volna részem, ha felhajtom rajta a sisakrostélyt.

— Mi a fenét hordasz itt össze-vissza? Ki lenne más, mint egy katona — nevetgélt jóízűen Scrubb Puddleglum szavain.

— És ha csak csontváz volt? — válaszolta a mocsári ember fojtott hangon, tágra nyílt szemekkel. — Vagy... talán üres volt. Úgy értem... olyan valaki lehetett, aki láthatatlan.

— Most már elég, Puddleglum! Nem engedem, hogy teljesen megrémíts bennünket. Honnan veszed ezeket az örültségeket? Ne ereszd el ennyire a fantáziádat! — támadt mérgesen Puddleglumra Jill, és valóban haragudott rá.

— Ugyan, Jill! Hagyd őt. Meg kell szoknunk, hogy ő mindig a legrosszabbra gondol... Inkább beszéljünk Harfangról és a Szelíd óriásokról. Ez sokkal kellemesebb. Bárcsak tudnám, mennyit kell még mennünk odáig!?

Indulásuk óta most történt először, hogy sehogyse bírtak közös nevezőre jutni. Puddleglum egyáltalán nem akarta, hogy továbbmenjenek Harfang felé. Állította, hogy nem tudják pontosan, mit takar az a név, hogy „Szelíd óriások”, meg Aslan sem szólt arról, hogy az óriásoknál hosszabban időzniük kell, bármilyenek is legyenek azok. A gyerekek viszont annyit szenvedtek már a hidegtől, a szabad ég alatti alvástól, éhségtől, fáradtságtól, esőtől, hogy semmit sem kívántak jobban, mint ágyban aludni, asztalnál ülni és bőségesen vacsorázni. Puddleglum végül beadta a derekát, egy feltétellel. Ha egyikük sem említi, honnan jöttek, és főleg azt nem, hogy Rilian herceget keresik. A gyerekek beleegyeztek és nagy örömmel folytatták az útjukat tovább. Sajnálataikra a vidék képe megváltozott, a talaj köves, hepe-hupás lett, alig bírtak haladni előre. Az útnak sehogy se akart vége szakadni. Hol

C. S. Lewis: Az ezüst trón

meredeken emelkedett előttük, hol pedig lefelé csúszkáltak rajta. Hideg, viharos széli csípte az arcukat, vacogtatta a fogukat. Sehol gallyak vagy száraz levelek, hogy legalább tüzet rakhattak volna! Még ha sikerült is volna tüzet gyújtani, de nem találtak sehol szélcsendes, védett helyet, ahol a tűz melegét zavartalanul élvezhették volna. Az éles, durva kövek tönkretették a cipőjüket, talpuk irtózatosan égett.

Bár a gyerekek gondolatai egész idő alatt a kényelmes ágy és a meleg ételek körül forogtak, Jillnek néha eszébe jutottak Aslan intelmei is. Főleg az volt a kellemetlen, hogy elfelejtette átismételni magában a feladatokat, a jeleket, amiket sorban meg kell találniuk. Egy idő utáni nem is törte nagyon az agyát, hogy felelevenítse a rábízott jeleket. Mindketten érezték: ahogy közelednek Harfang felé, úgy foszlik szét a jókedvük, ábrándjaik, elképzeléseik, ...és helyettük marad a sivár valóság, a szinte járhatatlan út és Puddleglum neheztelő arckifejezése.

Végül, nagy örömekre, egyik délután fenyőerdő sötétlett a távolban. Előtte még elhagyatott, sík volt a vidék, de a fák mögött hóval, jéggel borított hegycsúcsok magasodtak. A kettő között pedig egy olyan hegy, aminek a teteje szokatlanul lapos, sík volt. Mintha „lefejezték” volna.

— Nézzétek! De furcsa! — mutatott arrafelé Jill, és valóban az volt. Fények világítottak, sok apró fény a késő délutáni alkonyatban. Ablakokból jött a fény! Percek teltek el, míg valóban elhitték amit láttak. Ennyi gyötrődés, kínlódás, nélkülözés után el tudjátok képzelni, milyen örömet éreztek!

— Harfang! — kiáltott föl a két gyerek szinte egyszerre.

— Harfang! — szúrta a fogai között bosszúsan Puddleglum.

És még hozzátette: — És vadlibák!

El is sütötte azonnal a puskáját, és nem messze előttük egy hízott liba pottyant élettelenül a földre.

Bár Harfang ablakai hívogatóan világítottak, mégis látták, hogy aznap nem tudnak már átjutni a várkapun. Könnyebb volt elviselniük egy éjszakát még úgy, hogy volt ennivalójuk, nem is akármilyen. Az idő is kegyes volt hozzájuk, mert a szél elcsendesedett, tüzet gyújthattak, és mintha melegebb is lett volna az elmúlt hetek éjszakáihoz képest. (Vagy csak ők érezték így?) Korán elbóbiskoltak a pislákoló tűz mellett, de másnap a takarókat sűrű zúzmara fedte.

— Oda se neki! Ma éjszaka már meleg ágyban alszunk — rázogatta a takarókat jókedvűen Jill.

7. fejezet

Harfang felé

Nem kezdődött szerencsésen a nap. Az eget szürke felhőtakaró borította, minden pillanatban várták a havazást. A szél csontig hatolt. Kitaposott út nem volt előttük. Még járhatatlanabb, még kövesebb lett a vidék, mint amin eddig jöttek. Nagy sziklatömböket kellett, kerülgetniük vagy megmászniuk útközben. Még lassabban haladtak, mint eddig. Lábuk elviselhetetlenül sajgott a cipőben. Halálosan kimerültek, egy percre sem tudtak megpihenni a jeges, hideg szél miatt. Tíz óra felé szállingózni kezdett a hó. Percek múlva már alig láttak előre a sűrű hóesésben. Minden fehér lett körülöttük. A szél újult erővel süvített, arcukba kavarta a havat. Szinte háttal mentek előre. A szemüket is csupán egy-egy pillanatra tudták nyitva tartani. Ha lassan is, de közeledtek ahhoz az alacsony hegyhez, ami elválasztotta őket az előző este látott világító ablakoktól. A hóvihár változatlanul tombolt, se láttak se hallottak.

A hegy lábától mesterségesen épített lépcsősor vezetett fölfelé, a lépcsőfokok egymástól nagy távolságokra estek. Legkisebb gondjuk is nagyobb volt annál, minthogy ezen csodálkozzanak. Inkább azt vizsgálgatták, hogyan tudnának fölmászni a meredek hegyoldalon. A fölöttük levő, kőből rakott párkányra Puddleglum minden különösebb nehézség nélkül lépett föl hosszú, cingár lábaival. Scrubb és Jill már sokkal nehezebben vergődtek fel rá. (Puddleglum segítségével.) Cipőjük, ruhájuk teljesen átnedvesedett a csúszkálástól. A hó megállás nélkül szakadt. Keservesen kúsztak, kapaszkodtak fölfelé a csúszós, hóval borított köveken a következő párkányig. Négy ilyen „kapaszkodó” keresztezte az útjukat, különböző magasságokban. Kínlódva, fogukat vicsorgatva, de mégis túljutottak az utolsón is, és érezték (bár a sűrű hóesésben alig látták), hogy a lapos hegytetőn állnak. Eddig a hegyoldal adott némi védelmet a viharos szél ellen, a tetőn viszont elszabadult a „pokol”. Teljesen sík, szinte alföldi táj terült el előttük, ahogy már a távoból is felfedezhették. A szél akadály nélkül tombolt körülöttük. A havat csomókban kapta föl, örvényekben kavarta, hol leterítve a földre, hol pedig felkapva és az arcukba terítve. Lábuk körül köröket rajzolt. Ahonnan a szél a havat elfújta a földről, az olyan sima volt, mintha jégpáncél borítaná. Máshol halmokat épített előttük, amiket persze meg kellett mászniuk. Hol kisebbeket, hol nagyobbakat. Ismét átnedvesedtek, ahogy a mély hóba bele-belesüllyedtek. Ádáz küzdelmet kellett vívniuk a süvöltő széllel, hóviharral. Fejüket leszegezték, elgémberedett kezüket köpenyük zsebébe dugták. Jill, amennyire a fejét el tudta fordítani jobbra és balra, különös dolgokat vett észre. Jobbra mintha gyárkémények meredeztek volna a magasba, balra egy furcsa alakú, óriási sziklatömb feküdt. Annyira elfoglalta a pillanatnyi, reménytelen állapota, hogy semmi jelentőséget nem tulajdonított a látottaknak. Elfagyott ujjait próbálta megmozgatni. (Biztosra vette, hogy orra és fülei már lefagytak!) Néha fölillant benne a forró fürdő lehetősége Harfangban, de a rideg valóság rögtön visszarántotta ábrándozásából. Hirtelen és váratlanul megcsúszott, lábai alól kiszaladt a talaj, és zuhant lefelé egy sötét, keskeny

C. S. Lewis: Az ezüst trón

szakadékba. Mintha a föld nyílt volna meg előtte! A zuhanás csupán másodpercekig tartott, majd szilárd talajra ért. Kb 3 méter mély, egy méter széles, árokféle lehetett, amibe beleesett. Bár halálra rémült a váratlan eseménytől, mégis első gondolata az volt, hogy a szélvihar megszűnt, mintha elvágták volna. Az ég magasan fölötte világított, Scrubb és Puddleglum rémült arcát látta, ahogy őt kutatják a mélyben.

— Megütötted magad, Pole? — kiáltott le Scrubb.

— Szerintem mindkét lába eltört— morogta Puddleglum.

Jill feltápáskodott, hogy megnyugtassa a barátait az állapotok felől, viszont segíteniük mindenképpen kellett, hogy kikerüljön az árokból.

— Mi az, amibe beleestél? — kiabálta le Scrubb,

— Árok, vagy valami sikátorféle! Egyenesen vezet tovább!

— Biztosan észak felé megy — hangzott a válasz föntről. — Csak nem valamilyen útra találtál? Ha így van, jobb lenne nekünk is odalent, mint ebben az üvöltő szélviharban ácsorogni. Mély lent a hó?

— Alig van. Szerintem a szél főlhordta a felszínre.

— Mit csináljunk? — töprengett Scrubb.

— Várjatok egy kicsit! Körülnézek! — kiabált Jill.

Alig tett néhány lépést előre, az út éles ívben jobbra kanyarodott. Természetesen erről is tájékoztatta a társait. — Mi van a sarok után? — hallotta Scrubb hangját. Most Jill hasonlóképpen érezte magát, mint Scrubb a szikla peremén: szorongást az ismeretlen, sötét helytől. Szíve hevesen dobogott. Semmi kedve sem volt, hogy felfedező útra induljon a szűk alagútban. Pláne, hogy fülébe csengett Puddleglum figyelmeztetése:

— Vigyázz, Pole! Hátha sárkánybarlangba vezet, vagy ki tudja? Az óriások földjén minden lehetséges...

— Szerintem sehová sem vezet — fordult vissza megkönnyebbülve Jill.

— Lemegyek és megnézem — ajánlkozott Scrubb. — Nem vagyok én abban olyan biztos, hogy sehová sem vezet. Egy út mindig vezet valahová.

Fogta magát, és a fenekén lecsúszott a mély árokba. (Ruhája úgyis nedves volt már és különben bánta is ő azt most!) Jillt még hátba is taszította, ahogy földet ért mellette. Egyikük sem szólt egy szót sem és Jill vigyázott arra, hogy szorosan Scrubb mögött maradjon és főleg: ne ő legyen az első. Jobbra kanyarodtak, mentek néhány lépést előre, ahol az út kétfelé vált: tovább egyenesen és jobbra.

— Itt valami nem tiszta — vakargatta a fejét tanácstalanul Scrubb. — Ha jobbra mennénk, visszajutnánk oda, ahonnan elindultunk, vagyis déli irányba.

Elindultak tehát tovább, egyenesen, de alig tettek megint néhány lépést, máris újabb forduló következett jobbra. Itt már nem két irányba, csak jobbra, ami végül zsákutcának bizonyult.

— Semmi értelme ezzel tovább próbálkozni — morogta bosszúsan Scrubb. Megfordultak. Jill szedte a lábait, ahogy csak bírta, mert még mindig érezte azt a szorongó félelmet. Visszatértek a kiindulóponthoz és Puddleglum hosszú karjaival könnyedén kiemelte őket a felszínre.

Hú de szörnyű volt a lenti csend és nyugalom után újra a süvöltő szélben, a hóviharban ácsorogni! Fülük, orruk zsibbadni kezdett a hidegtől. Egymást se nem látták, se nem hallották, csupán egy-egy hangfoszlányt tudtak elcsípni. Helyzetük elkeserítő volt. Puddleglum megint a „legjobb” pillanatban tette fel a kérdést:

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Biztosan jól emlékszel azokra a jelekre, Pole? Melyik következne most?

— Hagyj békén a jelekkel! Érdekel is az most engem! — legyintett mérgesen, majdnem sírva Jill. — Ne várd, hogy előadást tartsak most róluk.

Bizony! Jillnek régen kiment minden a fejéből: jelek, sorrend, jótanácsok. Nem fogadta meg Aslan figyelmeztetését, hogy minden lefekvéskor ismétlje el magában a feladatokat. Ha megerőltetné az agyát, vagy muszáj lenne emlékezni — bizonyára össze tudta volna szedni őket. Most azonban nem a jelekre volt elsősorban szüksége, az idő is elviselhetetlen volt, így nem csoda, ha Jillnek esze ágában sem volt bajlódni a feladatokkal. Puddleglum kérdése elevenébe talált, mert lelke mélyén! haragudott magára és szégyellte, hogy ennyire nem tartotta be Aslannak tett ígéretét. Ezért válaszolt a kelleténél mérgesebben Puddleglum kérdésére: „Hagyj békén a jelekkel!”, mert érezte, hogy bűnös. Pedig nem akarta megbántani hűséges társát.

— Vajon mi vár itt ránk? — kérdezett újra a mocsári ember. — Azon gondolkozom, hogy csakugyan jól tesszük-e, ha... Álljunk meg és nézzünk körül, hogy...!

— Uramisten! Itt és most akarsz megállni és a kilátásban gyönyörködni? Az Isten szerelmére, meg ne tedd! — veszekedett vele Scrubb.

— Nézd! Oda nézzetek! — kiabált Jill, és egy távoli pontra mutatott. Mindketten odanéztek és látták, hogy út kanyarog előttük észak felé. A magasban, ahol az ösvény véget ért, végre megpillanthatták a világító ablakokat. Milyen régen vágytak erre a pillanatra! Kisebb-nagyobb ablakokat láttak, akkorákat, mint a fürdőszobák ablakai, vagy mint a konyhaablakok szoktak lenni. Ők már orrukban érezték az ínycsiklandozó ételek illatát és maguk előtt látták fürdőkádat, benne a forró, gőzölgő fürdővízzel.

— Harfang! — sikoltotta Scrubb kitörő örömmel.

— Ez mind szép, de az előbb még akartam mondani hogy... — de szegény Puddleglum megint nem mondhatta tovább, mert Jill erélyesen közbevágott. — Hagyd már abba! Most minden perc drága! Elfelejtetted, mire figyelmeztetett a hölgy a hídon? A kapukat bezárják 4-kor. Oda kell érnünk időben! Meghalok, ha még ezt az éjszakát is szabad ég alatt kell töltenem.

— Még nincs este, és különben is... — kezdte ismét a mondókáját a mocsári ember, illetve kezdte volna, de a két gyerek egyszerre vágott közbe: „Gyerünk!” És milyen gyorsan csak bírtak, úgy csúszkáltak, botladoztak előre a mély hóban. A mocsári ember mit tehetett mást, követte őket. Igaz, egyfolytában járt a szája, de a zúgó szélben egy szavát sem értették, de nem is akarták. Gondolataikat teljesen lekötötte a meleg fürdő, a dús vacsora álmképe. Arra pedig, hogy netán túl későn érkeznek a kapuhoz, még gondolni sem mertek. Bármennyire is siettek, sokáig tartott, míg keresztülváltak a lapos hegytetőn. Ezzel még nem lett vége a nehézségeknek, mert még sok megpróbáltatás várt rájuk. Különböző utakon juthattak le a hegyről. Melyiket válasszák? Melyik a legrövidebb? Valahogy levergődtek. Ott végre szemtől szembe, közelről szemlélhették Harfang várát. Fönn magasodott a hegy tetején, sok torony díszítette, ennek ellenére inkább nagyobb háznak nézett ki első pillantásra, mint várkastélynak. Nyilvánvaló volt, hogy a Szelíd óriások semmiféle ellenséges támadástól nem tartanak.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

Temérdek ablak nyílt a falon — a földtől a tetőig. Szokatlan látvány egy várnál! Furcsa alakú, különböző nagyságú ajtók álltak tárva-nyitva, bárki kényelmesen beszélhetett rajtuk anélkül, hogy előtte keresztülmenne a várudvaron. Mindez alaposan felajzotta a két gyereket, vidámak, jókedvűek lettek egyszerre. Barátságos helynek találták, félelmük elpárolgott.

Először a magasság hökkentette meg őket, de fölfedeztek egy keskeny ösvényt, ami fölfelé kanyargóit a várhoz. Nekivágtak, bár az átélt szenvedések és nehézségek után a hegymászás lehetetlen vállalkozásnak tűnt. Jill félúton úgy érezte, föladja a további küzdelmet. Az utolsó tízmétereket Puddleglum és Scrubb segítségével és noszogatása mellett tette meg. És ott álltak végre a várkapu előtt! A vasrács fölhúzva, a kapu nyitva! Bármennyire leghőbb vágyuk az volt, hogy ide egyszer bejussanak, a szívük mégis hevesen vert az izgalomtól. Mégiscsak az Óriások vára!

Érdekes módon Puddleglum uralkodott magán a legjobban. A legcsekélyebb félelem sem mutatkozott rajta.

— Nyugodt helynek látszik. Ne féljeteK annyira, és főleg ne lássák rajtatok. Örültség volt idejönni, de most már késő bánat. Ha már itt vagyunk, legalább jó pofát vágjunk hozzá.

Nagy lendülettel belépett a kapun, megállt a kapuboltozat alatt és elkiáltotta magát (a boltozat többszörösére erősítette fel a hangját).

— Hé! Kapus! Vendégek érkeztek és szállást kérnek!

Közben leemelte a fejről a kalapját és lerázta a karimáról a rárakódott vastag hóréteget, — Az biztos, hogy faragatlan fickó, de bátor, és ha kell, szemtelen is tud lenni — súgta Scrubb Jill fülébe. Kinyílt mellettük egy ajtó és a kapus lépett ki rajta. Mögötte kandallótűz fénye villant föl egy pillanatra. Jillnek még a lélegzete is elakadt a félelemtől, pedig az ismeretlen nem a legnagyobb óriások közül való volt. Magasra nőtt, mint egy almafa a kertben, de mondjuk egy telefonoszlopnál biztosan alacsonyabb lehetett. Égnek meredő, vörös színű, tüskés haj nőtt a fején, a testét fémlapokból összeállított páncélruha fedte, térdét szabadon hagyva. Lábszárvédőt viselt. Lehajolt és Puddleglumra mordult: — És kifélék-mifélék vagytok, ha szabad kérdezniem?

Jill összeszedte minden bátorságát és fölkiabált az óriásnak:

— Kérlek! Hallgass ide! A Zöld erdők uralkodónője üdvözlétét küldi a Szelíd óriásoknak, és minket és egy mocsári embert küldött délről, (az ő neve máskülönben Puddleglum), az őszi ünnepeketekre.

— Ohó! így már egészen más! Fáradjatok be a várószobába addig, míg jelentem Ófelségének.

Míg beszélt, egyfolytában csodálkozó szemeket meresztett a jövevényekre. — Kék az arcotok. Hm. Nem hittem volna. Meg kell hagyni, egész jól áll nektek.

— A hideg miatt kék — mondta Jill —, valójában nem ez a színünk.

— Gyertek, melegedjeteK meg, kis tökmagemberkéK — terelgette őket az óriás befelé. Örömmel követték. Bár a vastag, súlyos tölgyfaajtó hangos csattanással csukódott be mögöttük, amire összerezteK, de csak egy pillanatig tartott. Ugyanis a terem közepén terített asztal állt, a kandallóban tűz lobogott, ami egycsapásra minden bajukat, félelmüket feledtette. Erre vártak és vágytak már mióta! És micsoda tűz volt az! Óriási fahasábok izzottak és ontották a hőt olyannyira, hogy méterekre

C. S. Lewis: Az ezüst trón

tőle meg kellett állniuk. A tűzzel szemben lekuporodtak a padlóra és hagyták, hogy a meleg átjárja minden porcikájukat.

— Gyere ide fiacskám — intett magához a portás egy másik óriást, aki a terem egyik sarkában ült, és le nem vette csodálkozó, fürkésző szemeit a vendégekről. — Szaladj egy üzenettel Őfelségéhez! Az óriás szóról szóra elismételte Jill szavait. A küldönc egy utolsó pillantást vetett az idegenekre, és hatalmas röhögéssel kiharzott a teremből. — Kis békám, biztos megszomjazzál — nevetgélt az óriás és Puddleglumra nézett. Kiment és hasonló üveggel tért vissza, mint amelyet a gyerekek Puddleglum kezében láttak a sátorban. Node ez legalább húszszor nagyobb volt. — Lássuk csak! Sajnos, nincs a te méretednek megfelelő poharam. Talán a sótartó is megteszi. Meg ne említsd Őfelségének! Az ezüstnek itt állítólag lába kél. Nem az én hibám, én nem tehetek róla.

A sótartónak más formája volt, mint amit mi használunk.

Keskenyebb és hosszabb, és ami a fő: tökéletes pohárnak bizonyult Puddleglum számára. Az óriás leült a mocsári ember mellé. A gyerekek már várták, mikor fogja a szívélyes kínálást visszautasítani. De ő ehelyett az orra alatt morgott: „Úgyis késő már bármiféle elővigyázatosság. Az ajtó is zárva.” Beleszimatolt a poharába. — Hű, de jó illata van! — és nagyot csettintett a nyelvével. — Ezt meg kell kóstolni — és nyelt egy kortyot a likőrből. — Tényleg finom! — és megint kortyolt egy keveset. — Nem rossz! — és ivott újra belőle. — Csak nem hagyom ott az alját! — és kiitta az utolsó cseppig. Megnyalta utána a szája szélét és a gyerekek felé fordult: — Ez próba volt, elsősorban miattatok. Ha elpusztulok itt, a szemetek láttára, vagy átváltozom valamivé (pl. gyík vagy béka lesz belőlem), akkor tudjátok, hogy semmit sem szabad az óriásoktól elfogadnotok.

Az óriás, aki túl messze és túl magasan volt ahhoz, hogy értse a mocsári ember szavait, kitörő örömmel fogadta a „teljesítményt”. Csak úgy rengtek a falak a hahotázásától. — Ez igen, békácska! Ezt derekasan csináltad. Ember vagy a talpadon.

— Nem ember... mocsárlakó! — felelte Puddleglum sértetten. — És nem is béka, hanem Puddleglum.

Ebben a pillanatban a küldönc megjelent az ajtóban és jelentette: „Az idegenek kéretnek a trónterembe. Azonnal.” A gyerekek fölugráltak a helyükről, de Puddleglum ülve maradt, mert még mindig a megszólítások miatt háborgott. — Mutasd az utat! — utasította a portás

C. S. Lewis: Az ezüst trón

a küldöncöt. — Ezt a békát itt jobb ha kézben viszed, mert úgy látom, többet ivott a kelleténél.

— Semmi bajom — utasította vissza az ajánlatot Puddleglum önérzetesen. — És nem béka! Ahhoz semmi közöm. Én egy tiszteletre méltó mocsárlakó vagyok.

A fiatal óriás, megunva a disputát, derekánál fogva elkapta Puddleglumot, fölemelte és intett a gyerekeknek, hogy kövessék. Keresztülvágtak az udvaron. Puddleglum most valóban békának tűnt az óriás hatalmas markában, ahogy hosszú lábaival, karjaival kalimpált a levegőben. Nem volt ideje egyiküknek sem szegény Puddleglum helyzetével törődni, mert máris beléptek a palota főbejáratán. Szívük a szokásosnál szaporábban vert, ahogy a rengeteg, különböző folyosón áthaladtak. Nehezen, de megpróbálták lépést tartani az óriás mérföldes lépteivel. Egyszerre csak egy hatalmas, csillogó-villogó teremben találták magukat. A lámpák és a tűz fénye ott villódzott körben a falakon. Jobbra, balra óriások álltak azonos távolságra egymástól, díszes ruhát viselt mindegyik. A terem végében két trónszéken elképzelhetetlenül hatalmas termetű óriáspár ült: a király és a királyné. Néhány méterre a királyi pártól a kis csapat megállt. Scrubb és Jill pukkedlit vágta ki előttük (manapság már nem tanítják a gyerekeknek, hogy kell egy királyi kihallgatáson viselkedni.) Elég ügyetlenül sikerült, de legalább megpróbálták. A fiatal óriás a tőle telhető legnagyobb óvatossággal letette Puddleglumot a padlóra, aki ott rögtön összerogyott. Szegényke, hosszú lábaival, lecsüngő karjaival úgy nézett ki, mint egy döglött pókocska.

8. fejezet

Harfang várában

— Mondj már valamit! — bökdöste Scrubb Jill karját,

Jill szegény se élő, se holt nem volt, képtelen már arra is, hogy egy szót is kinyöggjön. Könyörgő pillantást vetett a fiúra. Scrubb szörnyű haragra gerjedt ekkora tehetetlenség láttán. (Mégfogadta magában, hogy nem bocsátja meg nekik soha ezt a pillanatot.) Összeszedte minden erejét és kieresztette a hangját:

— Elnézéseteket kérem, felséges király és királyné! A Zöld erdők uralkodónője üdvözetét küldi és kéri, hogy mi is részt vehessünk Harfang őszi fesztiválján.

A király és királyné egymásra néztek, bólítottak és a királyné elmosolyogta magát. (Jill megborzongott egy pillanatra.) Kettejük közül a király tetszett neki jobban. Göndör haja volt és előre meredő, keskeny orra, az óriások között bizonyára az egyik legszebb férfi lehetett. A királyné fantasztikusan el volt hívva, alig fért a székébe. Arca puffadt volt a kövérségtől. Egy túlságosan elhízott test látványa egyébként sem szép, hát még ha tízszer nagyobb méretben jelenik meg! A király megnyalta a szája szélét. Ez más körülmények között nem tűnt volna fel, de nyelvének nagysága és élénk piros színe olyan félelmetes látványt nyújtott, hogy Jill majd elájult ijedtében.

— Ó, ti aranyos gyerekek! — szólt nyájasan a királyné.

„Talán nem is olyan rossz, mint amilyennek látszik” — gondolta Jill.

— Kitűnő, gyermekeim! Kitűnő! — vette át a szót a király. — Legyetek üdvözölve a királyi udvarban. Hadd fogjak kezet veletek! — Lenyújtotta bal kezét, ami vakítóan fehérlett, ujjain megszámlálhatatlanul sok gyűrű csillogott, hegyes körmei félelmetesen meredeztek előre. Túlságosan nagy volt a tenyere ahhoz, hogy a gyerekekkel kezet fogjon, helyette jól megrázta a karjukat.

— És mi az ott? — mutatott a fekvő Puddleglumra.

— Szolgálatodra! — tápászkodott fel az elcsigázott mocsárlakó.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Huh! — kapta a kezeit szoknyájához a királyné. — De hisz ez él!?

— Igen felség, él! — szólt haragosan Scrubb. — Meg fogja kedvelni, ha majd jobban megismeri őt. Ebben biztos vagyok.

Bármennyire is furcsa, ebben a pillanatban Jill sírásban tört ki. Alapos oka volt rá, mert úgy érezte, egyszerre minden összejött neki. Lábai, kezei, orra, füle éppen kezdtek fölengedni a jó melegben, ruhája nedvesen tapadt a testére. Alig evett aznap valamicskét. Lábai annyira fájtak, hogy azt hitte, menten összerogy a kimerültségtől. A sírás volt az egyetlen, amit még megtehetett ebben az állapotában. A királyné vigasztalni kezdte.

— Ó, drága gyermekem. Bizony rosszul tettük, hogy ilyen sokáig állni hagyunk benneteket. Gyorsan! Vigyétek őket! Adjatok enni, inni, készíttetek forró fürdőt! Vigyázzatok erre a kislányra! Hozzatok neki babát, játékokat, könyveket — bármit, amit gondoltok, hogy fölvidítja és megvigasztalja. Ne sírj, kislányom. Nemsokára itt a fesztivál. Szépnek kell lenned! Hogy fogsz így kinézni?

Jill nem lett kisegítve ezzel a válasszal, mindenesetre nem kívánt most sem labdát, se játékokat, se könyvet, de nem szólt egy szót sem. A királyné buta beszéde arra volt jó, hogy Scrubb és Puddleglum tisztában legyenek, kikkel állnak szemben. Mélyen meghajoltak annak rendje és módja szerint, és szobáikba siettek, Jill szobája akkora volt, mint egy templom belseje. Csupán azért nem látta félelmetesnek, mert a kandallóban tűz lobogott és a padlót vastag, puha szőnyeg borította. Itt végre kellemes meglepetésben is lett része. Átadták őt a királyné öreg dajkájának, aki — ismerve már az óriások méreteit, a kisebbek közül való volt. Hajlott háta mutatta évei számát, s így még egy nagyobb szobába is befért volna (persze, ha állandóan lehajtott fejjel járt-kelt volna benne).

Jill első látásra megbarátkozott vele, bár idegesítően be nem állt a szája. Folyton ilyeneket mondott, hogy: „Oh, la, la! Mint egy kiskacsa. Minden rendben lesz, majd meglátod.” Egy irdatlan nagy kádat teleengedett forró fürdővízzel és segítette Jillnek levetkőzni. Jill élvezte az óriási méretű kádat, mert szerencséjére, tudott úszni. A hatalmas törülközőt — bár durva volt és kemény — sem bánta, mert nem törülközött meg vele, hanem belecsavarta magát és leült a kandalló elé szárítkozni. Nagyon kellemes volt. Amikor pedig a meleg, puha, tiszta ruhába átöltözött, szinte mennyekben érezte magát. Úgy állt rajta a ruha, mintha ráöntötték volna. „Bizton gyakran ellátogat ide a Zöld erdők uralkodónője, és neki tartanak ilyen méretű ruhákat” — gondolta Jill. Ezt láttál igazolni az is, hogy a teremben neki megfelelő asztalt és széket talált. És az evőeszközök, poharak, tányérok| szintén hozzávalók voltak. Jóleső érzés járta át így tisztán, átöltözve, terített asztalnál ülve. Lábai még mindig el voltak gémberevedve, és jólesett rálépni csupasz lábaival a puha, meleg szőnyegre. Szinte elsüllyedt benne. Az ebéd (vagy inkább már vacsora) finom levessel kezdődött, amit meleg sült csirke követett, majd puding, sült gesztenye következett. Végül gyümölcs zárta a sort. Az egyetlen zavaró körülmény az volt, hogy a dajka ki-be járt az ajtón, és minden fogással együtt egy játékot cipelt magával. Hatalmasakat, sokkal nagyobbakat, mi ni Jill maga. Kerekeken gördülő falovat, babát, elefántot, dobot, bárányt. Durva kikészítésű, ronda játékok voltak ezek, rikító színekre festve. Jill alig bírta rájuk nézni. Hiába tiltakozott ellenük, a dajka egyre csak azt hajtogatta: „Tut-tut-tut. Biztos akarod majd őket, ha kipihented magad. Te-he-he! Most nem kell. Majd. Meglátod!”

C. S. Lewis: Az ezüst trón

Az ágy sem óriásnak készült, inkább akkora volt, mint a régimódi, dupla ágyak, de ebben a hatalmas teremben pici játékszernek tűnt. Jill boldogan vetette bele magát.

— Havazik még? — kérdezte már félálomban a dajkától.

— Nem. Most esik — válaszolta az öregasszony. — Legalább elmossa azt a ronda havat. Holnap már kimehetsz játszani az udvarra, kedveském.

Betakargatta a már alvó Jillt, és egy utolsó jó éjszakát kívánt neki. Sőt! Csókot lehelt az arcára, amit nem a legkellemebb érzés elviselni egy óriástól, de Jill ezt már nem látta.

Egész éjjel zuhogott az eső, csapkodta a palota ablaktábláit. Jill ebből sem hallott semmit, mert mélyen aludt. Kérkezett az éjszaka és síri csönd honolt a palotában, csupán az óriásegerek neszezték a sarkokban. Jill álmodott. Azt álmodta, hogy fölébredt, ugyanabban a szobában. Látta a még pislákoló tüzet és előtte a kerekeken álló falovat.

Egyszerre csak a kerekek maguktól kezdtek gurulni és a faló közvetlenül az ágya mellett állt meg. Már nem ló volt, hanem egy hasonló termetű oroszlán. És nem játékoszlán, hanem valódi, Az oroszlán! Úgy állt ott, mint ott, a hegyen. Kellemes, bódító illat töltötte be a szobát. Jill szorongást érzett és végtelen szomorúságot. Könnyek peregtek végig az arcán, átnedvesítették a párnáját. Az oroszlán kérte, hogy ismétlje el a rábízott feladatokat, és ő egyet sem tudott. Aslan felmordult. Mancsai közé emelte a kislányt és az ablakhoz vitte, hogy nézzen ki. Telihold világított. Egy szó volt kiírva a földre hatalmas betűkkel: ALATTA. Ebben a pillanatban az álom szertefoszlott és reggel, miután fölébredt, már nem emlékezett a történetekre. Fölkelt, fölöltözött és megreggelizett. A tűz

barátságos meleget árasztott. Kopogás hallatszott, a dajka lépett be: — Itt vannak a kis játszótársaid! Scrubb és Puddleglum léptek be a szobába.

— Hello! Jó reggelt — üdvözölte Jill őket. — Ugye milyen jó itt? Legalább 15 órát aludtam egyfolytában. Sokkal jobban érzem magam. És ti?

— Én is — válaszolta Scrubb —, de Puddleglumnak fáj a feje. Nahát! Itt ki lehet nézni az ablakon.

Odamentek. Jill összecsapta a kezeit.

— Micsoda szörnyű látvány!

C. S. Lewis: Az ezüst trón

A nap vakítóan sütött, bevilágította az egész vidéket, Egy-két sötétebb zugot kivéve, a hó teljesen eltűnt, elmosta az eső. Alattuk terült el az a lapos hegytető, amin keresztülverekedtek, kínlódtak magukat előző délután. Most látták csak, innen felülről, hogy az nem más, mint egy romokban heverő, óriási város. A hatalmas, széles utakat, a valamikori, óriások lakta palotákat föl lehetett még ismerni. Egy-két helyen még állt a városfal. Amit tegnap Jill gyárkéménynek gondolt, azok most oszlopok maradványai voltak, széttöredezve, ledöntve. A párkányok, amin Puddleglum segítségével fölmásztak, illetve lemásztak a hegyről, óriásoknak készült lépcső maradványai voltak. Középen, hatalmas betűkkel kirakva olvashatták: ALATTA. Egymásra néztek, megsemmisülve. Mindhárman egyre gondoltak. Scrubb merte hangosan kimondani. — A második és harmadik jelet sem ismertük fel.

Jillnek ekkor eszébe jutott az álom.

— Az én hibám! — kesergett. — Lusta voltam minden este elismételni a jeleket. Ha nem így tettem volna, biztosan rájövök, hogy hol járunk, még ha vastag hóréteg fedte is tegnap.

— Én még nagyobb hibát követtem el — hajtotta le szégyenkezve Puddleglum a fejét, — Én láttam, illetve sejtettem, de nem szóltam.

— Te vagy a legkevésbé bűnös közöttünk — szólt Scrubb. — Te legalább megpróbáltál visszatartani bennünket.

— Nem eléggé — morogta a rnocsárlakó. — Erélyesebben kellett volna. Ha másképpen nem, hát kezeteknél fogva visszahúzni.

— Az volt a baj, hogy mindenáron be akartunk jutni ebbe a palotába, és ezért nem törődtünk semmi mással. Legalábbis én így voltam — magyarázta Scrubb. — Mióta azzal a nővel találkoztunk ott a hídon, semmi másra nem tudtunk gondolni, csak erre. Szinte még Rilian hercegről is elfelejtkeztünk,

— Nem csodálkozom rajta — bólintott egyetértően Puddleglum —, talán ez volt az eredeti szándéka.

— Van itt valami, amit nem értek — csóválta a fejét Jill. — Hogy nem vettük észre a betűket?! Vagy csak múlt éjjel lettek láthatóvá? Aslan csinálhatta?

És elmesélte részletesen a többieknek, mit látott álmában,

— Ó, de buták vagyunk! — kiáltott föl Scrubb. — Hát láttuk is! Mi több, benne voltunk a betűkben! Értitek? A T és az A betűkben jártunk. Ez volt az a mély árok! Végigmentünk az A betűn, aztán a T-n, és a másik A betűnél fordultunk vissza. Ó, Istenem! Mutogatni való bolondok vagyunk. Hirtelen mozdulattal kitérte az ablaktáblát és tovább magyarázott. — Nem gondolkozol helyesen, Pole, ha most másban keresed a hibát. Azt hiszed, Aslan az oka, amiért most tette láthatóvá a betűket, illetve a hótakaró miatt nem vettük észre. Ugye erre gondoltál?! Nem! Vállalnunk kell, amit elhibáztunk. Három feladatot nem teljesítettünk, három jelet nem ismertünk fel. Már csak egy van hátra!

— Vagyis úgy érted, én nem ismertem fel. Igazad van. Mindent elrontottam — szabadkozott Jill. — Őszintén sajnálom és bánom, de ne haragudjatok meg a kérdésért —, mit jelent az, hogy ALATTA!

— Azt, hogy a romváros alatt kell keresnünk az elrabolt herceget — válaszolta Puddleglum.

— Hogyan tudjuk ezt megcsinálni? — csodálkozott Jill.

— Ez itt a kérdés — dörzsölte össze lapátkezeit Puddleglum. — Most hogy tudjuk megcsinálni?! Nem kétséges, hogyha lent maradunk és

C. S. Lewis: Az ezüst trón

tovább járkalunk még az alagútban, találtunk volna valahol egy ajtót, nyílást vagy netán valakit, aki útba igazít. Talán még Aslannal is találkoztunk volna. Vissza kell jutnunk valahogy. Aslan útmutatásai eddig mind kivétel nélkül beigazolódtak. A feladatot tudjuk. Most az a kérdés, innen hogy jutunk ki.

— Egyszerűen visszamegyünk — mondta szemrebbenés nélkül Jill.

— Csak ennyi az egész? Úgy gondolod? — gúnyolódott Puddleglum.

— Akkor sétáljunk ki máris az ajtón!

Be kellett látniuk, hogy már az első lépés lehetetlen. A kilincs olyan magasan volt (és mekkora!), hogy ember azt fel nem éri.

— Gondolod, hogyha megkérjük őket, akkor nem engednek elmenni?

— kérdezte most már bizonytalanul Jill.

Egyik sem mondta, csupán gondolta, hogy valószínűleg ez az igazság. Nem volt rózsás a helyzetük. Puddleglum arra gondolni sem akart, hogy feltárják valódi úticéljukat az óriásoknak, és így kérjenek tőlük engedélyt a távozásra. A gyerekeket pedig kötötte Puddleglumnak tett ígéretük, hogy az ő engedélye nélkül nem említik Rilian herceget. Azt is belátták, hogy éjszaka lehetetlen a szökés. Az ajtókat, kapukat bezárják, mint a börtönben. Legalábbis reggelig. Azt is kérhetnék, hogy a szobák ajtaját hagyják nyitva, de ez gyanússá tenné őket.

— Egyetlen lehetőségünk, hogy nappal jussunk ki valahogy a várból. Reménykedjünk, hátha ebéd után lefekszenek egy órára pihenni. Meg kellene keresni a konyhát, hátha nyílik onnan egy hátsó ajtó.

— Szerintem ezzel a tervvel nem sokra megyünk — rázta a fejét a mocsárlakó. — Mégis ez az egyetlen lehetőségünk. Scrubb jól gondolkozott. Nappal (különösen a csendes délutáni órákban) feltűnés nélkül körbe lehet járni egy ismeretlen palotát, de éjszaka már kevésbé. Az ablakok, ajtók nappal mindig nyitva vannak, a közlekedés viszonylag akadálytalan. Ha netán olyan helyiségben csípi el valamelyiket, ahol nem kellene hogy legyen, könnyebben kimagyarázhatja magát: nem tudta az utat, eltévedt, keresett valakit stb. (Jóval nehezebb a dolog, ha éppen ablakon mászik ki és úgy találják rá.)

— Az őrséggel is kellene valamit csinálni — ajánlotta Scrubb. — Valamint azt is el kell velük hitetni, hogy minden vágyunk részt venni az Őszi fesztiválon.

— Holnap este tartják. Hallottam, amikor beszéltek róla — suttogta Puddleglum.

— Értem — bólintott Jill nagyon komolyan. — Úgy kell viselkednünk, hogy lássák rajtunk, mennyire izgatottak vagyunk a fesztivál miatt. Állandóan erről kellene őket faggatni, kérdezni. Azt tapasztaltuk már, mennyire fantasztikusan buták és hiszékenyek. Ezt ki kell használnunk.

— Vidámság! Ez az! Vidámnak kell lennünk — mondta Puddleglum izgatottan. — Mintha semmi más nem érdekelne minket a világon, csak a tréfa, nevetés. Ti ketten nem vagytok valami „hajde” állapotban, mióta itt vagyunk. Látszik rajtatok. Engem figyeljete és próbáljatok utánozni.

Puddleglum most nevetséges grimaszt vágott, majd gyászos képpel ugrándozni kezdett. — Ha engem figyeltek, akkor sikerülni fog. Rám úgyis úgy tekintenek, mintha nem lennék egészen normális. Tudom, hogy tegnap nektek is megvolt a véleményetek rólam. Ne higgyétek egy pillanatig sem, hogy véletlenül viselkedtem úgy. Most látom, milyen jól gondolkoztam.

A gyerekek nem szóltak egy szót sem, úgy tettek, mintha elhinnék a mocsárlakó szavait. Tudták, ennyivel tartoznak neki.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Akkor megbeszéltük. Vidámság! — foglalta össze utoljára a lényegét Scrubb. — Most csak arra kell még várnunk, jöjjön valaki, aki kinyitja az ajtót, utána jöhet a palota „átfésülése”. Szerencsére ebben a pillanatban kitárult az ajtó és a dajka lépett be rajta, most is megállás nélkül járt a szája: — Kicsi paránykáim. Akarjátok látni a királyt, amint éppen vadászatra indul? Gyertek, megéri.

Egy pillanatig sem tévováztak, kinyomultak az óriás mellett és lefelé másztak a lépcsőn. Kutyák ugatása, trombiták harsogó hangja verte fel a reggeli csendet. Percek alatt lent voltak a várudvaron. Minden óriás ott tolongott, de lovak nem voltak sehol. (Az óriások nem lóhátról, hanem gyalog vadásznak.) A kutyák ott szaladgáltak körülöttük. Jill csalódott, mert sokért nem adta volna, ha látja a kövér királynőt lóra ülni. El sem tudta képzelni, hogy tud egy ilyen test zsákmány után szaladni. Aztán látta, hogy a királyné nem gyalog vadászik, hanem hát megtermett óriás cipeli gyaloghintón.* Szörnyen nevetséges ruházatot viselt, minden rikító zöld volt rajta. Derekáról óriási kürt lógott. A király körül 20-30 óriás gyülekezett, fülsiketítően ordibáltak.

Mellettük a kutyafalka ugatva, vicsorogva lökdöste, taszigálta egymást. Puddleglum, már bosszúságában éppen nemtetszését akarta kinyilvánítani (ami romba döntötte volna egész tervüket), amikor Jill legnyájasabb arckifejezését magára erőltetve odaszaladt a királynéhoz és felkiabált hozzá:

— Ugye nem megy el felséged? Ugye hamar visszajön hozzánk?

— Már estére itthon leszek, drágaságom. Ne félj!

— Hál' Istennek. Úgy aggódtam. Mi is részt vehetünk a holnap esti mulatságon? Nagyon szeretnénk. Míg a vadászat tart, azalatt körülnézhetnénk a palotában? Mindent meg akarunk csodálni. Legalább addig sem unatkozunk.

A királyné igennel válaszolt, bár hangját a készülődés zaja teljesen elnyomta.

* gyaloghintó: emberek által vitt, rudakra szerelt személyszállító eszköz

9. fejezet

Menekülés a várból

Scrubb és Puddleglum megállapították, hogy Jill aznap egyszerűen fantasztikus volt. Ahogy a király és kísérete kitette a lábát az udvarra, hármuknak rögtön körutat szervezett a palotában. Bárkivel találtak, annyi kérdést tett fel és olyan ártatlan arccal, hogy az óriások alig győzték megválaszolni. Senki sem sejtett semmit. Jillnek állandóan járt a szája, csacsogott, kacarászott. Mindenki a szívébe zárta: a szolgák, az ajtónállók, a szobalányok és még azok az öreg óriások is, akik már nem vállalták a vadászat izgalmait, ezért otthon maradtak. Jill még azt is megengedte, hogy megpusztilják, megsimogassák és sajnálkozzanak rajta (főleg a nők!). „Szegény kicsikém”-nek szólították, bár igazán egyik sem tudta, miért hívják így. Különösen a pincérekkel barátkozott össze, és így alaposan körülnézhetett a konyhában. Fel is fedezett egy csapóajtót, amin keresztül ki lehetett jutni az épületből anélkül, hogy át kellett volna menni az udvaron. A legjobban itt, a konyhában „alakított”. Mindent megkóstolt (nagy önuralom kellett hozzá!), kifaggatta a szakácsokat. Az emeleten a hölgyektől azt tudakolta, melyik ruha lenne a legelőnyösebb az esti mulatságra, valamint azt is, meddig maradhat fenn; illetve létezik-e egy olyan apró termetű óriás a palotában, akivel majd táncolhatna a bálon. Aztán olyat is csinált (később libabőrös lett, ha rá gondolt), hogy félreapta a fejét, mint a felnőttek, kicsit megváltoztatta a hangszínét, megrázta szőke hajfürtjeit és édeskés, nyafogó hangon mondta: — Bárcsak már holnap este lenne! Ugye gyorsan múlik az idő és már nem kell sokat várni? Az óriáshölgyek tapsoltak, annyira tetszett nekik. Kézről kézre adták, hogy megpusztilhassák. Néhányan könnyeiket törülgették. Ilyen aranyos kis teremtest még nem láttam. És milyen fiatal! — jegyezte meg az egyik óriáshölgy.

Scrubb és Puddleglum is megtettek minden tőlük telhetőt, de a színészkedésben a lányok — mint tudjuk —, verhetetlenek. Ebédnél olyan meglepő esemény zavarta meg őket, hogy izgatottabbak lettek, mintha a várat sikerült volna elhagyniuk! Az ebédlő természetesen óriási csarnok volt, nekik viszont megfelelő nagyságú asztalon terítettek a kandalló mellett. Az óriások egy hosszú asztalnál ültek. Annyira zajosak voltak, olyan hangosan kiabáltak, hogy lehetetlen volt megérteni, miről beszélnek. A kis társaság nem is törődött vele, eltűrték, mint amikor úgy ebédelünk, hogy a nyitott ablakon át behallatszik kintről az utca zaja. Különben is őzhússal bajlódtak. Jill még nem kóstolt vadhúst életében, és most teljesen lekötötte a figyelmét az új étel. Hirtelen Puddleglum mozdulatlaná meredezett, még a falat is megállt a szájában. Arca falféher lett és odasúgta a társainak:

— Egy falatot se egyetek belőle.

— Mi történt? — néztek rá rémülten.

— Nem hallottátok, mit mondott az előbb az egyik óriás? „Szép kis őz volt. Úgy viselkedett, mint egy oroszlán. Amikor le akartam szúrni, megszólalt, hogy úgysem sikerül, mert erősebb nálam. Képzeljétek! Jó, mi?” És hahotázni kezdett.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

Először Jill nem értette, de mikor Scrubb halottsápadt arcára pillantott, beleremegett. Scrubb halkán megjegyezte: — Szóval egy beszélő őzet ettünk.

Nem egyformán reagáltak a hallottakra. Jill, aki először járt ebben a „másik” világban, sajnálta ugyan az őzikét, amit sikerült az óriásnak elejteni, de semmi több. Scrubb, aki jól megismerte első útja során a beszélő állatokat (közülük sok barátot is szerzett), szörnyű undort és felháborodást érzett. Szegény Puddleglum, aki Narniában élt, ott is született, rosszul lett és ájulás környékezte, mintha egyik honfitársát tálalták volna föl ebédre.

— Most Aslant végképp magunkra haragítottuk — siránkozott Scrubb. — Nem is érdemlünk mást azok után, hogy egy kérését sem teljesítettük. Átok ül rajtunk. Ezeket a késeket akár magunkba is szúrhatjuk, úgymint mindegy.

Jill is látta, a helyzet tragikusabb, mint gondolta. Az biztos, hogy több falatot nem kívántak a húsból. Megpróbálták egymás után, feltűnés nélkül elillanni az ebédlőből. Körülbelül afféle járt az idő, amikor a szökést tervezték. Majd' meghaltak az izgalomtól. Ide-oda csellengtek, kószáltak a folyosókon, hogy a megfelelő pillanatban iszkolhassanak. Az óriások kibírhatatlanul sokáig ücsörögtek az asztalnál ebéd után. Egyikük hosszú történetbe kezdett, aminek nem akart vége lenni. Nagy nehezen mégis fölkeltek az asztaltól. Akkor meg hárman ólomlassúsággal hordták a mosogatnivalót a konyhába. Ezen kívül még a mosókonyhában is dolgozott néhány óriás. Mostak, teregettek, pakolászta. Az idegességtől ezek hárman már alig láttak! Meg kellett várniuk, míg az óriások egyenként elszállingóznak a szobáikba. Végül már csak egy idős óriásasszony maradt a konyhában. Ide-oda csoszogott, pakolászott, matatott, és ijedten vették tudomásul, hogy esze ágában sincs pihenőre térni.

— Drágáim — szólt a bekukucskáló társasághoz —, látjátok, mennyi dolgom van. Még a teafőzőt is föl kell tennem. Délután teázni szoktunk. Ti is kaptok majd egy csészével. Most lepihenek egy kicsit. Figyeljete, hátha keres valaki vagy akarnak valamit, és akkor költsetek fel.

— Igenis — válaszolta fojtott hangon Scrubb.

— Jól van. Mindig nyitva hagyom az ajtót, hogy a macska ki-be járhasson.

Leült az egyik székre, a másikra rátette a lábait és becsukta a szemeit.

— Alszom egy kicsit. Remélem a vadászatról nem érkeznek túl korán vissza.

— Mikorra várhatóak? — kérdezte Jill remegő hangon.

— Pontosan sosem lehet tudni. Menjete és pihenjete ti is.

Engedelmesen visszahúzódtak a konyha egyik sarkába és alig várták, hogy a csapóajtón kisorsranhassanak. Az óriásasszony most egy pillanatra kinyitotta az egyik szemét és egy legyet hessentett el az orráról.

— Várjuk meg míg tényleg elalszik — súgta Scrubb —, különben vége mindennek.

Mozdulatlanul, meredten álltak a sarokban. Vártak. A hideg rázta ki őket arra a gondolatra, hogy a társaság közben megérkezhet a vadászatról. Az öregasszony pedig nyugtalanul aludt. Már-már azt hitték, elérkezett a megfelelő pillanat, amikor valami miatt megmoccan. „Nem bírom tovább” — kínlódott Jill. Hogy lekösse a figyelmét,

C. S. Lewis: Az ezüst trón

körbenézett a helyiségben. Előttük az asztalon szakácskönyv feküdt, mellette két óriási tortaforma. Jill elkeseredésében már arra gondolt, befekszik az egyik formába. Föl is mászott az asztalra és belekukkantott a nyitott könyvbe. Albatrosz. Ez a finom szárnyas a következőképpen készíthető el. „Szakácskönyv”. Általában nem érdekelte a főzés, de azért tovább olvasta. (Közben egy pillantást vetett az óriásra, aki még mindig meg-megrezzent.) Ábécé-sorrendben következtek a címszavak. A másodiknál a szívverése is megállt. A következőt olvasta: Ember. Ezt a kistermetű kétlábút általában különleges alkalmakkor szolgálják fel. Az Őszi fesztiválok elmaradhatatlan finomsága. A hal után az édesség előtt kell tálalni.

Nem volt lelkiereje tovább olvasni. Az óriás felköhögött. Jill szemével intett a többieknek, és rámutatott, könyvre. Ők is fölkapaszkodtak és föléhajoltak. Scrubt még javában elmerült a Férfi címszó olvasásában, amikor Puddleglum oldalba bökte és a következő címszóra mutatott: Mocsárlakó. Sokan nem kedvelik iszapíze miatt. Elejteni sem könnyű. Az ízét finomabbá tehetjük, ha... Jill gyengéden rálépett Scrubb lábára. Ő pedig Puddleglumot enyhén oldalba bökte. Mindhárman az óriásra néztek. Horkolása a legédesebb muzsika volt fülüknek. Végre tényleg elaludt. Most kellett a legjobban vigyázniuk, mert a legkisebb zaj is végzetes lehetett. Szaladni nem tudtak hanem lábujjhegyen, lélegzet-visszafojtva lépegettek egymás

után a nyitott ajtón. El sem hitték, hogy a kési délutáni napsütésben hunyorognak.

Rátaláltak az ösvényre, amin lefelé ereszkedtek hegyről. Jobbra, lent a völgyben máris megpillanthatták a romvárost. Az ösvény, amelyen előző délután felkapaszkodtak, egy széles útba torkollt. Hátra egy pillantást sem mertek vetni, mert tudták, az összes ablak, ajtó errefelé nyílik. Csak egyvalaki kellett volna, hogy meglássál őket, máris kútba esik az egész tervük. Semmi nem volt körülöttük, ami mögé elbújhattak volna. Csak fű, kavics, semmi más. Sőt! Az a ruha volt rajtuk, amit az óriásoktól kaptak a palotában. Csak Puddleglum viselte elnyútt rongyait, mert neki nem találtak megfelelő ruházatot. Jillen rikítózöld, hosszú köntös virított, hozzávaló prémgalléros kabátkával. Scrubb skarlátvörös zoknit kapott, hozzá kék kabátot, nadrágot, aranyszínű kardot és fejére egy fekete posztósapkát.

— Ízlésük az van! — mosolyintotta el magát Puddleglum. — Különösen télen kitűnő ez a viselet. A legügyetlenebb íjász is eltalálna

C. S. Lewis: Az ezüst trón

benneteket ebben a ruhában. Erről jut eszembe, vajon az én nyilaim, drága íjam hol lehetnek? Nem fáztok?

— De én reszketek — vacogta Jill.

A konyhában még azt hitték, csak egyszer jussanak ki ebből az átkozott várból, egy csapásra minden megoldódik! Most látták csak, a neheze még hátravan.

— Nyugalom! Semmi izgalom! — nyugtatta őket a mocsárlakó. — Ne rohanjatok! Úgy, mintha sétálnánk. Ha bárki észrevesz, gondolja azt, csupán kirándulunk egy kicsit a friss levegőn. A rohanás egyenlő a meneküléssel, akkor pedig nincs esélyünk többé.

A távolság a vár és a romváros között nem akart fogyni. Ha lassan is, de közeledtek a cél felé. Hirtelen zajt hallottak, azonnal megálltak. Csak zihálásuk hallatszott a csöndben.

— Mi lehetett az? — kérdezte Jill elfúló hangon.

— Vadászkürt hangja — suttogta Scrubb.

— Maradjatok nyugton míg nem szólok — tanácsolta Puddleglum.

Jill körülkémlt. Néhány száz méterre tőlük javában zajlott a vadászat. Puddleglum intett és óvatosan továbbmentek. Váratlanul, a közvetlen közelükben harsant fel a kürtszó.

— Megláttak! Rohanás! — üvöltötte a mocsárlakó torkaszakadtából. Jill felmarkolta a ruháját (szegény, bokáig érő ruhában volt) és szedte a lábait, ahogy csak bírta. A veszély közvetlenül mellettük leselkedett. Hallották a kutyák csaholását, aztán a király felcsattanó parancsát:

— Utánuk! Mindenki! Mi lesz a süteménnyel holnap este?

Jill már alig bírta.. Ruhája mázsás súllyal nehezedett rá, a köveken el-elbotlott, hosszú haja szemébe lógott, dereka szúrt a szapora lélegzetvételtől. A kutyák egyre közelebről csaholtak. Már a hegy lábánál jártak, ahonnan az óriási lépcsők vezettek fölfelé a lapos hegytetőre. El sem tudta képzelni, mi lesz, ha fölfelé kell kapaszkodnia a hegyoldalon. Aztán már ezzel sem törődött. Futott, mint egy üzőt vad, a puszta életét mentette. Tudta, amíg a falka a nyomában van, addig futnia kell, míg össze nem esik. Puddleglum szaladt elől. Ahogy mélyebb területre ért, megállt, körbenézett, és hirtelen ugrással eltűnt egy gödörben. Mint egy pók, úgy feküdt ott mozdulatlanul, hosszú végtagjait maga alá húzta. Scrubb habozott egy pillanatig, aztán utánaugrott. Jill, teljesen kifulladásra, néhány másodperccel később ért oda. A mélyedés jól beleolvadt a környezetbe, inkább repedésnek tűnt egy nagyobb kő mellett. Csak kúszva tudott volna belefeküdni, és nem a leggyorsabb módja az elrejtőzésnek. Rémulten hallotta, hogy a kutyák túlságosan közel vannak hozzá, nincs idő gondolkodásra.

— Gyorsan! Köveket! Hozz ide köveket! — parancsolta a lyukból Puddleglum. Belül teljes volt a sötétség, csupán résnyire szűrődött be valamicske világosság.

Azok ketten teljes gőzzel munkálkodtak. Ki-kinyúltak a sötétből és szorgalmasan pakolták a köveket maguk köré. Jill végre felfogta, mit akarnak és sietett minél nagyobb követ gurítani a lyukhoz.

Mielőtt a kutyák odaértek volna, már ő is bent volt, a nyílást pedig sikerült tökéletesen befedniük. A sötétség így teljes lett.

— Maradjatok a helyeteken — súgta a mocsárlakó. — Fogjuk meg egymás kezét.

— Kitűnő ötlet — válaszolta Scrubb.

Időbe telt míg a sötétben megtalálták egymás kezét. A kutyák ugatása egyre halkult.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Próbáljunk felállni — ajánlotta Scrubb.

Sikerült nekik. Puddleglum vezetésével lassan, tapogatózva megindultak előre a sötét lyukban. Kövek között lépdeltek. Jobbra fordultak, aztán balra, majd megint jobbra. Jillnek fogalma sem volt, merre járnak és egyáltalán találnak-e kijáratot a sötét alagútból.

— Az a kérdés — állt meg egy pillanatra Puddleglum, hogy hallják, mit mond —, melyik megoldás a jobb. Visszamenni (ha egyáltalán tudunk) és felszolgálnak mint édességet az esti díszvacsorához, vagy végképp eltévedni az alagútban és legfeljebb reménykedhetünk, hogy megtaláljuk a kijáratot. Ó-ó-ó-ó! Vigyázzatok! Hü-ü-ü...!

Villámgyorsan történt a baj. Puddleglum üvöltött egy nagyot és eltűnt a

mélységben. Utána kövek gördültek lefelé. Aztán Jill érezte, hogy csúszik, csúszik lefelé, egyre lejjebb... nagyon mélyre. Hátát, lábait, karjait feltörték a durva, éles kövek. Tehetetlenül zuhant. Hiába próbált feltápászkodni, rögtön megcsúszott a lába a homokos, köves talajon. Minél jobban erőlködött, hogy megkapaszkodjon, annál sebesebben csúszott lefelé a lejtőn. Scrubb és Puddleglum fel-felnyögtek, és szegény Jill sejtette, hogy ennek ő az oka, mert lábai alól a kilazult kövek rajtuk koppantak. Aztán olyan sebességre „kapcsolt”, hogy úgy érezte, darabokra törik minden porcikája, ha egyszer az életben talajt ér. Mégsem így történt. Tény, hogy össze-vissza zúzták magukat, arcukat vér maszatolta össze. Annyi kő zuhogott Jill után, hogy felállni sem bírt. Áthatolhatatlan volt a sötétség körülötte. Teljesen mindegy volt, nyitva tartja-e a szemét vagy becsukja. A csöndben csak saját lélegzetvételét hallotta.

Ez a néhány másodperc volt Jill életében a legborzalmasabb. Hátha csak ő maradt életben egyedül! Mi lesz akkor vele? Felülmúlhatatlan volt az öröme, amikor maga mellett mocorgást hallott. Boldogan kiabálták egymás nevét és azt is megtudhatták, hogy viszonylag épségben megúszták ezt a nem mindennapi, veszélyes kalandot.

— Még egyszer nem ússzuk meg, az biztos — mondta Scrubb.

— Érzitek milyen meleg van itt? — kérdezte Puddleglum.

— Ebből látszik, milyen mélyen vagyunk. Szerintem többszáz métert zuhantunk lefelé.

Nem válaszoltak. Később Puddleglum halkán megjegyezte:

— A konzervek elvesztek útközben.

Egyikük sem reagált rá. A/tán Jill szólalt meg, siránkozva:

— Mindjárt szomján halok —, de segíteni egyik sem tudott.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

Tehetetlenül álltak a sötétben. Ennél már csak fáradtságuk volt elviselhetlenebb. Órák múltak el így, mikor különös, semmihez sem hasonlítható hangon valaki megszólította őket. Nem Aslané, amire szívük mélyén minden pillanatban vártak, mert ez rekedtes volt, mint egy vén boszorkány hangja:

— Mit kerestek itt, onnan a másik világból?

10. fejezet

A manók birodalmában

— Ki az? — kiabálták rémülten mindhárman.

— A Földalatti Manók birodalmának fővezére vagyok. Egy századnyi legénység áll mellettem. Újra kérdezem: kik vagytok, kinek a megbízásából jöttetek a Földalatti birodalomba?

— Véletlenül keveredtünk ide — válaszolta Puddleglum, ami még hihetően is hangzott.

— Onnan sokan kerülnek a mélybe, de kevesen vissza — hangzott a válasz. — Álljatok készen, mert elvezetlek benneteket a Birodalom királynőjéhez.

— Mit kíván tőlünk? — kiáltotta Scrubb idegesen.

— Nem tudom — válaszolta a hang. — Kérdésnek itt nincs helye, csupán az engedelmességnek.

Közben hatalmas robaj rázkódtatta meg a helyet ahol álltak. Hirtelen szürkésfehér, vakító fény tűzött be a barlangba. Remélték, hogy a váratlanul felbukkant „ellenséget” a föld nyelte el a robbanáskor. Sajnos tévedtek. Jillnek néhány másodpercig szikrázott a szeme és Uramisten! sűrű, tömött sorokban állt előtte a manók serege! Egyforma természetűek voltak, mezítláb, közönyös ábrázattal, mereven álltak mint a cövek. Kezükből háromágú szigonyt tartottak. Arcuk vakítóan sápadt volt. Csupán abban különböztek egymástól, hogy néhányan hosszú farkat viseltek, másoknak dús szakáll keretezte az arcát, egykettőnek a feje akkora volt, mint egy sütőtök. Többnek hosszú, hegyes orr nyúlt előre sima arcából, másoknak széles, lapos orra nőtt. Homlokukból rövid szarvacska nyúlt előre.

Egy tömegben valahogy mégis egyformának látszottak: főleg azért, mert mindegyiknek végtelen szomorúság ült az arcán. Ekkora szomorúság láttán Jill még félni is elfelejtett tőlük, sőt arra gondolt, hogyan vidíthatná fel őket.

— Nos — dörzsölte össze lapátkezeit Puddleglum, — már csak ez hiányzott nekem. Azt még nem tudom, mi lesz velünk, de el vagyok

C. S. Lewis: Az ezüst trón

készülve mindenre. Nézzétek azt ott, olyan bajusza van, mint egy rozmárnak..., na és ahhoz mit szóltok ott a szélén?

— Készüljetek! — parancsolta ellentmondást nem tűrő hangon a vezérmanó.

Más választásuk úgysem volt. Megfogták egymás kezét és soha még ennyire összetartozónak nem érezték magukat. A manók körbefogták őket, mezítelen lábukkal ott toporogtak előttük, némelyiknek tizenkettő, hús ujjá is nőtt, volt amelyiknek egy sem.

— Indulj! — adta ki a vezényszót a manó.

Egy nagy üveggömbben hideg, kékes fény gyúlt, amit egy hosszú rúd tetejére rögzítettek és úgy vitték a menet élén. Sápadt fénye végigpásztázta a barlang falát. A mennyezetet, falakat durva kövek borították és a rávetődő fényben különös alakzatok, árnyképek rajzolódtak ki rajtuk. Lejtős talajon haladtak befelé. Jill kutyául érezte magát, mert mindig rosszul lett, ha sötétben, a föld alatt kellett tartózkodnia. A barlang egyre szűkült. Egyszer csak a lámpást cipelő manó félreállt, hogy utat engedjen a többieknek, mert csak egyenként tudtak belépni az előttük tátongó szűk részbe. Jill úgy érezte, ezt már képtelen lesz megtenni.

— Nem megyek tovább! Nem és nem! Nem tudok! — siránkozott.

A manók nem szóltak egy szót sem, de szigonyaikat lejjebb eresztették és Jillre szegezték.

— Nyugodj meg, Pole — súgta Puddleglum. — Nem tudnak mit csinálni velünk, ha az alagút ilyen szűk. És gondoldj arra, hogy itt legalább nem eshet az eső.

— Nem értesz engem, Scrubb. Hidd el, egyszerűen nem tudok oda bemenni — jajgatott Jill.

— Emlékezz arra, mit érezhettem én ott azon a sziklán, a szakadék szélén — jegyezte meg halkán Scrubb. — Puddleglum megy elől, te utána, aztán én.

— Helyes — bólintott a mocsárlakó és négykézlábra ereszkedett. — Jill, kapaszkodj a sarkamba, te meg Scrubb Jillét fogd, így kényelmesebb lesz.

— Kényelmesebb?! — sóhajtott fel Jill, de engedelmesen ő is térdre ereszkedett. Kúszni kezdtek befelé a nyíláson.

Piszkos, visszataszító hely volt. Hason kellett csúszniuk egy darabig (öt percig sem tarthatott), amit ők fél órának éreztek. A fullasztó levegőben csurgóit róluk a verejték.

Jillt ájulás környékezte. Hál' Istennek, ekkor sápadt fényt pillantottak meg a távolban, az alagút is kiszélesedett.

Egy óriási barlangba értek, izzadtan, piszkosan, reszketve. Bágyadt fény áradt szét a barlangban, így nem volt szükség a lámpásra. A talaj puha volt, mintha moha szőnyeget terítettek volna rá. Különböző növények nőttek ki belőle — bokrok, fák, de mindegyik csenevész volt, bágyadtan kókadoztak. Túl ritkán nőttek ahhoz, hogy erdőnek látszódjék, inkább park benyomását keltette.

A zöldesszürke fény mintha a talajból és a növényekből áradt volna. A mennyezet sötétben maradt. Nagyon magasnak sejtették. Keresztülmentek ezen a ligetes, szomorkás területen. Megfoghatatlan, de érezhető bánat áradt mindenből. A fák alatt különböző állatok heverték.

Jill hirtelen nem tudta eldönteni élnek-e vagy csak a tetemeiket látja. Sárkányhoz, denevérhez hasonlítottak.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

Puddleglum sem ismerte őket.

— Itt élnek? — kérdezte Scrubb a vezérmanót. Az igencsak meglepődött Scrubb kíváncsiságán, de készségesen válaszolt.

— Nem. Mindegyik vadállat, és szakadékokban, barlangokban, hasadékokban találtak rájuk. Mondtam már, hogy sokan kerülnek a mélybe, kevesen vissza. Mondják, hogy a világ végén majd életre kelnek.

A vezér befejezte a mondókáját, jelezve, hogy nem kíván többet beszélni, sőt úgy látszott, nekik sem ajánlatos több kérdést feltenni.

A mezítlábas sereg zajtalanul masírozott. Se madár se szellő, se vízcsobogás nem zavarta az útukon. Az állatok mozdulatlanul heverték szanaszét. Már kilométereket gyalogoltak megállás nélkül, mikor magas sziklafalhoz értek. Keskeny, alacsony nyílás volt rajta, amin át bejutottak egy másik alagútba. Ez már nem volt annyira szörnyűséges, mint a megelőző, ahol Jill rosszul lett.

Hosszú és keskeny volt ez is, viszont magas, mint egy katedrális. Itt egy hatalmas ember feküdt horkolva. Akkora, hogy szinte betöltötte az egész helyiséget sokkal nagyobbak látták, mint a harfangi óriásokat Arca sem hasonlított, rájuk, inkább finom, nemes vonású volt. Melle lefőljárt, ahogy lélegzett, hófehér szakálla derekáig ért. Sápadt, ezüstös fény vetődött rá (nem tudni, honnan).

— Ki ő? — kérdezte Puddleglum, de a válasz egyre késett. Jill azt hitte, Puddleglum olyat kérdezett, amit nem lett volna szabad.

— Nagypáink idejére nyúlik vissza a története, mert akkor ő uralkodott a másik világban — válaszolta váratlanul a vezérmanó. — Ide jutott ő is és most azokról a dolgokról álmodik, amik életében történtek vele és a birodalmában. Sokan kerülnek a mélybe, de kevesen vissza. Mondják, hogy majd ő is fölbred a világ végén.

Ennek az alagútnak is a végére értek, következett a másik, aztán megint egy, és így tovább. Jill már régen belefáradt abba, hogy megszámolja. Ezek a sötét alagutak egy dologban megegyeztek: fokozatosan szűkültek és mélyültek lefelé. Megint fullasztó volt a levegő. A vezér utasította az egyik manót, hogy újra világítson, mert egy olyan széles és sötét barlanghoz értek, hogy szinte semmit sem láttak, kivéve egy keskeny homoksávot, ami egy tükörsima felületű tóhoz vezetett. Keskeny móló nyúlt be a vízbe, mellette egy hajó állt, vitorla és árboc nélkül. Viszont rengeteg evezőlapát nyúlt be róla a vízbe. Föllépkedtek a hajóra, az orr-résznél helyet foglaltak. A fedélzeten körbe ülőhelyek sorakoztak.

— Egy valamire kíváncsi vagyok — szólalt meg Puddleglum. — Megtették-e ugyanezt az utat, amit most mi?

— Sokan hajóra szálltak már — hangzott a válasz —, és...

— Igen, tudom — vágott közbe Puddleglum. — „és kevesen tértek vissza.” Nem kell folyton ismételned. Ez a rögeszméd, úgy látom.

Mindkét gyerek szorosán Puddleglum mellett állt. A felszínen faragatlan fickónak tartották, de itt, mióta lejutottak a sötétség birodalmába, ő volt egyetlen reményük és vigaszuk. A manók a sápadt fényű gömböt a hajó orrához rögzítették, aztán az evezőlapátokhoz ültek és a hajó lassan elindult. A fény csak néhány méterre világított előre. Semmit sem láttak, csak a sötét, sima víztükrozt, távolabb pedig a teljes sötétséget.

— Istenem, mi lesz velünk? — szólalt meg Jill kétségbeesetten.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Ne keseredj el — vigasztalta a mocsárlakó. — Egy valamit ne felejts el! Jó irányba megyünk. Eredeti szándékunk az volt, hogy valahogy a romváros alá jussunk. Most pontosan ott vagyunk. Alatta. Aslan utasítása is így szólt.

Enni is kaptak, száraz, ízetlen kekszet, majd lassacskán elálmosodtak. Mikor felébredtek, mindent úgy találtak, ahogy volt: a manók változatlanul eveztek, a hajó nesztelenül siklott a vízen, előttük vak sötétség. Hányszor ettek, aludtak, ébredtek fel — egyikük sem emlékezett rá pontosan. A legrosszabb az volt, hogy olyan érzés járta át őket, mintha mindig ezen a hajón éltek volna, ebben a sötétségben, és a madarak, a napfény, a kék ég, a szellő csupán álmukban létezett volna. Már-már minden reményük kezdett szertefoszlni, amikor fényt pillantottak meg a távolban. Pislákoló, sápadt fény volt, hasonló a lámpás fényéhez. Egyre közeledett és meglepődve láttak egy másik hajót, amint közvetlenül mellettük elhaladt. Ezután még sok hasonló hajóval találkoztak. A szemük égett a megerőltetéstől. Majd sok apró fénypontot fedeztek fel a távolban. Amikor közelebb értek, örömmel pillantották meg a partot. Magas falak, tornyok meredeztek, s mindenütt sokaság nyüzsgött. Teljes csönd uralkodott, zaj nem hallatszott.

— Fogadok, hogy ez egy nagyváros! — kiáltott föl Scrubb. Jól látta. Különös város volt ez. Annyira kevés fény világított, és azok is olyan távol voltak egymástól! Egyre közeledve jól kirajzolódtak egy tengeri kikötő részletei. Egyik helyen lehorgonyzott vagy éppen indulófélben lévő hajók tűntek fel, máshol éppen rakodtak és faházak sorakoztak egymás mellett. Távolabb magas, nagy épületek emelkedtek — paloták, templomok. És mindenütt tömeg és tömeg, rengeteg manó, akik a keskeny utcákon, széles tereken, lépcsőkön siettek ügyes-bajos dolgaik után. Ahogy a hajó egyre közelebb ért, úgy erősödött fel egy lágy, mormogáshoz hasonló hang a part felől. A város ettől eltekintve nyugodt volt és sötét, mint egy hangyaboly belseje. A hajó kikötött. Kísérettel indultak a városba. A tömeg lábukat taposta, ide-oda taszigálták őket. A sápadt fény szomorú, furcsa, groteszk manóarcokat villantott fel, akik ügyet sem vetettek az idegenekre. Úgy látszott, mindegyik manónak borzasztóan sürgős és fontos dolga van, bár az nem derült ki, mi lehet az. De az állandó sietés, lökdösődés, taszigálás, rohanás azt a látszatot keltette.

Hatalmas várhoz közeledtek, majd odaérve egy homályos, nagy helyiségbe jutottak. Az egyik sarokban, amennyire a boltív mögött látni lehetett, keskeny lépcső kanyargott fölfelé. A világítás a mennyezetről jött. Kétoldalt egy-egy manó állt őrséget. A vezér hozzájuk lépett és hangosan megjegyezte: — Sokan kerülnek a mélybe... És kevesen vissza" — fejezték be a mondatot azok ketten, mintha jelszóra felelnének. Aztán összedugták a fejüket és komoly tanácskozásba kezdtek. Kis idő múlva az egyik megjegyezte:

— A királynő országos ügy miatt távol van, így nem találkozhatnak vele. Legjobb lesz, ha rögtön bezárjuk őket, míg őfelsége haza nem tér. Bizony, kevesen térnek vissza... Ebben a pillanatban valami megzavarta a három manó tanácskozását, Jilt a legkellemesebb muzsikaszóra emlékeztette a hang, ami felülről, valahonnan az emeletről szólt lefelé. Lágy férfihang volt. „Mi rosszban töröd a fejed ott lent, Mullugutherum? Csak nem „onnan” érkeztek valakik? Ha igen, hozd őket eléem. Most, azonnal!”

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Emlékeztetem felséges úr, hogy... — próbálkozott a manók vezére, de a hang félbeszakította.

— Öreg harcos, azt rám bízod, mit lehet és mit nem. Vezesd őket elém, azonnal!

A manó megcsóválta a fejét és intett a várakozóknak, hogy kövessék őt a lépcsőn.

Ahogy haladtak fölfelé, egyre világosabb lett. A falakat drága selyemtapéta borította, az ablakokat elfedő sárga függönyökön át aranszínű fény szűrődött be. Mullugtherum széthúzta a függönyöket és intett, hogy lépjenek beljebb. Gyönyörű, gazdagon díszített teremben találták magukat. A kandallóban tűz égett, az asztal roskadozott a finomabbnál finomabb ételektől, italoktól. Öreg, ősz hajú férfi állt fel az asztal mögül, hogy köszöntse a vendégeket. Szépszáll, egyenes tartású, megnyerő arcú férfi volt, bár volt valami zavaró az arckifejezésében. Fekete ruhát viselt.

— Isten hozott benneteket onnan a felszíni világból — nyújtotta feléjük a kezét. — Azt hiszem, mi már találkoztunk. Bocsássatok meg, hogy nem rögtön ezzel kezdtem. Ugye ti voltatok azok, akiket az úrnőm a hídon megállított, Ettinsmoor határánál? Én is ott voltam.

— Akkor te vagy az a fekete lovag, aki egész idő alatt némán állt? — kiáltott föl Jill.

— A hölgy a Földalatti birodalom uralkodója is?

— faggatózott Puddleglum morcosán. Scrubb sem volt a legjobb hangulatban, de ő nem tudta türtőztetni magát és hangosan tört ki: — Mert ha ő volt az, akkor megköszönjük neki, amiért az óriások várába irányított, akik kis híján fölfaltak minket. Mi rosszat tettünk őfelségének, hogy így elbánt velünk?

— Hogyan? — ráncolta össze a szemöldökét a lovag. — Ha nem lennél olyan fiatal, most párbajra hívnálak ki e kijelentésedért. Mióta ismerem, soha még egy rossz szót sem hallottam őfelségére.

Biztosíthatlak, hogy

bármit mond, mindig a legjobb szándékkal teszi. Ti még nem ismeritek őt. Egyesíti magában a bátorságot, igazságot, nagylelkűséget, következetességet, gyöngédséget, egyszóval: ő tökéletes. Egész életemben hálás vagyok neki azért, amit értem tett. Ha megismeritek,

C. S. Lewis: Az ezüst trón

meg látjátok, mennyire igazam volt. Egyébként milyen célból jöttetek a Földalatti birodalomba?

Mielőtt Puddleglum figyelmeztetni tudta volna Jillt, hogy vigyázzon a válasszal, a lány nagy hévvel rávágta:

— Meg akarjuk találni Riliánt, Narnia hercegét.

Aztán észbe kapott, de már kiszaladt a száján. Ijedten nézett maga elé, mert rájött, hogy semmi biztosíték sincs arra, hogy ellenséggel vagy baráttal állnak-e szemben. De a lovag nem mutatott különösebb érdeklődést az elhangzottak iránt. Sőt!

— Rilian? Narnia? — töprengett. — Narnia??? Milyen ország lehet az? Sose hallottam róla, vagy nagyon messze lehet, és ezért már nem ismerem. Az biztos, hogy nagy butaság volt ilyen messzire eljönni valaki után. Hogy mondtad? Billian? Tillian. Akiket én ismerek, azok között ilyen nevű nincs, — és a lovag nevetésben tört ki.

Jill pedig magában azt gondolta: „Mi lehet olyan furcsa az arckifejezésében? Mintha egy kicsit ütődött lenne.”

— Az is a megbízatásaink között szerepelt, hogy felkutassunk egy kőbe vésett szöveget az óriások romvárosában — szólalt meg Scrubb.

— Csak annyit találtunk, hogy ALATTA. A lovag még jobban nevetett.

— Titeket aztán jól becsaptak! Annak a szónak a számotokra semmi jelentősége nincs. Talán az úrnőm többet tud majd nektek mondani. Amit ti olvastatok, az egy ősrégi felirat maradványa, ami valamikor így szólt:

*„Bár a föld alatt vagyok már és
koronám nincsen,
De míg éltem, egy világ hódolt
meg előttem.”*

— Nyilvánvaló, hogy valamelyik régen élt óriáskirály vésette ezt a feliratot a sírkövére — folytatta a lovag vidáman. — Aztán idővel a kőlap széttöredezett, majd elhordták építkezésekhez, később utat csináltak a maradékokból és így csupán ez az egy szó maradt belőle. Csak nem gondoltátok komolyan, hogy ez valamiféle nektek szóló üzenet lesz?

Hideg zuhanyként érte a két gyereket a lovag kérdése. Sajnos hihetőnek hangzott, hogy a szónak így valóban semmi köze sincs hozzájuk. Csalódottak voltak, becsapva érezték magukat.

— Nem érdekes — válaszolta nyugodtan Puddleglum. — Ez akkor sem lehet csupán véletlen. Aslan tudja, mit beszél. Ő mindent lát és mindent tud. Arról is tudott, amikor az az óriáskirály belevéselte a feliratot a kőbe, azt is, ami azután történt. Sőt, még azt is, ami most történik itt, ebben a szobában.

— A te Aslanod egyszerűen hazudott, barátom — nevetett a lovag, de valahogy másképpen, mint az előbb.

Jill kezdte furcsán érezni magát. Puddleglum nem hagyta annyiban a dolgot.

— Úgy tűnik, a te úrnőd is szeret nagyot mondani, mert pontosan emlékszik egy olyan szövegre, amit többszáz évvel ezelőtt véstek kőbe.

— Agyafúrt fickó vagy, azt látom — veregette meg a mocsárlakó vállát kedélyesen a lovag. — Eltaláltad. Az úrnőm valóban különleges lény. Felette nem múlik el az idő. Halál, öregség őt el nem éri. Örökké hálás leszek neki azért, hogy egy olyan nyomorult haladóval kegyet

C. S. Lewis: Az ezüst trón

gyakorol, mint amilyen én vagyok. Mert tudjátok meg, én nagyon szerencsétlen vagyok, aki mindent az úrnője nagylelkűségének, türelmének köszönhet. Türelmet mondtam? Áh, ez nagyon hosszú történet. Királyságot ígért nekem ott, a másik világon, és mihelyt király leszek, feleségül jön hozzám. Hanem a történetem ahhoz túlságosan hosszú, hogy így állva végig tudjátok hallgatni. Hé! Szolgák! Hozzatok ételt-italt a vendégeknek! Uraim, foglaljanak helyet itt mellettem, a hölgy pedig azon a kényelmes széken, és hallgassátok türelemmel és figyelemmel a történetet.

11. fejezet

A Sötétség várában

Miután a vacsorát felszolgálták (galambpástétom, sonka, saláta és sütemény volt), kényelmesen elhelyezkedtek az asztalnál és a lovag mesélni kezdett.

— Először is azt kell tudnotok barátaim, hogy valójában fogalmam sincs ki vagyok és mikor kerültem ide a Földalatti birodalomba. Úgy emlékszem vissza, minit mindig itt éltem volna, őfelsége szolgálatában. Még néha halványan feldereng előttem egy sejtés, hogy úrnőm valamiféle ördögi varázslat alól menekített meg és hozott ide védőszárnyai alá. (Drága barátom — fordult Puddleglumhoz. — A poharad üres. Légyszíves tölts magadnak!) Ez a magyarázat tűnik a legvalószínűbbnek — folytatta —, ugyanis még most sem szabadultam ördög hatalmából, amitől örökre csak őfelsége szabadíthat meg. Minden éjjel egy borzalmas órát élek át, amikor testem-lelkem teljesen kifordul önmagából. Először kegyetlen, durva erő szállja meg az akaratomat és legszívesebben mindenkit megölnék, ha tehetném, aztán vad és halálra kiéhezett kígyóhoz leszek hasonlatos, amelyik mindenkit föl akar falni a környezetében. (Kisasszony! Vegyen még a pástétomból!) Legalábbis úgy mesélik azok, akik látnak, és úrnőm is megerősíti ezt. Természetesen én semmire sem emlékszem, mert amikor végetér az ördögi varázslat, akkor úgy ébredek föl, mintha mi sem történt volna. Testem-lelkem a régi, csupán halálos kimerültséget érzek. (Kisasszony! Kóstolja meg a süteményt! Egyenest délről, a barbárok lakta vidékről hozattam!) Úrnőm azt állítja, hogy egy csapásra megszabadulok az ördögi varázslattól, ha a felszíni világon királlyá koronáznak. Már a helyet és a kitörés időpontját is kiválasztotta. A manók éjt nappallá téve dolgoznak, hogy minél közelebb kerüljenek a felszínhez. Sikerült már olyan magasra kiásni egy alagutat, ami majdnem érinti a felszínt. Már nincs sok hátra, hogy egy csapásra leszámoljunk a föntiekkel. Ő is (a királynő) egész éjjel a munkálatoknál tartózkodik. Minden pillanatban várom, hogy üzenjen értem. Ha a tetőzet már olyan vékony lesz, hogy beszakad az alagútba, akkor ő és én, illetve mögöttünk a több ezer manó felfegyverezve rárontunk az ellenségre, rabul ejtjük a főbb vezetőket, elfoglaljuk a legfontosabb helyeket, és 24 órán belül átvesszük a hatalmat, vagyis új királyságot alapítunk.

— Szegények, nem szeretnék a bőrükben lenni — szólalt meg Scrubb.

— Micsoda éles eszed van neked, te fiú! — rikkantotta a lovag. — Ez sose jutott volna eszembe. Igazad lehet... — és néhány pillanatig zavartan nézett körül, de aztán visszanyerte változatlan jókedvét és kacagva folytatta: — Én pedig nagyon mulatságosnak tartom! Hiszen azok ott fenn mást sem csinálnak, mint állandóan dolgaik után futkosnak, nem is gondolnak arra, mi készül a föld alatt. Hogy készen áll egy talpig felfegyverzett sereg, és csak arra vár, hogy kitörjön, mint egy szökőkút. Még csak nem is gyanakodnak! Milyen jól fogok nevetni a támadás végén!

— Én egyáltalán nem találok olyan nevetségesnek — jegyezte meg epésen Jill. — Azt hiszem, gonosz és zsarnok uralkodó leszel.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Hogyan?? — lepődött meg a lovag, és szemei szikrákat szórtak. — Csak nem politizál a kisasszony? Sose féltsen engem! Ha trónra kerülök, úgyis mindent úrnőm elgondolása szerint teszek majd, hiszen ő királynőm is lesz egyszemélyben. Számomra minden szava szent mint ahogy az én szavam is az lesz alattvalóim számára.

— Ahonnan én jövök, ott bizony nem a legjobb véleménnyel vannak azokról, akik fölött a feleség uralkodik — jegyezte meg Jill epésen.

— Másképp fogsz te is beszélni, ha már férjhez mentél — nevetgélt saját megjegyzésén a lovag. — De az én helyzetem egészen más. Engem egyáltalán nem zavar az, hogyha királynőm akarata szerint történnek a dolgok, aki már eddig is ezernyi veszedelemtől óvott meg engem. Egy anya nem kínlódik saját gyerekével annyit mint ő velem. Sok dolga mellett arra is szakított időt hogy néhányszor fölvigyen a kinti világba azért, hogy szemem lassan hozzászokjon a vakító napfényhez. A későbbiekben — az ő tanácsára —, teljes páncélzatban, leeresztett sisakrostéllyal kell mozognom, beszélnem, hogy senki se lássa az arcomat. Azt mondta, hogy csak így szabadulhatok meg a gonosz varázslat alól. Hát nem imádnivaló az én úrnőm?

— Valóban az, imádnivaló — ismételte a lovag szavait Puddleglum, de mindenki érezte, hogy pontosan az ellenkezőjét gondolja.

A vacsora végefelé járt és egyre jobban fárasztotta őket a lovag fecsegése. Puddleglumnak régóta az járt a fejében, vajon mire akarja az a nőszemély felhasználni ezt a szerencsétlen bolondot. Scrubb is elgondolkodott a hallottakon és úgy vélekedett, hogy a lovag nem más, mint egy nagy gyerek és az a nő teljesen a markában tartja. Jill a következőket gondolta: „Ez a legbutább, leghiúbb, legönzőbb alak, akit valaha is láttam.” Mikor befejezték a vacsorát, vendéglátójuk hangulata kezdet megváltozni. Már nem nevetett, sőt! Inkább szomorkás lett és csöndes.

— Barátaim! A vészterhes óra egyre közeleg és én előre szégyellem magam, hogy olyan állapotban kell látnotok. Nemsokára jönnek, hogy kezem, lábam a székhez kötözzék. Ennek így kell történnie, hiszen azt mondják, mindent elpusztítanak, ami a kezem ügyébe kerülne.

— Megértelek — felelte Scrubb —, és természetesen nagyon sajnállok a csapás miatt. De mi lesz, ha azok itt találnak bennünket, amikor lekötözni jönnek téged? Mikor idejöttünk, börtönbe akartak zárni. Tudod, őszintén megvallva, nem szeretjük a nedves, sötét helyeket, inkább itt maradnánk, ha... ha te is úgy akarod, és persze engedélyt adsz rá.

— Meggondolandó, valóban... — töprengett a lovag.

— Az a szokás, hogy egyedül csak a királynő tartózkodik velem abban az órában. Ebből is láthatjátok, milyen figyelmes, gyöngéd, hogy csak ő hallja azokat a borzalmas szavakat, amiket ilyenkor mondani szoktam. Attól tartok, nem tudom kellően meggyőzni a manókat, hogy ti is itt maradjatok velem. Mi több! Már hallom is nesztelen lépéseiket fölfelé a lépcsőn. Ezen a másik ajtón menjete ki mögöttem, ami a lakosztályom többi helyiségébe vezet. Visszajöhettek, ha már eloldoztak, vagy akár közben is, míg a varázslat tart és megvárjátok a szobában míg vége lesz.

Úgy tettek, ahogy a lovag tanácsolta. Csodálkoztak, hogy nem sötét, hanem világos folyosóra léptek ki. Sokféle ajtóval próbálkoztak, míg végre olyan helyiségre bukkantak, ahol megmosakodhattak, sőt még tükör is lógott a falon.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Egyszer sem ajánlotta föl, hogy kezet moshatunk evés előtt — méltatlankodott Jill és az arcát buzgón dörzsölte.

— Ezek szerint nemcsak önző, de rendetlen is!

— Visszamegyünk vagy itt maradunk? — tette fel a kérdést Scrubb.

— Szerintem jobb lenne itt maradni és nem végignézni azt a szörnyűséget — válaszolta Jill, bár lelke mélyén gyötörte a kíváncsiság.

— Visszamegyünk! — mondta Puddleglum ellentmondást nem tűró hangon. — Abból is megtudunk valamit, hogy egyáltalán mi folyik itt! Az biztos, hogy a királynő boszorkány és ellenségünk, és az is, hogy a manók az első adandó alkalommal gondolkodás nélkül leütnek bennünket, Soha ilyen erősen és nyilvánvalóan ezt még nem éreztem azelőtt. Szemünket, fülünket állandóan nyitva keli tartanunk!

Visszalopakodtak a folyosóra és óvatosan befelé nyomták a szobaajtót

— Oké — suttogta Scrubb, ami azt jelentette, hogy jöhetnek, nincs manó a közeiben.

Visszaszöktek abba a szobába, ahol a lovaggal vacsoráztak. A főbejárat zárva volt, előtte a függöny két szárnya leeresztve. A lovag

egy különös, ezüst karosszékben ült és csuklójánál, térdeinél, könyökénél, derekánál és bokájánál oda volt erősítve a székhez. Furcsa volt: homloka kisimult, arcán elragadtatás tükröződött.

— Gyertek ide, barátaim — pillantott rájuk. — Még van néhány percem „addig”. Csöndben legyetek, mert azt mondtam a kíváncsiskodó manóknak, hogy már ágyban vagytok. Most... most kezdem érezni, ahogy fokozatosan elhatalmasodik rajtam a gonosz ereje. Gyorsan! Jól figyeljetek rám, míg eszemnél vagyok. Megtörténhet, hogy amíg az ördög hatalmában vagyok, addig könyörögni, esdekelnem fogok nektek, hogy oldozzatok el. Mondják, hogy ezt szoktam csinálni. Mindenre esküdözöm majd, ami szent és kedves a világon. Ne hallgassatok rám! Keményítsétek meg a szíveteket és zárjátok be a fületeket! Mert addig vagytok biztonságban, míg én a székhez vagyok kötözve. Ha kiszabadulnék, akkor olyan vad szenvedéllyel, gyilkos dühvel támadnék rátok, hogy... — és iszonyattal a szemében suttogta az utolsó szavakat: — mindezt kígyó alakjában!

— Ne félj, nem oldozunk el — nyugtatta Puddleglum. — Nem kívánunk sem vademberrel, sem kígyóval csatázni.

— Így van — helyeselt a két gyerek egyszerre.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Végül is mindegy, mit mondunk neki — suttogta Puddleglum. — Sose lehet tudni... Vigyáznunk kell, ébernek kell lennünk! Egyébként sincs sok esélyünk. Nagy ravasz a lovag, hátha készül valamire...! Bízunk egymásban és ígérjük meg, bármit mond, bárhogy kér, mi nem teljesítjük, nem szabadítjuk ki a székből.

— Megígérjük! — vágta rá Scrubb.

— Nincs a világon olyan dolog, amiért megtenném — erősködött Jill.

— Pszt! Kezdődik! — mutatott Puddleglum a lovagra.

Szegény nagyokat nyögött. Arca sápadt volt, mint a meszelt fal, kötelekeit rángatni kezdte. Most valahogy olyan szerencsétlennek, szeretetre méltónak látszott. Egészen más volt, mint este a vacsoránál. „Ah” — sóhajtozott. „Varázslat, varázslat — nehéz, zavaros, nyomasztó varázs! Élve eltemetés. Lehúzol a mélybe, a feneketlen sötétségbe. Hány éve már...? Tíz éve..., ezer éve tart ez a varázslat? Férgék mindenfelé körülöttem. Irgalmazzatok szegény fejemnek! Engedjete ki! Engedjete fel a levegőre! Hadd lássam újra az eget, érezzem a hús szellőt! Valamikor volt egy medence is..., ha belenéztem, az alján növények zöldelltek, a kék ég visszatükröződött benne.” Fojtott, halk volt a hangja, alig értették. Hirtelen rájuk emelte a szeméit és tisztán, érthetően, hangosan beszélni kezdett hozzájuk. „Gyorsan! Újra kitisztult az agyam. Minden éjjel megtörténik. Ha ilyenkor ki tudnék szabadulni a székből, akkor megtörne a varázs. Megint ember lennék, az, aki voltam. De mindig leköröznek, így nincs lehetőségem a szabadulásra. Ti nem vagytok az ellenségeim, nem a ti foglyotok vagyok. Gyorsan! Vágjátok szét a köteleket!

— Meg ne próbáljátok! — villantotta a szeméit Puddleglum a két gyerekre.

— Tudom, hogy halljátok, amit mondok — kezdte újra a lovag és látszott, hogy megpróbál nyugalmat erőltetni magára. — Ugye azt mondták, hogyha kijutok a székből, akkor megöllek benneteket, méghozzá kígyó alakjában?! Az arcokra van írva, hogy ezt mondták. Ez hazugság! Most, ebben az órában tudom, mit beszélek, tiszta a fejem. A nap többi részében varázslat alatt vagyok. Ti nem vagytok sem manók, sem boszorkányok. Miért nem álltok ki mellettem? Kérlek titeket mindenre, ami szent előttetek: vágjátok el a köteleket!

— Nem szabad! Nem szabad! — erősítették magukat mind a hárman, egymásnak mondogatva.

— Oh, kőből van a szívetek! — sóhajtott a lovag. — Higgyétek el, előttetek egy nyomorult, szerencsétlen ember ül lekötözve, aki többet szenvedett eddig, mint bárki más ezen a világon. Mi rosszat tettem nektek, hogy egy húron pendültök az ellenségeimmel és nem szabadítottok ki a gonosz hatalmából? A percek vészes gyorsasággal fogynak. Most menthettek meg. Most, vagy soha! Ha ez az óra lejár, újra az a fecsegő, félnótás, ügyefogyott alak lesz belőlem, mint amilyennek ma este megismertetek. És ez az egyetlen olyan éjszaka, amikor ő távol van! Soha vissza nem térő alkalmat szalasztotok el!

— Ez egyszerűen borzalmas! Bárcsak távol maradtunk volna ettől a szörnyűségtől! — siránkozott Jill.

— Nyugalom! — csitította Puddleglum.

A lekötözött hangja ordításba csapott át. — Adjátok ide a kardomat! A kardomat! Ha egyszer szabad leszek, olyan elégtételt veszek a manókon, hogy évszázadokra megemlegetik.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Most kezdődik a roham — suttogta Scrubb. — Remélem, erősen odakötötték.

— Igen — válaszolta Puddleglum. — Az örültek többszörös erővel bírnak, ha rohamuk van. Nem hiszem, hogy sikeresen szembe tudnánk szállni vele, még ha kardunk itt is van. Könnyűszerrel elbánná kettőnkkel, aztán Jillre tekeredne, mint a kígyó és összeroppantaná.

A szegény rab most tépni, szaggatni kezdte a kötelékeket.

— Figyeljete ide! Egyszer sikerült kitépnem magam, de sajnós a királynő a közelemben volt. Ma nincs itt. Szabadítsatok ki és mellétek állok. Különben halálos ellenségek leszünk.

— Most ravaszkodsz, ugye? — kérdezte Puddleglum.

— Utoljára kérlek benneteket, szabadítsatok ki! Kérve kérlek mindenre, ami kedves nektek: a nagy oroszlánra, Aslanra! Az ő nevében kérem, higgyetek nekem!

— Ó! — kiáltottak fel mind a hárman egyszerre, mintha fájdalmas szúrás érte volna őket. — A jel — morogta megrökönyödve Puddleglum. — Ezek az ő szavai.

— Mit tegyünk? Mit tegyünk? — tördelte a kezeit Jill.

Rettenetes pillanat volt, a feladat pedig óriási. Először is megígérték egymásnak, hogy semmi áron nem engedik szabadon a lovagot. Mi lesz, ha betartják az ígéretüket, és nem teszik, amit Ő parancsol? Melyik megoldást válasszák? Aztán a jelek! Minek tanulta meg őket Jill egymásután, ha most nem engedelmeskedik Aslan parancsának? Vajon Aslan akarhatja-e azt, hogy egy örültet kiszabadítsanak, mert az az ő nevében kéri?

Hátha csak véletlenül ejtette ki a nevét? Mi van akkor, ha a boszorkány tudomást szerzett a jelekről, betanította ennek a szegény flótásnak, hogy alkalomadtán ezzel pusztítsa el őket? Egyáltalán... ez lenne Aslan utolsó jele??? Hármat már elrontottak, a negyedik az utolsó lehetőségük.

— Ó, bárcsak biztosat tudnánk! — kiáltott föl Jill.

— Azt hiszem tudom, mit tegyünk — szólt elgondolkozva Puddleglum.

— Gondolod, hogy minden rendben lesz, ha eloldozzuk? — kérdezte feszengve Scrubb.

— Ezt nem tudom. Aslan nem mondta meg Jillnek előre, hogy mi fog történni. Csak azt, mit kell tennie. Lehet, hogy a halálunkat jelenti, ha kiszabadítjuk. Még ez sem tántoríthat el bennünket abban, hogy Aslan parancsa szerint cselekedjünk.

Néhány másodpercig megkövültén, csillogó szemekkel álltak. Iszonyú pillanatokot éltek át.

— Rendben van — szólalt meg Jill hirtelen. — Legyünk túl rajta! Búcsúzzunk el egymástól...

Kezet fogtak.

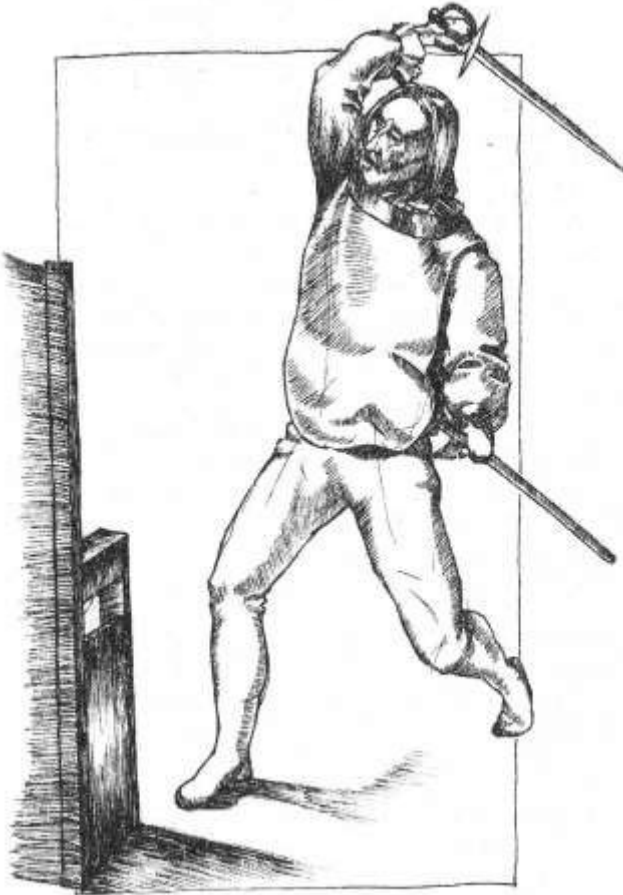
A lovag most már magából kikelve, habzó szájjal ordított.

— Gyerünk, Scrubb! — készülődött Puddleglum. Kirántották a kardjukat és a szék felé közeledtek. — Aslan nevében! — és vagdosni kezdték a köteleket.

Abban a pillanatban, ahogy a fogoly szabad lett, végigrohant a szobán, fölkapta a kardját (az asztalon hevert) és a szék felé rohant. „Téged először! — kiáltotta és beleszúrt a közepébe. Hihetetlenül kemény acélból lehetett a kardja! Vékony volt a penge, mint a hegedűhúr, és meg sem hajlott szúrásakor. Szikrák csaptak ki a székből,

C. S. Lewis: Az ezüst trón

ami egy csapásra eltűnt a szemük előtt, csupán a helyén csillogott a padló. Abban a pillanatban, amikor a szék megsemmisült, morajló, mély hangot hallottak, mint távoli mennydörgést, aztán undorító szag áradt szét a szobában. — Most megkaptad, gonosz alkotmány. Senkin sem fogsz többé győzelmet aratni! — Ezzel megfordult és a három remegő, halálra ijedt emberkére nézett. Minden gonoszság és gyűlölet eltűnt az arcáról ebben a pillanatban. — Nahát! — kiáltott Puddleglumra. — Még sosem láttam valódi, élő, Narniából való mocsárlakót!

— Ezek szerint már hallottál Narniáról? — kérdezte Jill.

— Azt hiszed, elfelejtettem, míg varázslat alatt álltam? De most már vége. Ezek után talán elhiszitek nekem, ha azt mondom, hogy Rilian vagyok, Narnia herceg, a Nagy Caspian király fia.

— Ó, felség! — és Puddleglum térdre ereszkedett. A többiek szintúgy. — Egyetlen cél vezérelt minket ide, az, hogy megtaláljuk felségedet.

— Ti ketten kik vagytok, gyerekek? — fordult a herceg a két gyerek felé.

— Minket Aslan küldött, a világ másik végéből, hogy felkutassuk felségedet — válaszolta Scrubb. — Én Eustace vagyok, aki felségeddel annak idején Ramandu szigetéig hajózott.

— Olyan sokat tettetek értem, hogy nem tudom, hogyan viszonyozzam nektek. Mi van édesapámmal? Él még?

— Észak felé hajózott, mikor mi Narniából elindultunk — felelte Puddleglum. — Azt felséged is tudja, hogy királyunk már nagyon idős. Egy a százhoz, hogy az utazás közben jobb életre szenderült.

— Igen, tudom, már akkor öreg volt. Mennyi ideje is vagytok a boszorkány fogságában?

— Már több mint tíz éve annak, hogy felséged eltűnt Narnia északi hegyei között.

— Tíz év! — sóhajtott fel a herceg. Tenyerébe temette az arcát, mintha az elmúlt tíz év minden fájdalmát, keserűségét is el akarná temetni. — Mióta ide kerültem, elvesztettem gondolkodó képességemet... Most pedig barátaim! De várjatok csak! Hallom már a manók lépéseit. Zárd be az ajtót, Scrubb! Vagy mégse! Jobb ötletem támadt. Ha Aslan hozzásegít, alaposan megtréfálom a manókat, ti pedig segítségemre lesztok.

Határozott léptekkel az ajtóhoz ment, és két szárnyát szélesre tárta.

12. fejezet

A boszorkány bosszúja

Két manó lépett be az ajtón, de ahelyett, hogy bejöttek volna a szobába, megálltak kétoldalt és mélyen meghajoltak. Olyan valaki követte őket, akit egyikük sem óhajtott látni: maga a királynő, vagyis a boszorkány. Szótlanul megállt az ajtóban és láthatták, amint leplezetlen kíváncsisággal végignézi a szobán. Egy pillanat alatt felmérte a helyzetet: három idegen, az ezüst szék romokban, a herceg pedig szabadon és kezében kardját szorongatja. A vér kiszaladt az arcából, fehér lett, mint a fal. Jill tudta, hogy nem ijedtében, hanem dühében sápadt el ennyire. A boszorkány néhány másodpercig a hercegre függesztette a szemeit, pillantásával ölni tudott volna. Aztán úgy látszott, más elhatározásra jutott.

— Távozhattok! — vetette oda a két manónak. — És senki se zavarjon, csak ha engedélyt adok rá, különben a fejetekkel játszotok!

A manók mély meghajlással engedelmeskedtek és a boszorkánykirálynő becsapta, majd lezárta az ajtót mögöttük.

— Hogy vagy, hercegem? — kérdezte nyájas hangon. — Még nem jött el az éjszakai megpróbáltatás ideje vagy már túl is estél rajta? Miért ácsorogsz itt? Miért nem vagy lekötözve? És kik ezek az idegenek? Csak nem ők azok, akik elpusztították az ezüst széket, a te egyetlen menedékedet?

Rilian egész testében remegett míg a boszorkány beszélt hozzá. Nem lehet csodálkozni rajta, hiszen nem könnyű fél óra alatt megszabadulni attól a varázslattól, ami tíz éve már rabszolgaként tartotta fogva. Aztán összeszedte minden lelkijét és így válaszolt.

— Asszonyom! Nincs szükség többé az ezüst székre. Te már eddig több százszor elmondtad, mennyire mélyen megráz, amikor a gonosz varázslat miatt a székhez kell kötöttened. Bizonyára örömmel veszed tudomásul, hogy ennek egyszer s mindenkorra vége. Tiszta a fejem, kitisztult az agyam. Két dolgot szeretnék elmondani: Az egyik: felséged a manók hadserege vezérének akart kinevezni engem, hogy kitörjünk a Földalatti birodalomból és ott királyként uralkodjam a leigazoltak fölött. Aztán, hogy az idegen főurak ne okozzanak további kellemetlenségeket, meg kellett volna öletnem őket, elkobozni a birtokaikat és mint idegen, véreskezű trónbitorló éltem volna a birodalomban. Most, hogy visszanyertem öntudatomat, teljes szívemből elítélem és undorodom ettől a dicsőségtől. Másodszor: Rilian vagyok, Narnia királyának egyetlen fia, más néven X. Caspian. Sokan Caspian, a nagy utazó névvel illetnek. Ezek után egyetlen célom, sőt kötelességem az, hogy minél hamarabb távozzam a birodalmadból és visszatérjek a hazámba. Kérlek, biztosítsd nekem és barátaimnak a hazatérést, adj mellénk vezetőt, aki a sötétben visszakalauzol bennünket.

A boszorkány egy szót sem szólt, csak lassan sétálni kezdett körbe a szobában, miközben szemeit le nem vette a hercegről. A kandalló fölött apró kazetta volt a falra erősítve. Kinyitotta és egy marék zöld színű port markolt ki belőle, majd hirtelen mozdulattal a tűzre dobta. Nem kapott lángra, inkább izzott és füst szállt föl belőle, és erős, buzdító illat töltötte

C. S. Lewis: Az ezüst trón

be a szobát. Majd az illat erősebb lett, és úgy tűnt, egyre nehezebben tudnak gondolkodni. A boszorkány valahonnan egy hangszert varázsolt elő, olyan volt, mint a mandolin. A húrokra tette a kezét és lágy mozdulatokkal pengetni kezdte.

Észre sem vették mikor és hogyan történt: a zene átjárta testüket-lelküket, szinte vérükké vált. Emiatt sem tudtak tisztán gondolkodni. A boszorkány csak játszott, játszott (az illat közben már szinte elviselhetetlenül erős lett), aztán lágy, behízelgő hangon megszólalt:

— Narnia?... Narnia?..., sokszor hallottam emlegetni tőled, hercegem, amikor rohamod volt és összefüggéstelenül beszéltél össze-vissza. Drága herceg! Te nagyon beteg lehetsz. Nem is létezik olyan ország, hogy Narnia!

— Pedig kell, hogy legyen, asszonyom — válaszolta Puddleglum. — Ugyanis eddig egész életemben ott éltem.

— Valóban? Akkor meséld el, kérlek, merre van.

— Ott, fön — mutatott fölfelé egyik kezével Puddleglum türelmetlenül. — A pontos helyét

nem tudom.

— Hogyan? — nevetett a királynő csilingelő nevetéssel. — Létezik egy másik ország a durva kövek és a vastag földréteg között?

— Nem, nem ott — rázta a fejét Puddleglum és látszott, hogy türtöztetnie kell magát. — Fölöttük van.

— Hol?... Hogy?... Mi a neve?

— Ne tettesd magad ennyire! — kiáltotta Scrubb, aki minden erejével harcolt a varázserejű illat és a zene hódító hatása ellen. — Mintha nem tudnád! Fönt van, fönt, ahol láthatod az eget, a napot és a csillagokat. Te magad is voltál már ott, sőt, találkoztunk egymással.

— Bocsánatodért könyörgök, barátom — nevetett a boszorkány, (nem hallottak még szeretetreméltóbb nevetést!). — Halvány sejtelmem sincs a találkozásunkról. Azt tudom, hogy gyakran találkozunk barátainkkal a legkülönösebb helyeken, amikor álmodunk. De az álombéli találkozásokat később senkitől sem lehet számonkérni.

— Asszonyom — szólalt meg a herceg éles hangon —, már említettem, hogy Narnia királyának fia vagyok.

— És leszel! — csattant fel a boszorkány éles, gúnyos hangja (mint amikor egy nagyotmondó gyerekhez beszélünk).

— Mi is voltunk már ott! — szólt bele a vitába Jill. Nagyon dühös volt, mert érezte, hogy egyre jobban elhódítja a varázsillat és egyre kevésbé tud a hatása ellen védekezni. Az a tény, hogy még küzdött ellene, azt bizonyította, hogy teljesen nem sikerült a hatása alá kerülnie.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Akkor bizonyára te lehetsz Narnia királynője — gúnyolódott tovább a boszorkány.

— Semmiféle királynő nem vagyok! — toppantott mérgében. — Mi egy másik világból jöttünk.

— Ez még jobb mesének hangzik, mint az előző — nevetgélt a boszorkány. — És mondd, milyen hajók és járművek közlekednek a két világ között?

Jill fejében egymást kergették a gondolatok: az iskola, Adela Pennyfather, saját házuk, mozik, autók, repülők, könyvek... Valahogy olyan távolinak tűnt most minden.

(Thrum-thrum-thrum — zengett a mandolin.) Jillnek egyre kevesebb név jutott az eszébe. Most már nem figyelt a varázsillatra, mert már a hatalmába került. Természetesen, minél jobban eltéltette őket, annál kevésbé voltak ennek tudatában. Mintha nem is ő, Jill ejtette volna ki a szavakat, (és rögtön meg is könnyebbült tőlük): — Az a másik világ bizonyára álom. — Igen. Minden csak álom... — és a mandolin lágyan tovább zengett.

— Minden csak álom... ismételte Jill a boszorkány szavait.

— Sosem létezett az a másik világ — folytatta a boszorkány.

— Csak az én világom létezik.

— Csak a te világod létezik — ismételték mindannyian, de Puddleglum még mindig megpróbált ellenállni.

— Nem tudom, pontosan mit értesz világ szó alatt? — úgy beszélt szegény, mint aki a végét járja már. — Addig játszatsz ezen a hangszeren, míg ujjaid bele nem fáradnak, de akkor sem leszel képes velem feledtetni Narniát és az egész fenti világot. Gondolom, nem látjuk többé. Sötétségbe boríthatod, kiírthatod, tehetsz akármit, de azt tudom, hogy valamikor ott éltem, és láttam a napot fölkelni korán reggel a tenger mögül és este lenyugodni a hegyek mögé. És láttam akkor is, amikor az égbolt tetejéről szórta vakító sugarait, hogy belenzni emberfia nem volt képes.

A mocsárlakó szavai fellelkesítették a gyerekeket. Úgy néztek egymásra, mint akik álomból ébrednek.

— Valóban! Így van! — kiáltott föl a herceg. Hát persze! Mindannyian álmodtunk az utóbbi percekben. Hogy feledkezhettünk meg ennyire mindenről? Természetesen mindannyian láttuk a napot. Istenem! Puddleglum! Te vagy az egyetlen, akinek még maradt egy kis józan esze.

A boszorkány hangja hideg lett és metsző, mint a pulyka sikoltozása egy álmosító, nyári délután.

— Milyen napról beszéltek ti? Jelent ez a szó egyáltalán valamit?

— Igen, nagyon sokat — válaszolta Scrubb.

— Elmondanád nekem, hogy néz ki? — érdeklődött a boszorkány és ujjai szünet nélkül pengették a húrokat.

— Figyelj ide, felség — kezdte a magyarázatát a herceg, és kimért volt és udvarias. — Látod azt a lámpát? Kerek, és sárga színű fényt áraszt szét a szobában. A mennyezetről függ alá. Amit mi napnak hívunk, az hasonlít a lámpához, csak sokkal nagyobb és fényesebb. Fénnel árasztja el az egész fenti világot, és az égről ragyog.

— Hol, uram? — kérdezte a boszorkány. Amíg gondolkoztak, hogyan magyarázzák meg pontosabban, a boszorkány halkán felkacagott. — Látjátok? Ha azon küszködtök, hogy kitaláljátok, milyen is a nap valójában, akkor már nem vagytok benne biztosak. Csak annyit tudtok,

C. S. Lewis: Az ezüst trón

hogy a lámpához hasonlít. A ti napotok álom: vagyis semmiben sem különbözik lényegesen a lámpától. A lámpa valóság, a nap csak mese, gyerekeknek.

— Igen, most már értem — szólalt meg Jill fátyolos hangon. — Ez az igazság.

Míg beszélt, úgy látszott, szinte örül annak, amit mond. Lassan, ünnepélyesen a boszorkány elismételte: — A nap nem létezik. Egyikük sem válaszolt és ekkor újra elismételte, még lassabban: — A nap nem létezik.

Rövid szünet után, zavaros gondolatokkal küzdve mind a négyen egyszerre mondták: — A nap nem létezik. Majd megkönnyebbülten sóhajtottak fel, mint akik óriási súlytól szabadultak meg.

— És sosem létezett — folytatta a boszorkány.

— Nem, sosem létezett — válaszolta Rilian, Puddleglum és a két gyerek.

Jillnek percek óta olyan érzései voltak, hogy van valami, amire mindenféleképpen emlékeznie kell. Hirtelen eszébe jutott, de olyan szörnyű nehéz volt kimondani. Úgy érezte, súlyok nehezednek nyelvére. Végül minden meglévő erejére szüksége volt, hogy kimondja: — De Aslan él.

— Aslan? — kérdezte meglepődve a boszorkány és ujjai sebesebben kezdtek pengetni a húrokat. — Milyen aranyos név! Mit jelent?

— Ő az a nagy Oroszlán, aki áthívott minket a mi világunkból — felelte Scrubb, — és ide küldött, hogy megkeressük Rilian herceget.

— Mi az, hogy oroszlán?

— Ugyan, hagy már! — csattant fel a fiú. — Nem tudod? Tényleg nem tudod? Hogy írhatnánk le őt?! Láttál már macskát valaha? — Persze — bólintott mosolyogva a boszorkány. — Szeretem a cicákat.

— Nos az oroszlán egy kicsit... kicsit... csak egy kicsit más, mint egy óriási macska, csak még sörénye is van. Persze nem olyan, mint a ló sörénye, inkább... nem is tudom pontosan mihez hasonlítsam. A színe aranysárga, valamint borzasztóan erős.

A boszorkány csóválta a fejét. — Értem. A helyzet megint ugyanaz az oroszlánokkal (Aslan, ahogy ti nevezitek), mint a napotokkal. Ismeritek a lámpát, és így elképzelték egy nagyobb és jobb lámpát, aminek a nap nevet adjátok. Nos, ez egy „hiszem ha akarom” játék, bár ebben a korban már nem illik hozzátok. Figyeljétek meg, hogy anélkül semmit sem tudtok elképzelni, hogy a valódi világból, az egyetlenből ami létezik (az enyém!), ne vennétek mintát hozzá.

Bár gyerekek vagytok még, de annál idősebbek már, hogy jól álljanak nektek az ilyen játékok. Ami téged illet, hercegem, igazán csodálkozom rajtad! Ide figyeljétek, tegyétek félre a gyerekes bolondságokat! Feladatom van számotokra. Nincs Narnia, fenti világ, égbolt, nap, Aslan. Felejtsetek el! Most pedig ágyba! Holnap új és sokkal komolyabb életet kezdünk. De először is le kell feküdnötök. Aludjatok mélyen, a puha párnákon és ne álmodjatok össze bolondságokat!

A herceg és a két gyerek lehorgasztott fejjel álltak, szomorúan, tehetetlenül, félig lehunytt szemmel. Minden erő elszállt belőlük, a varázsillat jó munkát végzett. De Puddleglum, összeszedve maradék erejét, a kandalló felé vette az irányt. Nagyon bátor dolgot művelt. Tudta, nem égeti úgy meg magát, mint egy emberi lény, mert a mocsárlakók talpa (mezítláb volt), vastag és kemény, mint a kacsáé. Azt

C. S. Lewis: Az ezüst trón

is tudta, hogy ennek ellenére fájdalmas lesz. Mégis megtette. Meztelen talpával rátaposott a tűzre, aminek nagy része rögtön hamuvá lett. Egyszerre három dolog történt ezután:

Először: az édeskés, nehéz szag kevésbé érződött, bár még pislákoltt egy kis tűz, ezért az illat teljesen nem szűnt meg, de átvette helyét az égett bőr szaga, ami minden volt csak nem hódító. Ettől az átható szagtól egészen kitisztult a fejük. A herceg és a gyerekek fölemelték a fejüket és szaporán pislogtak.

Másodszor: a boszorkány hangja rikácsoló lett, ami szokatlanul hangzott az addigi lágy, behízelt, nyájas hang után...

— Mit tettél? Bele ne merd tenni mégegyszer azt a ronda lábadat a tűzbe, mert véredet veszem! — ordibált.

Harmadszor: a fájdalomtól egy pillanatra Puddleglum agya teljesen kitisztult és azonnal tudta, mit akar. Az erős fájdalom a legjobb orvosság mindenféle gonosz varázslat ellen. — Egy szóra asszonyom — szólt Puddleglum, visszasántikálva a kandallótól. — Csak egy szóra még! Mindazt amit mondtál nekünk, elhiszem, nem vitatom. Olyan fickó vagyok, aki szereti megtudni rögtön a legrosszabbat, és aztán jó képet vágni hozzá. Nem kételkedem a szavaidban. De maradt még valami, amit mondani szeretnék. Lehet, hogy álmodtunk vagy kitaláltunk mindent: fákat, füvet, napot, holdat, csillagokat és Aslant is. Lehet. Ha így is van, ezek fontosabbak számomra, mint a valóságos dolgok. Tegyük fel, hogy ez a sötét, szörnyűséges birodalom az egyetlen létező valóság. Szomorú vagyok, ha így van. Akkor inkább játszunk úgy, mint a gyerekek. Számukra a játék összekötő kapocs az általuk felépített játékvilág és a valóság között. Ezért maradok én inkább a játékvilág mellett. Aslannal tartok, még ha nem is létezik ilyen oroszlán. Úgy próbálok élni, mint egyvalaki Narniából, még ha Narnia nem is létezik. Megköszönve a szívélyes vendéglátást, és ez az úriember és a kisasszony is készen áll, akkor elhagyjuk felséged udvarát és addig bolyongunk a sötétben, míg meg nem leljük a fenti világhoz vezető utat. Az is lehet, hogy már nem éljük meg. Akkor az a kevés, ami még hátravan, nem ér annyit, hogy ebben az unalmas sötétségben éljünk végig.

Puddleglum! — kiáltott fel a két levágott.

tól. A mandolin a földre zuhant, a rította, lábait összefonta, lábfejei ijának uszálya megvastagodott, ival. Olyan lett az alakja, mint egy mialatt orra egyre hosszabb lett, íási szemei nőttek, szemöldök, 1 visszaadni az átváltozás minden lott le, alig tudták követni. Még z átváltozás befejeződött, és az yból!), zöld mint a méreg, vastag a herceg lábainál tekergett. sivarodott fölfelé, már a kardját ban emelte föl a karjait. Az eleven zen arra, hogy szétroppantsa a omlik és a tűz martalékává lesz. rkát és addig szorítani, míg szusz

C. S. Lewis: Az ezüst trón

van benne. Az viszont messze eltartotta a fejét és hosszú, kígyónyelvét messzire előre nyújtogatta, egyelőre Rilian arcát nem tudta elérni. Ezalatt a herceg jobb kezével kihúzta a kardját hüvelyéből és a tőle telhető legnagyobb erővel a kígyóra sújtott. Scrubb és Puddleglum sem nézték tétlenül a halálos csatát, hanem kardjukkal a herceg segítségére siettek. Egyszerre hárman csaptak a kígyóra: Scrubb kardja átfúrta a kígyó pikkelyes bőrét, Puddleglum pedig a nyakánál sebesítette meg. Bár még ettől sem múlt ki, de a szorítás engedett és Rilian fellelegezhetett. Ismételt szúrásokkal, vágásokkal sikerült végül a fejét lemetszeni. Borzalmas volt látni az utolsó pillanatokban, mielőtt végleg kimúlt. — Úgy esett össze, mint egy tekercs dróthuzal. A padlón pedig — képzelhetitek —, milyen undorító mocsok maradt utána. A herceg, mikor újra szabad lett, így szólt:

— Köszönöm, barátaim!

Aztán percekig álltak némán, remegve és egymást bámulták. Jill a kimerültségtől lerogyott és csöndben üldögélt. Magában mondogatta: „Remélem, jól csináltam és nem követtem el semmi butaságot.”

— Most megbosszultuk drága anyám halálát — sóhajtott fel Rilian. — Semmi kétség, ez volt az az undorító állat, amit hiába kergettem anyám meggyilkolása után Narnia erdeiben. Tíz évig voltam ennek a gyilkosnak a rabszolgája. Ennek ellenére, barátaim, boldog vagyok, hogy a boszorkány ehhez az utolsó eszközhöz folyamodott. Ellenkezett volna becsületemmel, büszkeségemmel, ha egy nőt kellett volna megölnöm. Szegény kislány, nézzétek! — és az üldögélő Jillre mutatott.

— Semmi baj, jól vagyok — válaszolta kényszeredett mosollyal.

— Szegénykém — Rilian földig hajolt a lány előtt. — Nagyon bátran viselkedtél... igazán. Egy férfinak is becsületére vált volna.

Most pedig, barátaim! Igyunk a borból, látom van még az üvegben. Frissítsük fel magunkat és igyunk áldomást egymásra, aztán nézzünk a dolgaink után.

— Kitűnő ötlet, uram — helyeselt Scrubb.

13. fejezet

A Földalatti birodalom királynő nélkül marad

Mindannyian megérdemelték a frissítőt. A boszorkány bezárta az ajtót a két manó után, kiadva a parancsot, hogy senki sem zavarhatja, így nem állt fenn az a veszély, hogy bárki rájuk nyithatja az ajtót. Természetesen legelső dolguk az volt, hogy Puddleglum sebét bekötözzék. A herceg hálósobájában tiszta inget kerestek, csíkokra szabdalták, bőven kentek rá vaját és olajat és így csavarták körbe a megégett lábat. Miután végeztek vele, leültek, ettek egy keveset és összedugták a fejüket, hogyan lehetne a legbiztosabban kijutni a Földalatti birodalomból. Rilian elmondta, hogy rengeteg út vezet kifelé a felszínre, legtöbbjét ismeri is, járt már rajtuk, mikor a királynő magával vitte. De egyedül soha nem mehetett, mindig csak a boszorkánnyal. Úgy jutottak a kivezető utakhoz, hogy előbb átkeltek a Sötét tengeren. A manók bizonyára azonnal felfigyelnének, ha egyedül jelenne meg a kikötőben, királynő nélkül, különösen, ha idegenek is lennének mellette, és csak úgy egyszerűen hajót rendelne maguknak. Mindenféle kínos kérdésekkel zaklatnák őket. Azt is tudta, hogy a felszín felé frissen kiépített út a tenger feléjük eső oldalán épült, néhány kilométerre attól a helytől, ahol jelenleg tartózkodnak. Valamint arról is tudomást szerzett, hogy az építkezés már a befejezésnél tart, csupán méterek hiányoznak, hogy a felszín az alagúttal összeérjen. Lehet, hogy azóta már sikerült is áttörniük. Hátha a boszorkány azért tért vissza, hogy ezt közölje vele, és megindítsa a támadást. Ha nem így lenne, akkor is órák kérdése, hogy befejezzék az ásást — feltéve, ha le nem állítják őket. Ezek voltak azok a nehézségek, amelyekkel számolniuk kellett.

— Szerintem... — kezdte Puddleglum, de Scrubb félbeszakította:

— Figyeljete csak! Mi ez a zaj?

— Már én is akartam kérdezni — válaszolta Jill.

Kintről jött és egyre hangosabb lett. Fogalmuk sem volt, mikor kezdődhetett.

Eleinte alig volt hallható, inkább csak sejteni lehetett, mint távoli nagyváros zaját. Aztán olyan lett, mint a tenger morajlása, majd dübörgőit, dörömbölt, végül üvöltés lett belőle, mintsem emberi hang.

— Aslanra mondom — szólalt meg Rilian —, ez a halott, néma birodalom végre meglelte a hangját.

Felállt, az ablakhoz lépett és félrehúzta a függönyt. A többiek mögéje álltak és úgy leselkedtek. Az első, ami rögtön a szemükbe tűnt: egy hosszú, széles, vörösen izzó csík. Mintha a birodalom tetején széles repedés nyílt volna! Jól kivehettek a sziklás, köves, széles földréteget a nyílás oldalán, amit a sötétben eddig soha senki nem láthatott. A vörös izzás a város felől fénylett, óriásira nagyítva a házakat, utcákat, a várat. Az utcákon pedig különös dolog történt. A manók ide-oda siető, tolongó tömege egy pillanat alatt felszívódott. Ehelyett egy-két alak lézengett a járdán. Úgy viselkedtek, mint akik bujkálnak valami vagy valaki elől. Az árnyékos helyekre menekültek, kapukon siettek be, villámgyorsan szaladtak át egyik oldalról a másikra, újabb búvóhelyet keresve. Ismerve a manókat és a várost, a legkülönösebb mégis a zaj volt! Kiabálások, sírás, üvöltözés hallatszott mindenfelől. A kikötő irányából

C. S. Lewis: Az ezüst trón

olyan fülsiketítő ordítás hallatszott, hogy szinte az egész város beleremegett.

— Mi lelte a manókat? — csodálkozott Scrubb. — Csak nem ők kiabálnak ennyire?

— Nem hiszem — csóválta a fejét Rilian. — Egyszer hallottam ezeket a csirkefogókat hangosan beszélni fogságom hosszú ideje alatt. Ez valami újabb gonoszság lehet.

— És mi az a vörös fény ott a távolban? — kérdezte Jill.

— Ég valami?

— Szerintem — magyarázta Puddleglum — vulkánkitörés lehet. Egy-két perc és minket is elér.

— Nézzétek azt a hajót! Miért közeledik olyan gyorsan? Egy evezőst sem látok.

— Odanézzetek! — mutatott ugyanabba az irányba a herceg. — A hajó már áthaladt a kikötőn és már az utcán van. Nahát! Már az összes hajó ott van! Uramisten! A tenger egyre emelkedik. Rajtunk az árvíz! Adjunk hálát Aslannak, hogy a vár legalább magaslaton áll. Sajnos a vízszint rohamosan emelkedik.

— Mi lesz velünk? — siránkozott Jill, kezeit tördelve.

— Tűz, aztán árvíz és ott, azok a lehetetlen alakok a városban!

— Rájöttem, mi ez — szólalt meg Puddleglum. — A boszorkány műve ez is. Úgy tervezte, hogyha valaha valaki képes lesz diadalmaskodni fölötte, akkor abban a pillanatban a birodalom is darabokra esik szét, elpusztul. A gonosz bestia arról is gondoskodott, hogy az, aki megöli, rögtön utána tűz vagy árvíz martalékává váljon. Ez az ő utolsó bosszúja az ellenségei felett.

— Fején találtad a szöveget, barátom — bólintott a herceg. — Abban a pillanatban, amikor levágtuk a boszorkány fejét, akkor a varázsereje is megszűnt, és a Föld alatti birodalom repedezni kezdett. Úgy tűnik, az utolsó órát éljük.

— Így van, uram — helyeselt Puddleglum —, hacsak mindez nem az egész világ végét jelenti.

— És mi csak állunk és... és várunk? — fuldoklott a tehetetlen dühtől Jill.

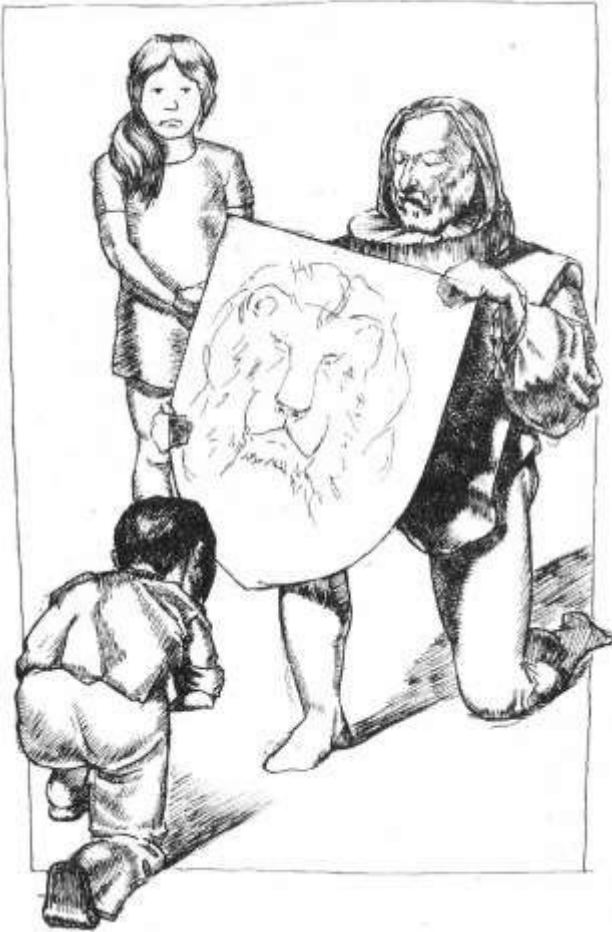
— Ha rajtam múlik, akkor tovább egy percig sem — sietett megnyugtanni őt a herceg. — Elkötöm a lovamat, Szénfeketét, és a boszorkányét, Hópelyhet (nemes vérű paripa, most aranyat ér). Mindkettő az udvari istállóban van. Először is próbáljunk kijutni innen és előre imádkozni, hogy megtaláljuk a további kivezető utat. A lovak két személyt is tudnak vinni, ha nagyon muszáj, sőt talán így még gyorsabban veszik majd az akadályokat.

— Nem adná addig nekem felséged a harci felszerelését? — kérdezte Puddleglum. — Valahogy látni sem bírom azokat ott — és lefelé mutatott az utcán nyüzsgőkre. Tekintetükkel követték a többiek is. Mostmár megint sokan tolongtak ott, szinte egymás lábát taposták, a kikötő felől özönlöttek. Nem úgy mozogtak, mint akik céltalanul járkálnak össze-vissza. Úgy viselkedtek, mint a vezényszóra menetelő katonák: hol rohamra indultak, hol pedig elrejtőzni próbáltak, mintha attól tartanának, hogy a kastély ablakaiból megláthatják őket.

— Látni sem bírom a fekete páncélzatomat — rázta a fejét a herceg. — Mindig úgy éreztem magam benne, mintha mozgó börtönben lennék, és állandóan valamiféle gonosz varázslat lakozna benne. A pajzsot viszem csak magammal.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

Kiment a szobából, aztán rövidesen visszatért, szemeiben különös fény égett.

— Nézzétek meg jól, barátaim! — szólt feléjük tartva a pajzsot. — Egy órával ezelőtt ez még koromfekete volt, díszítés nélkül. Most nézzétek meg!

A pajzs ezüstösen csillogott, rajta vörös színű — mint a vér vagy az érett meggy színe —, tündöklött Aslan arcképe.

— Íme, itt a bizonyíték, hogy Aslan velünk lesz, akár sikerül élve maradnunk, akár nem. Ennyi elég! Térdeljünk le és érintsük meg ajkunkkal a képmását, aztán szorítsuk meg egymás kezét, ígérve, hogy síríg tartó barátok maradunk, történjék velünk bármi az utunk során. Aztán ereszkedjünk le a városba és készüljünk fel az előttünk álló feladatokra.

Úgy történt minden, ahogy a herceg tanácsolta. Amikor Scrubb Jill kezét szorongatta, nem bírta megállni, hogy utoljára néhány barátságos szót

ne mondjon.

— Fel a fejjel, Jill. Ne haragudj, ha néha rondán viselkedtem. Remélem, baj nélkül visszatérsz Angliába.

Jill sem hagyta szó nélkül:

— Viszlát, Eustace. Bocsás meg, hogy sokszor buta liba voltam.

Ez volt az első eset, hogy keresztnevéen szólította a fiút, mert az iskolában ezt sohasem tette.

A herceg kinyitotta az ajtót, és kilépett a folyosóra, majd lefelé haladtak a lépcsőn. A három férfi kardot viselt az oldalán, Jill rövid tört. Az öröknek hűlt helye lett, a földszinti, hatalmas fogadóteremben egy lélek sem mutatkozott. A szürke lámpák sápadt fénnel pislácoltak, de ahhoz eléggé, hogy megtalálják a kijáratot. Még sok kanyargós lépcsősor várt rájuk.

A külső zajt tökéletesen felfogták a vastag falak, ajtók, ablakok, így nem zavarta őket, mint fönt, a herceg szobájában. Sőt! Itt, a kastélynak ebben a részében halotti csönd uralkodott, mintha sivatagban járnának. Éppen egy újabb termen siettek át, amikor összetalálkoztak az első manóval, mióta menekülésre szánták el magukat. Ez egy kövér, fehér bundás manó volt, arca mint a malacé és éppen az asztalon lévő ételmaradékokat falta fel teli pofával. Nagyot visított, mint a malac, mikor megpillantotta őket és az asztal alá menekült. Épphogy a farkát látták egy pillanatra, majd az ajtó felé iramodott olyan gyorsan, hogy követni lehetetlen vállalkozás lett volna. A teremből kijutottak a várudvarra. Jill orrát rögtön megcsapta az istálló felől áradó, átható,

C. S. Lewis: Az ezüst trón

mégis kellemes, otthoni emlékeket felidéző szag (Jill sokat lovagolt az iskolában). Eustace felkiáltott:

— Jóságos ég! Nézzétek!

A kastély mögött mintha tűzijátékot rendeztek volna, rakéta röppent a magasba, majd milliónyi zöld csillagra hullott szét.

—Tűzijáték! — ámuldozott Jill, és nem tudta, hova tegye az egészét.

— Az — válaszolta Eustace —, bár el nem tudom képzelni róluk, hogy éppen most van szórakozni kedvük. Ez inkább valami jelzésféle lehet.

— Hogy jót nem jelent, az biztos — morgott Puddleglum.

— Barátaim — szólalt meg a herceg —, mikor valaki olyan feladatra szánja el magát, mint mi, akkor búcsút kell mondania minden jónak és rossznak, — egyszerűen mindennek, mert máskülönben akár a jószerencse, akár a balszerencse, túl későn éri ahhoz, hogy közben megőrizhesse becsületét és józan esztét. Itt vagytok, szépségeim?! — paskolta a lovak farát. — Nyugalom, Éjfékete, nyugalom! Te is, Hópehely! Itt vagyok. Nem felejtkeztem el rólatok.

A lovak a szokatlan fénytől és zajtól rendkívül nyugtalanok voltak. Jill, aki az alagútban minden bátorságát elvesztette, amikor a szűk sötét járatokon kellett átpréselnie magát, itt teljes bátorsággal lépett be az istállóba, sőt közel ment a két prűszkölő, rúgkapáló állathoz. Ő és a herceg percek alatt felnyergelték, felkantározták őket.

A lovak gyönyörű látványt nyújtottak, ahogy felszegett fejvel büszke tartással kilépkedtek az udvarra. Jill Hópelyhen ült, Puddleglum mögötte kapaszkodott.

Eustace a herceg mögé telepedett a másik ló hátára. Hangos dobogással kivágtattak a várkapun.

— Elmúlt a veszély, tűzhaláltól már nem kell tartanunk — mutatott Puddleglum jobbra.

Kb. 50 méterre tőlük hullámok csapdosták a házfalakat.

— Bátorság! — buzdította őket a herceg. — Az út erre nagyon meredek, de a víz csak a hegy közepéig ár. Az első félóránban vészesen emelkedett, de most már nem növekszik, sőt apadni fog. Inkább más nyugtalanít engem... — és kardjával egy nagy termetű manóra mutatott, akinek homlokából két vaddisznóagyar nyúlt előre. Hat másik követte őt, egyenként kilépve a sötétből, majd újra eltűntek a házak árnyékában.

A herceg utánuk ment, a vörösen fénylő csíkot nem tévesztve szem elől, bár egy kissé balra tért el. Tervbe vette, hogy megkerülik a tűz fészket, így száraz helyre jutnak ki, ahonnan könnyebben rátalálnak a frissen kiásott útra. A herceg élvezte a helyzetet, nem úgy, mint három társa. Útközben még fűtyörészett is, sőt Archenland históriájának töredékeit idézte jókedvűen. Ennek az volt az oka, hogy nem tudott betelni az ölébe hullott szabadsággal. A hosszú fogság megpróbáltatásai után, minden előtte álló veszély gyerekjátéknak tűnt a szemében. A többiek bezzeg hátborzongatóknak találtak mindent. Mögöttük hajók zörögtek, recsegték, csapódtak egymáshoz és mindez keveredett az összeomló házak robajával. A távolban előttük a Földalatti birodalom tetején hosszú, keskeny repedés világított. Közvetlenül szemük előtt fénylett, égett a tüzes csík, ami most már veszélytelennek látszott. Ugyanakkor folyamatos kiabálás, visítás, nyávogás, üvöltés ijesztette őket. Petárdák robbantak a sötétben. Egyikük sem értette, miért. A város egyik felét a vörösen izzó fénycsík világította be, a másikat pedig a sápadtan pislákoló lámpák. Akadtak

C. S. Lewis: Az ezüst trón

olyan részek is, amelyek koromsötétben maradtak. Itt, ezeken a helyeken manók árnyai tűntek fel és tűntek el, szemüket az idegenekre függesztették, de vigyáztak arra, lehetőleg árnyékban maradjanak. Mindenféle volt közöttük: széles arcú, keskeny arcú, dülledt halszemű, apró medveszemű, tollal borított, szőrös, fején szarvval vagy agyarral, hosszú, előrenyúlt orral, ajakkal. Egyre többen lettek és egyre közeledtek. A herceg előrántotta a kardját, hogy elzavarja őket. A manók egymást lökdösve, taszigálva, morogva eltűntek a sötétben.

Amikor kiértek végre a meredek utcákon át a szabadba, és maguk mögött hagyták a megáradt tengert, a helyzet hirtelen drámai fordulatot vett. Nagyon közel voltak már a vörös fénycsíkhöz, majdnem vele egyvonalban. Ennek ellenére még most sem tudták kitalálni, mi lehet az. Az erősebb fénynél viszont jobban megfigyelhették a szemben álló ellenséget. Több százán lehettek és a vörös csík felé közeledtek, de minduntalan vissza-visszapillantottak az idegenekre.

— Ha kíváncsi a véleményemre, felség — vakarta az üstökét Puddleglum —, ezek arra készülnek, hogy az utolsó pillanatban a fejünket vegyék.

— Éppen ezen gondolkodom — felelte a herceg. — Az biztos, hogy túl sokan vannak ahhoz, hogy keresztül tudjunk furakodni rajtuk. Hallgass ide! Próbáljunk eljutni addig a házig, és elrejtőzni az árnyékban. Onnan a kislánnyal néhány lépést előre megyünk. Biztos vagyok benne, hogy néhányan közülük szorosan a nyomunkban

lesznek. Te a hosszú karjaiddal az egyiket elcsíped, amikor éppen kilép a rejtekhelyéről. Talán így megtudhatjuk, mi a szándékuk vagy miért viselkednek úgy, mint ellenségek.

— Mi lesz, ha a többi egyszerre támad ránk a fogságba esett társuk miatt? — szólalt meg Jill reszkető hangon, bár félelmét leplezni próbálta.

— Akkor, kisasszony — biccentette meg a fejét a herceg — látni fogod, hogy hősi küzdelemben halunk meg és te pedig Aslannak ajánlhatod fel lelkedet. Hát akkor, jó Puddleglum, rajtad a sor!

A mocsárlakó villámgyorsan, mint a macska, eltűnt az

árnyékban.

A többiek lassú léptekkel elindultak. Hirtelen mögöttük velőtrázó sikoltás hallatszott, majd Puddleglum nyugodt hangja:

— Hallgass, míg nem bántalak, mert tényleg megteszem. Megértetted? Azt hiszik, malacot készülnök leszúrni.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Jó fogás volt! — kiáltotta oda a herceg és hirtelen visszafordult, hogy Eustacét figyelmeztesse. — Az Isten szerelmére, húzódj beljebb! Kilátszik a ló feje.

Aztán leszállt a lóról és a többiek lélegzet-visszafojtva figyelték, ahogy Puddleglum a világos felé tartja a zsákmányát. Szánalmas kis gnómocska volt, alig fél méter magas, fején kakastaréj-féle magasodott (kemény, mint a kő), apró, piros szemével sűrűn pislogott, szája és álla olyan nagy volt, hogy majdnem körbeírta a fejét. Ugy nézett ki, mint egy őskori lény. Ha nem lettek volna olyan veszélyes helyzetben, bizonyára jót nevettek volna rajta.

— Nos, manócska — kezdte a herceg, és kardjának hegyét a fogoly torkának szegezte —, ha beszélsz, mint jólnevelt manóhoz illik, akkor szabadon engedünk. Ha félrevezetsz bennünket, halál fia vagy! Kedves Puddleglum! Hogy tudna egy szót is kinyögni ez a szerencsétlen, ha befogod a száját?

— Még harapni sem tud — csúfolódott Puddleglum. — Igen, ha olyan puha, finom bőrű kezem lenne, mint nektek, embereknek (és ezzel elsősorban a hercegnek bókol), már csupa vér lenne. Nem tagadom, sikerült megrágnia még az én kezemet is!

— Maradj nyugton! — fenyegette meg a herceg az áldozatot. — Még egy harapás, és halál fia vagy. Engedd el a száját, Puddleglum!

— Oo-ee-ee — nyögdécselt a manó. — Engedjete szabadon! Nem én tettem, én ártatlan vagyok!

— Mit nem tettél? — kérdezte csodálkozva Puddleglum.

— Akármit mond az urad, nem én tettem — ismételte a manó.

— Mi a neved, és mi ütött belétek, hogy ilyen furcsán viselkedtek? — kérdezte a herceg.

— Felség! Uraim! — nyöszörgött a szerencsétlen. — Ígérjétek meg, hogy a felséges királynő nem fog megtudni semmit abból, amit most elmondok.

— A királynő — ahogy te nevezed — halott! — harsogta a herceg. — Én öltem meg, saját kezemmel.

— Micsoda??? — A manó még a száját is tátva felejtette meglepetésében. — A boszorkány halott? És te, saját kezűleg? — Nagyot kurjantott és hozzátette: — Hát akkor mi barátok vagyunk!

A herceg a kardját kezdte visszacsúsztatni a hüvelyébe. Puddleglum végleg elengedte szegényt, sőt segített neki talpra állni. Az pedig szépen, lassan körbehordozta a tekintetét az idegeneken, közben kuncogott egyet-kettőt, aztán beszélni kezdett.

14. fejezet

Visszatérés a Földre

— A nevem Golg — kezdte a manó. — Mindent elmondok felségeiteknek, amit csak tudok. Még egy órával ezelőtt is végeztük a dolgunkat, az ő dolgát, csöndben és kedvetlenül, ahogy csináljuk is, mióta az eszemet tudom. Hirtelen égszakadás, földindulás, majd óriási csattanás hallatszott. Egymást kérdeztük: „Mi lehet ez, hiszen évek óta egy éneket, vagy muzsikaszót, de még egy puskalövést sem hallottunk?” Aztán arra gondoltunk (ne legyen manó a nevem, ha nem így volt), hogy miért is cipeljük napról napra azt a rengeteg terhet. Rögtön le is tettük, ami a kezünk ügyében volt. Ledobtuk a zsákokat, köveket, szerszámokat — mindent. A messzeségben feltűnő vöröslő fénycsíkot bámultuk. Egymás szavába vágtunk: „Mi lehet az?” „Csak nem szakadék vagy repedés támadt a birodalmon?” Bőrünkön éreztük, ahogy kellemes meleg árad a Föld legmélyéről, többszáz méterről alattunk.

— Úristen! — kiáltott fel ijedten Eustace —, csak nem azt mondd, hogy még alattunk is létezik birodalom?

— De igen, uram! — bólintott Golg. — Méghozzá gyönyörű vidékek. Bism az ország neve. Ez, ahol most vagyunk, a boszorkány birodalma, amit egymás között „Felszíni világnak” hívunk. Szerintünk túlságosan közel fekszik a fönti világhoz. Ugh! Nem vitatom, hogy nektek tökéletesen megfelel. Minket, szerencsétlen gnómkat a boszorkány csábított fel a mélyről (persze, varázserő segítségével), hogy neki dolgozzunk. Mindenről sikerült elfeledkeznünk (ez is az ő műve volt) addig, míg a talaj óriási csattanással kettényílt. Addig nem tudtuk, kik vagyunk, hová tartozunk. Gondolatainkat, tetteinket a boszorkány irányította. Állandóan szótlanok és szomorúak voltunk, se ének vagy tánc sem jutott az eszünkbe a hosszú évek alatt. A hatalmas reccsenés, a földmozgás, a tenger áradása egy pillanat alatt visszahozott mindent. Abbahagytuk a munkát és fejvesztve rohantunk a nyíláshoz, hogy azon át visszajuthassunk rég nem látott otthonunkba. Ti is meggyőződhetek arról, ha ránk néztek, mennyire boldogok vagyunk: kézenállva táncolnak, ugrálnak, örvendeznek a társaim. Nagyon hálás lennék, ha elengednétek, hogy én is csatlakozhassam hozzájuk.

— Ez egyszerűen fantasztikus! — csapta össze a kezeit Jill. — Úgy örülök, hogy velünk együtt ők is szabadok lettek, amikor levágtuk a boszorkány fejét. És főleg annak örülök, hogy nem félelmetesek és szomorúak többé, amilyenek eddig voltak, a herceggel együtt.

— Jól mondtad, Pole — bókkolt Puddleglum Jillnek. — Valahogy mégis ezek a gnómkok az előbb nem úgy néztek ki, mint akik a nyíláson át a föld alá igyekeznek. Inkább, mint akik csatarendbe sorakoznak és ütközetre készülnek. Nézz a szemembe, Golg, és úgy válaszolj: nem háborúra készülödtetek?

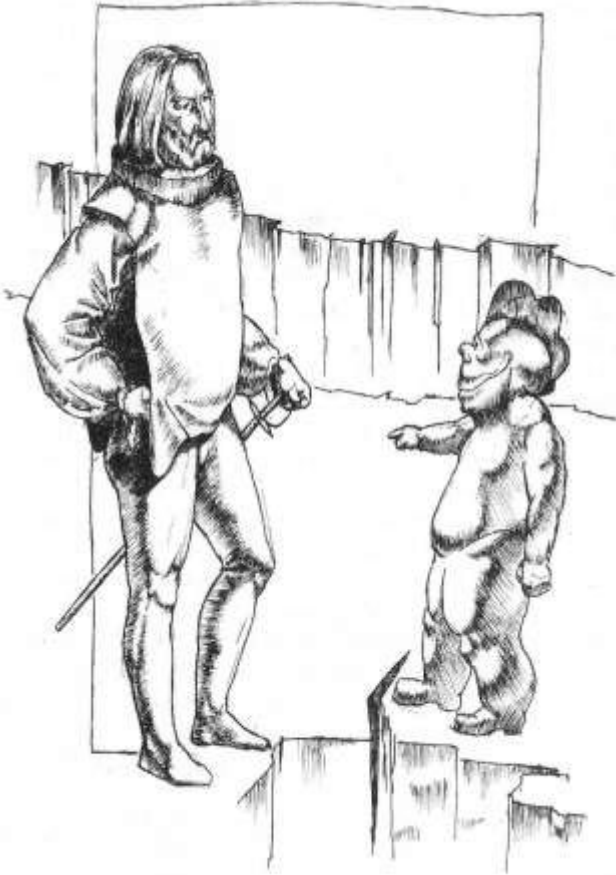
— Dehogynem, uram — hangzott a válasz. — Hallhattad az előbb, hogy nem tudtunk a boszorkány haláláról. Azt hittük, hogy a vár valamelyik ablakából figyel minket. Próbáltunk előle a sötétben elizskolni. Aztán amikor ti lóháton, kivont karddal megjelentetek, nem gondolhattunk másra, minthogy a kíséretével együtt megérkezett, és

C. S. Lewis: Az ezüst trón

még mindig nem vettük észre, hogy felséged nem vele együtt érkezett. Elhatároztuk, hogy bármi történik, föl vesszük ellene a harcot, abban a reményben, hogy visszatérhetünk végre a hazánkba.

— Valóban talpig becsületes fickó vagy — mondta a herceg. — Engedd őt útjára, Puddleglum. Ami engem illet, Golg, én éppúgy varázslat alatt álltam, mint te és a társaid, és csak az elmúlt félórán nyertem vissza az öntudatomat. És most engedj meg még egy utolsó kérdést: tudod az utat a friss ásatásokhoz, amin keresztül a boszorkány lerohanni akarta a fönti világot?

— Ee-ee-ee! — nyögdecsejt a manó. — Igen, ismerem azt a szörnyű utat. Megmutatom, hol van a bejárat. De már most kijelentem, bármit is ígértek, bárhogy is kértek, nem vagyok hajlandó onnan továbbmenni. Inkább meghalok.

— Miért? — kérdezte Eustace és látszott, hogy nagyon ideges. — Mi olyan szörnyű benne?

— Túl közel van a felszínhez — válaszolta a gnóm és reszketni kezdett. — Ez volt a legkegyetlenebb dolog, amit a boszorkány velünk elkövetett. Kényszeríteni akart, hogy kitörjünk a felszínre. Azt mondják, ott még tető sincs, csupán egy borzalmasan nagy semmi, amit égboltnak neveznek. Olyan közel ástunk már, hogy még néhány ásónyom, és áttörjük a boltozatot. Még gondolni sem merek rá.

— Hurrá! Ennél jobb híreket nem is mondhattál volna! — örvendezett Eustace. Jill rögtön hozzátette: — Ott fönn egyáltalán nem borzasztó. Mi

nagyon szeretünk ott élni.

— Tudom, hogy ti ott laktok — válaszolta Golg. — De azt hittem, csak azért, mert nem találjátok meg a lefelé vezető utat. Lehetetlen, hogy ott szeressetek élni, mászkálva, nyüzsögve, mint a legyek.

— Meg tudnád most azonnal mutatni az utat? — sürgette Puddleglum.

A herceg a gnómmal lóra pattant, Puddleglum Jill mögé kapaszkodott és a kis csapat elindult. Egész úton, megállás nélkül kiabáltak: „A boszorkány halott! A boszorkány halott!” Akik hallották, rögtön továbbadták, így percek alatt az egész birodalom visszhangzóit a hírtől. A gnómok alig értek a bőrükbe a nagy örömtől: ugráltak, felborították a taligákat, eldobálták a köveket, fejenálltak, szaladgáltak, a lovasok körül tolongtak. A hercegnek számtalanszor el kellett mesélnie hosszú ideig tartó fogságának, illetve szabadulásának történetét. Útjuk során mély szakadék széléhez értek. Körülbelül 500

C. S. Lewis: Az ezüst trón

méter mély és 200 méter széles lehetett. Leszálltak a lóról, hogy lenézzenek az aljára. Forróság csapta meg az arcukat, ami számukra eddig ismeretlen illattal keveredett. Az erős, orrfacsaró illattól nagyokat tüszögtek. Első pillantásra fel sem tudták mérni a mélység nagyságát, mert olyan vakító fény áradt belőle, hogy semmit sem láttak. Lassanként hozzászokott a szemük, és úgy tűnt, mintha tüzes folyó kanyarogna a hegyszorosban. Fűves, lankás partjai is úgy ragyogtak a fényben, hogy alig bírtak odanézni. A szivárvány ezernyi fénye tündökölt: kék, vörös, zöld, fehér és ezek megannyi árnyalata, mint amikor a nyári napfény színes ablaküvegen át világít. Lent, a köves, sziklás hegyoldalt, mint legyek ezrei, úgy ellepték a gnómok, és másztak egyre lejjebb a folyóhoz.

— Uraim — szólalt meg Golg, és a többiek ránéztek, bár még karikák táncoltak előttük a vakító fénybe nézéstől. — Miért nem jöttök le velem Bismba, a hazámba? Sokkal boldogabban élnétek ott, mint abban a hideg, nyitott, csupasz országban. Legalább rövid időre látogassatok le!

Jill csupán udvariasságnak vette a meghívást, hiszen képtelenségnek tartotta az ötletet. Ereiben meghűlt a vér, amikor meghallotta a herceg válaszát.

— Kedves barátom, Golg. Nem is rossz ötlet! Fantasztikus élmény lenne, hiszen emberfia oda még nem tette be a lábát, és úgy néz ki, ez az első és utolsó lehetőségünk. Már előre tudom, hogy soha nem fog békén hagyni a gondolat, amiért életemnek ezt a nagy lehetőségét elszalasztottam: bepillantani a föld legmélyébe. Egyáltalán tudnánk ott élni? A folyóban kellene úszkálnunk?

— Nem, nem uram. Nekünk nem. Ott csak halak élnek.

— Milyen halak? — kérdezte a herceg.

— Nehéz pontosan elmagyaráznom. Ritkán bukkannak fel, alakjuk kisméretű sárkányhoz hasonlít. Beszélni is tudnak, méghozzá szellemesen és ékesszólóan.

Jill Eustacéra pillantott. Láta rajta, hogy egyáltalán nem fél, hogy le kell másznia a szédítően meredek sziklafalon. Szaporán vette a levegőt (szíve erősen dobogott), és arckifejezése teljesen megváltozott. Már nem egy diákot látott maga előtt, hanem inkább a herceg társát, akinek minden Riliánnal átélt kalandja újra az emlékezetében kavargog.

— Felség! — kezdte Eustace. — Ha az én öreg barátom, Reepicheep, az egér itt lenne, azt mondaná, hogy legnagyobb sajnálatára, de vissza kell utasítania a kedves meghívást Bismba.

De Golg nem hagyta annyiban a dolgot. — Ott lenn valódi aranyat, ezüstöt, drágaköveket mutatnék nektek.

— Butaság! — vágta rá Jill mérgesen. — Mintha nem tudnánk, mi található a föld legmélyén.

— Igazad van — bólintott Golg. — Hallottam már azokról a vékony rétegekről, amit ti bányának neveztek. De ezekben csak halott aranyat, ezüstöt, drágaköveket találtok. Lent, Bismban ezek élnek és növekednek. Marékszámra ehettek a rubint, ihattok a drágakövekből készített finom italokból. Természetesen lesz lehetőség aranyat érinteni, kóstolni, amit nem lehet egy napon említeni a ti bányáitokban található halott kincsekkel.

— Drága apám valamikor a világ végére is elment — mondta Rilian elgondolkozva. — Csodálatos lenne, ha azzal dicsekedhetnék, hogy a fia pedig lejutott a világ legaljára.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Ha felséged még életben akarja találni az édesapját, akkor itt az ideje, hogy induljunk a frissen ásott alagúthoz — próbálta Puddleglum a herceget jobb belátásra bírni.

— Én pedig le nem megyek oda, az biztos! — tiltakozott Jill hevesen.

— De miért? — csodálkozott Golg. — Ha a frissen ásott úton kívánnak visszajutni a felszínre, akkor ott is lesznek olyan részek, amelyek igencsak mélyen vannak. Pláne, ha az áradás még tovább növekszik...

— Jaj, hagyd abba! Hagyd abba! — kérlelte Jill és befogta a füleit.

— Attól tartok, igaza van — morogta a herceg. — De azt kijelentem, hogy a szívem egyik fele Bismban marad.

— Kérlek! — könyörgött Jill a hercegnek.

— Merre van az az út? — kérdezte Puddleglum.

— Végig lámpák világítanak — válaszolta Golg. — A bejáratot innen is lehet látni.

— Állandóan égnek a lámpák? — faggatta tovább Puddleglum.

Ebben a pillanatban sziszegő, sístergő hang hallatszott a közelből (mintha tűz égne a közelben). „Gyorsan! Gyorsan! A sziklákra! A repedés záródik! Gyorsan!” Fűlsiketítő recsegéssel, ropogással a kövek megmozdultak, a nyílás egyre szűkült. A késve érkező gnómok fejvesztve rohantak feléje. Arra sem maradt idejük, hogy a magas sziklákról lemásszanak, helyette leugráltak a mélybe, és a távolból olyanok voltak, mint amikor ősszel a sárguló levelek lehullanak a fákról. Egyre tömöttebb sorokban nyüzsögtek a nyílás körül, míg lassanként fölszívta őket az égő folyó, a szűk nyílás.

— Isten veletek, barátaim! — kiáltotta vissza már futtában Golg, és egy szempillantás alatt eltűnt a szemük elől. Már csak néhányan maradtak hátra. A repedés alig volt szélesebb egy keskeny pataknál, aztán olyanra szűkült, mint egy levelesláda nyílása, aztán már csak vékony szalag lett belőle. Hatalmas lökéssel (mint amikor két vasúti kocsit ütközésig egymáshoz tolnak), a nyílás összezárult. A forró, erős illat egy pillanat alatt felszívódott. Ott álltak négyen, egy számukra ismeretlen helyen, és most kezdtek igazán félni. A sápadtan pislákoló lámpák fénye bevilágította előttük az utat.

— Nos — törte meg a csendet Puddleglum —, fejemet teszem rá, hogy elvacakoltuk az időt, de talán még nincs késő. Szerintem a lámpák percek múlva kialszanak.

A lovakat ügetésre fogták és a legördülő kövek robajától kísérvé elindultak. Az út meredeken lefelé lejtett. Azt hitték volna, hogy Golg rossz irányba irányította őket, ha nem látták volna a pislákoló fényeket, amik a másik oldalon folytatódtak. Lent, a völgy alján víztűkör csillogott.

— Vigyázzatok! — kiáltott fel a herceg. Óvatosan lépkedtek az ösvényen. Öt perc késés már végzetes lett volna, mert a víz szintje rettentő gyorsan emelkedett és a lovak a mély vízben már nem tudtak volna átgázolni a másik partra.

Ebben a pillanatban még csak bokáig ért, bár félelmetesen örvénylett a lovak lábainál. Baj nélkül sikerült átérniük a túloldalra. Fárasztó menetben kapaszkodtak föl a csúszós hegyoldalra. Alig láttak a gyenge világítás mellett. Mikor visszanéztek, rémülten látták az áradatot alattuk hömpölyögni. A hegyek szigetként nyúltak ki a vízből, és csak ezen az egy helyen égtek a lámpák. Minden pillanatban kialudt egy közülük.

Hamarosan sötétség borult a tájra, csupán előttük égtek még a lámpák az út két oldalán. Mögöttük már sötét volt. Bár a legfontosabb

C. S. Lewis: Az ezüst trón

dolguk a minél gyorsabb előrejutás lett volna, de a lovakat muszáj volt néhány percre pihentetni.

Megálltak. Csak a víz csobogása hallatszott a süket csendben.

— Micsoda áradás! Mi lehet azokkal az állatokkal, akiket idejövet láttunk? — szólalt meg Jill.

— Nem hiszem, hogy olyan magasan lenne az ár, ahol azok fekszenek — válaszolta Eustace. — Emlékeztek, milyen mélyre kellett lemennünk, hogy a Sötét tengert elérjük? A víz még nem érhetett el odáig.

— Lehet — morogta Puddleglum. — Engem viszont ennél sokkal jobban érdekelnek a lámpák itt előttünk. Gyanús nekem ez az alig pislákoló fény. Nem gondoljátok?

— A bejáratnál is így világítottak — felelte egykedvűen Jill.

— Mintha zöldes színűk lenne — vizsgálgatta Puddleglum.

— Csak nem azt akarod mondani, hogy végleg kialudhatnak? — kérdezte a fiú remegő hangon.

— Bárhogy is lesz, arra nem számíthatunk, hogy örökké égni fognak. Ne veszítsd el a fejed, Scrubb. Állandóan figyelem a vizet és úgy látom, már nem emelkedik olyan gyorsan.

— Sovány vigasz, barátom — sóhajtott a herceg. — Az is könnyen megtörténhet, hogy nem találunk ki innen. Engedjétek meg, hogy most bocsánatot kérjek tőletek, amiért olyan meggondolatlanul viselkedtem. (Mindenki tudta, hogy a bismi útjára gondol.) Induljunk tovább, barátaim!

Egy órája meneteltek már, mialatt Jill végig arra gondolt, Puddleglumnak igaza lehet a lámpákkal kapcsolatban. Tényleg úgy látszott, pillanatok kérdése és végleg kialudnak. Ezalatt az egy óra alatt a környék megváltozott. A Földalatti birodalom „teteje” egyre alacsonyabb lett a fejük fölött, és az út is kétoldalt méterről méterre szűkült. Befelé haladtak egy sötét alagútba.

Taligákon, csákányokon és egyéb eszközökön bukdácsoltak, amiket a gnómok dobáltak szét a földrengéskor, illetve amikor hírt vették a boszorkány halálának. Ahhoz túlságosan zaklatottak voltak, hogy a látvány jókedvre derítse őket. Az a tudat, hogy egy olyan szűk alagúton kell keresztülvergődniük, ahonnan

talán visszatérni sem lehet, félelemmel töltötte el valamennyiüket. A boltozat közben annyira alacsony lett, hogy Puddleglum és a herceg folyton beleütötték a fejüket. Leszálltak a lóról és gyalog mentek tovább. Sima volt a talaj, de azért óvatosan emelgették a lábukat. Mivel lassabban haladtak, Jill jobban szemügyre vehette a lámpákat. Szemlátomást gyengébben világítottak. Arcuk ijesztően sápadt volt a zöldes fényben. Jill önkéntelenül felsikoltott, mert az előtte hunyorgó

C. S. Lewis: Az ezüst trón

lámpa kialudt. Aztán egy másik, majd egy harmadik, és így tovább. Még magukhoz sem tértek, teljes lett a sötétség.

— Bátorság, barátaim — nyugtatta a társait Rilian. — Akár életben maradunk, akár nem, Aslan velünk van.

— Igazad van, uram — felelt rá Puddleglum. — Az egyetlen jó ebben az egészben, hogy így megkímélhetjük magunkat a további kellemetlen látnivalóktól.

Jill csendben maradt. (Ha azt akarod, hogy a társaid ne tudják meg, hogy mennyire félsz, akkor maradj csöndben, máskülönben a hangod rögtön elárul téged.)

— Menjünk inkább tovább, minthogy itt ácsorgunk — ajánlotta Eustace, és Jill hallotta a fiú remegő hangját, és örült, hogy nem ő szólalt meg. Puddleglum és Eustace előrenyújtott kézzel tapogatóztak a sötétben, hogy még időben szóljanak, ha veszély leselkedne rájuk. Jill és a herceg a lovakat vezették mögöttük.

— Nem tudom eldönteni, hogy a szemem káprázik-e, vagy tényleg világosság van ott a távolban? — kérdezte halkán Eustace.

Mielőtt még bármelyikük válaszolni tudott volna, Puddleglum felkiáltott: — Állj! Falba ütköztem! Földet tapintok, nem követ. Mi a véleményed, Scrubb?

— Aslanra mondom, Eustacénak igaza van. Az ott tényleg... — bizonytalankodott a herceg.

— Nem természetes fény, az biztos — szólalt meg Jill. — Kékes színűnek látom.

— A sötétnél minden fény jobb — örvendezett Eustace. — Oda tudunk jutni valahogy?

— Mintha a fal mögül jönne, aminek nekiütköztem — szólt Puddleglum. — Mi lenne, Pole, ha a vállamra állnál és megnéznéd, mi van a túloldalon?

15. fejezet

Jill eltűnik

A fény a fejük fölött világított, de ahhoz már nem eléggé, hogy a lábuk elé is lássanak. A herceg és Scrubb hallották, hogy Jill nagyokat nyög, ahogy Puddleglum hátára kapaszkodik, de látni nem láttak semmit. Puddleglum felnyögött: — Nem muszáj az ujjadat a szemembe nyomni. Aztán: — Vedd ki a lábadat a számból! Meg: — Fogom a lábaidat, ne félj. Állj fel és támaszkodj a falnak!

Jillnek csupán a körvonalait látták, ahogy Puddleglum vállain ül és a fény felé fordul.

— Mi van? Mit látsz? — kiabáltak föl neki izgatottan.

— Egy lukat látok — válaszolta. — Bele tudnék lesni, ha egy kicsit magasabban lennék.

— Mi lehet ott? — faggatta Scrubb.

— Semmit se látok. Puddleglum, fogjál erősen, meg próbálok fölállni. így ülve nem jó. Majd jól megtámasztom magam.

Megint hallották a nyögést, ahogy Jill föltápaszkodik és most derékig Játszódtak a körvonalai, a fényben.

— Azt hiszem... — kezdte volna, de váratlanul elcsuklott a hangja. Nem úgy hangzott, mint amikor fájdalomunkban felsírunk. Egy pillanatig tartott, valami váratlan meglepetés okozhatta. Mintha a száját hirtelen befogták vagy betömték volna. Kiáltani próbált, de hang nem jött ki a torkán. Két dolog történt egyszerre. A

világosság néhány pillanatig kialudt, és dulakodás hangjait hallották. Puddleglum kétségbeesve kiabált.

— Gyorsan! Segítsetek! Tartsátok a lábait! Valaki kifelé húzza! Ott! Ne itt!... Késő!

A nyíláson át újra betört a fény és Jill eltűnt a szemük előtt. „Jill! Jill!” — őrzöngve kiabáltak, de senki sem válaszolt.

— Te bolond, miért nem fogtad erősebben a lábát? — támadt a barátjára Eustace.

— Nem tudom — válaszolta elkeseredve Puddleglum. — Eddig is tudtam, hogy ügyetlennek születtem. Végzetes hibát követtem el. Én tehetek róla, hogy eltűnt és arról is, hogy egy beszélő szarvasból ettünk Harfang várában.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Ennél szégyenletesebb dolgot nem is csinálhattunk volna — kesergett a herceg. — Az ellenség kezére küldtünk egy bátor kislányt, miközben mi biztonságban maradtunk.

— Nem fested le túl sötéten a helyzetet, uram? — jegyezte meg Puddleglum. — Mi sem vagyunk a legszerencsésebb helyzetben, mert velünk az éhhalál fog rövidesen végezni ebben a lukban.

— Mit gondoltok, elég sovány vagyok ahhoz, hogy átférjek azon a nyíláson? — töprengett Eustace.

Jillel a következő történt. Amikor sikerült végre kidugnia a fejét a lukon, lefelé kellett néznie (ahogy a lépcsőház ablakából szoktuk), nem pedig fölfelé, ahogy gondolta.

Olyan sokáig volt a sötétben, hogy időbe telt, míg szemei hozzászoktak a világossághoz: nem azt látta, amire számított — vagyis napfényes tájat —, hanem hideg volt és sápadt, kékes fény áradt szét a tájon. Monoton, ütemes zajt hallott és fehér „valamik” röpködtek a levegőben. Ekkor kérte Puddleglumot, engedje meg, hogy a vállaira fölálljon. Miután sikerült, már sokkal jobban látott és hallott. Kétféle erőteljes hangot különböztetett meg: lábak ritmikus dobogása volt az egyik, zeneszó a másik (hegedű, fuvola, dob). Tisztán látott mindent, mert kikukucskált a nyíláson. Meredek lejtő futott lefelé.

Körülbelül hat méter mély lehetett. Minden fehér volt, és ott lent sokan nyüzsögtek. Ekkor jött rá, kiket is lát valójában. Aranyos kicsi faunok voltak, fejükön levelekből készült koszorút viseltek. Első pillantásra úgy tűnt, hogy a zene ütemére össze-vissza mozognak, de nem így volt. Táncoltak, a maguk módján, vagyis bonyolult lépésekkel, mozdulatokkal.

Idő kellett hozzá, hogy Jill rendszert fedezzen föl benne. Mint derült égből a villámcsapás, úgy érte őt a következő meglepetés: fölötte, kékes fényvel a hold világított, a fehérség pedig hó volt, igazi hó! Az égen csillagok milliárdjai vibráltak. Azok a magas, fekete árnyak a táncosok mögött pedig fák voltak. Nemcsak hogy kijutottak a felszínre, hanem pontosan Namia közepébe érkeztek! Jill úgy érezte, menten elájul, mert ekkora boldogságot még soha nem érzett. És a zene! Ez a vad, mégis édes, furcsán hátborzongató, varázslatos zene! Egész testét-lelkét átjárta. Elmondani sokkal tovább tart, mint átérezni, mert az egy pillanat műve volt. Amikor Jill magához tért, első dolga volt lekiabálni a társainak, hogy minden rendben, kijutottak a felszínre és hazaérkeztek. De már az első szót sem tudta kimondani. Ennek oka pedig a következő volt: a törpék körbe-körbe táncoltak, csodaszép ruhákban. Gyönyörű sál volt a nyakuk köré tekerve, fejükön szőrmekucsma, rajta aranylánc csüngött, lábukon finom bőrből készült csizma feszült. Körbe forogtak és közben hógolyókat dobáltak. (Azok voltak a fehér „valamik”, amiket Jill röpködni látott a levegőben.) Nem egymást dobálták, mint a gyerekek szokták, hanem ütemre dobták el és még véletlenül sem találták el egymást. Nagy Hótánc a neve ennek a táncnak, amit az első holdtöltek járnak Narniában, azon az éjjelen, amikor az első hó leesik. Az is megtörténik néha, hogy egy-egy tévesen célzott hólabda egyik-másik törpét eltalálja. Ilyenkor jóízűen nevetnek. De gyakran órákig tartó tánc közben egyszer sem vétik el a dobást. Azon az éjszakán, amikor a hideg, a baglyok huhogása, a holdfény a vérükbe száll, olyan vad, örült táncot lejtenek, hogy csak hajnalban

C. S. Lewis: Az ezüst trón

fejezik be. Pótolhatatlan látványt nyújtanak ilyenkor. Kívánom, hogy egyszer ti is meglássátok!

Egy rosszul irányított hólabda némította el Jillt, mert pontosan akkor találta el a száját, amikor kinyitotta, hogy szóljon a többieknek. Egyáltalán nem bánta, sőt! Most egy rá irányzott hógolyózápor sem tudta volna kedvét szegni! Egyszerűen boldog volt. Bármennyire is örült, hógolyóval a szájában mégsem tudott egy szót sem szólani. Kiköpte a havat, kitisztította a száját. Közben teljesen megfélemedezett arról, hogy a többiek mögötte, lent a sötétben még semmit sem tudnak. Amilyen messzire csak tudott, kihajolt a lyukon és lekiabált a táncosoknak:

— Segítség! Segítség! Be vagyunk temetve. Gyertek és ássátok ki!

Egyetlen narniai sem tudott erről a lyukról a hegyoldalban és persze hogy borzasztóan meglepődtek, és jobbra-balra forgatták a fejüket, hogy kitalálják, merről jött a hang. Mikor megpillantották Jillt, rohanni kezdtek feléje, egymás hegyen-hátán kapaszkodtak fel a nyílásig, mancsukat nyújtogatták, hogy kiemeljék onnan. Jill megkapaszkodott bennük, lassan kicsúszott a lyukból és hason fekve, fejjel lefelé földet ért a domb alján. Kérlelni kezdte a körülötte állókat:

— Kérlek benneteket, menjetek vissza és ássátok ki a többieket is. Hárman vannak, két ló is van. Az egyikük Rilian herceg.

Jill a táncosok közé keveredett. Mögöttük még sokan álltak, akik nem kapcsolódtak a táncba, csupán nézelődtek. Mikor Jillt megpillantották, rögtön odasiettek. Mókusok, baglyok másztak le a fákról, sündisznók apró lábaikkal szaporán lépkedtek. Medvék, borzok követték őket, végül egy nagy, fekete párduc, lassú farkcsóválással zárta a menetet. Amikor megértették, Jill mit akar, rögtön a segítségére siettek. „Fogjatok ásót és gyertek!” — adták ki a törpék egymásnak a parancsot, és rohantak, ahogy a lábuk bírta, a nyílás felé. „Ébresszétek fel a vakondokat, ők értik ezt a legjobban. Legalább olyan jól ásnak, mint mi” — kiabáltak. „Mit mondott Riliánról?” — kérdezte valamelyik. „Hush” — állította le őt a párduc. — „Nem csoda, ha szegény kislány megbolondult azok után, hogy el volt zárva a hegy belsejében. Nem tudja, mit beszél.” „Igazad lehet” — helyeselt az öreg medve. „Nem azt mondta, hogy az egyik lovat Rilian hercegnek hívják?” — kérdezte egy másik. „Nem, nem hiszem” — válaszolta egy mókus. „De, azt mondta!” — nyelvelt a társa.

— Ne-e-e... legyetek... olyan bubuták — szólalt meg Jill, de alig tudott beszélni, mert vacogott a hidegtől.

Egy szempillantás alatt a törpék körbefogták (a nagy sietésben némelyik elhasalt a szanaszét heverő szerszámokban), és egy szolgálatkész faun előre ment, hogy Jillnek mutassa az utat a fák között. Egy barlanghoz vezették, a közepén tűz égett. Forró itallal kínálták. Ezalatt a törpék csákányokkal, ásókkal felszerelve siettek a lyukhoz. Jill kiabálást hallott. „Hé! Mit csinálsz? Tedd el azt a kardot! Ide! Erre! Milyen akaratos fiú!” Jill odarohant, és nem tudta, hogy sírjon-e vagy nevéssen, amikor megpillantotta Eustacét. Szegénynek falféher volt az arca és maszatos. Mászott kifelé a lyukon, közben kardjával vagdalkozott és aki csak feléje közelített, odasújtott.

Érthető a viselkedése, hiszen Eustace egészen másképpen élte át „azt” a néhány másodpercet. Hallotta Jillt nyöszörögni, majd látta eltűnni az ismeretlenségben. Mindhárman azt hitték, ellenség kezébe került. Eustace lentről nem ismerte fel, hogy a sápadt, kékes fény, a holdvilág. Azt hitte, a nyílás egy másik barlangba vezet át, onnan jön az a foszforeszkáló fény, és Isten tudja, miféle szellemek lakják. Ekkor kérte

C. S. Lewis: Az ezüst trón

Puddleglumot, hogy a hátára felkapaszkodhasson, és ki tudjon nézni a lyukon. Kardját készenlétben tartotta és ha jól meggondoljuk, bizony bátor tette vállalkozott. A másik kettő is gondolkodás nélkül ugyanezt tette volna, de nem voltak elég soványak ahhoz, hogy kiferjenek a lyukon. Eustace alig volt kövérebb, mint Jill, viszont sokkal ügyetlenebb, és amikor ki akart nézni a nyíláson, alaposan beütötte a fejét, aminek következtében egy rakás hó hullott a nyakába.

Amikor felocsúdott, már csak azt látta, hogy mindenfelől feléje rohannak és önkéntelenül a karjához kapott, hogy védje magát.

— Hagyd abba, Eustace! Hagyd abba! — kiabált Jill. — Ezek mind a barátaink. Nem látod? Narniában vagyunk. Minden rendben.

Idő kellett, míg Eustace meggyőződött róla, hogy Jill igazat mond. Először is bocsánatot kért a törpéktől („Szóra sem érdemes” — válaszolták), aztán sok puha, szőrös mancs nyúlt feléje, hogy segítsék a lyukon, ahogy azt Jillel tették az előbb. Jill pedig fölmászott, bedugta a fejét a nyíláson és jó hangosan lekiabált a többieknek, hogy ők is hallják a híreket. Hallotta, ahogy Puddleglum morog:

— Szegény Pole! Teljesen megzavarodott. Látomásai

vannak.

Jill Eustacéhoz szaladt, megszorították egymás kezét és boldogan, nagyot lélegeztek a friss, éjszakai levegőből. Meleg köpenyt és forró italt hoztak nekik. Lassan, kényelmesen kortyolgattak. Ezalatt a törpék buzgón serénykedtek a hegyoldalon, eldobálták a havat a nyílás körül. Úgy járt a kezük, mint a motolla. Ütemesen, fűgén. Tíz perc alatt végeztek. Jill és Eustace úgy gondoltak vissza a sötét, fojtó alagútra, az átélt eseményekre, mintha álmodták volna. Hideg, téli éjszaka volt, fejük fölött világított a hold, óriási csillagok ragyogtak (Narniában a csillagok sokkal közelebb vannak a földhöz), körülöttük barátságos arcok mosolyogtak — teljességgel lehetetlennek tűnt, hogy létezett Földalatti birodalom a maga borzalmaival. Javában iszogattak még, amikor egy tucat vakond közeledett feléjük, félig csukott szemmel, álmosan, morogva. Látszott rajtuk, hogy mérgesek, amiért felébresztették őket. De amikor megértették, mi történt, örömmel csatlakoztak a sokasághoz. A faunok segítettek kupacokba rakni a földet, amit a törpék ásás közben kitermeltek.

A mókusok táncoltak, össze-vissza ugrándoztak, és Jill nem fedezett fel semmiféle ritmust a mozdulataikban. A medvék, a baglyok egyfolytában a két gyerek körül serénykedtek, jó tanácsokkal látták el

C. S. Lewis: Az ezüst trón

őket, majd tuszkolták őket befelé a barlangba (ahol Jill a tüzet látta), hogy melegedjenek és vacsorázzanak. De ők addig egy falatot sem tudtak lenyelni, míg két társuk ki nem szabadul.

Senki sem képes olyan precíz és kitűnő munkát végezni, mint a törpék és a vakondok Narniában. Nem kötelességből teszik, hanem a legnagyobb örömmel. Most is élvezték, hogy áshatnak. Nemrégén ástak ki egy mély szakadékot a hegyoldalban. Ahhoz képest ez most gyerekjáték volt! A sötétben, a holdvilágnál (borzongató látvány volt) először egy hosszú láb nyúlt ki a föld alól, majd egy másik, végül a mocsárlakó nyakigláb alakja bukkant elő. Mögötte a két ló, majd Rilian herceg jött elő utoljára. Puddleglumot óriási ujjongással fogadták. Nahát! Ez egy mocsárlakó! Nini! A jó öreg Puddleglum! Mi a csodát keresel te itt? Mióta kutatnak utánad! Trumpkin tűvé tette érted az egész országot, még díjat is tűzött ki a nyomravezetőnek!" Egy pillanat alatt néma csönd lett (mint amikor tanár lép be az osztályba), mert Rilian állt előttük. Nem volt egy percig sem kétséges, kit látnak. Sok vadállat, törpe, faun volt a tömegben, akik jól emlékeztek rá még abból az időből, mielőtt végleg eltűnt.

Sokan voltak azok is, akik még ismerték a herceg édesapját, mikor fiatal volt, és a fiú nagyon hasonlított rá. De nemcsak külseje után lehetett ráismerni. Bár arca sápadt, meggyötört és maszatos volt, az alagútban megtett fáradságos út és a tíz éven át tartó megpróbáltatások miatt, ruhája szakadt volt és poros, de volt valami az arcában, ami kétségtelenné tette a származását. Minden király rendelkezett ezzel, aki Aslan akaratából valaha is uralkodott Narniában és Nagy Péter koronáját viselte a fején.

Egy szempillantás alatt a fejeikről lekerültek a kucsmák, és mindenki, kivétel nélkül, féltérdre ereszkedett (pedig nagyon hideg volt!). De ezután örömmámorban törtek ki, egymás nyakába borultak, kiabáltak, nevetgéltek, ugráltak, nem bírtak magukkal. Jillnek könny szökött a szemébe a meghiúsulástól. Ez a látvány kárpótolta minden eddigi szenvedéséért.

— Felség! — szólalt meg egy öreg törpe alázatosan. — Vacsorát készítettünk ott, a barlangban, ha a tánc véget ér..., és ha nem sértjük meg...

— Legnagyobb örömmel elfogadjuk — mosolygott a herceg. — Egy lovag, herceg, de még egy király sem érzett még olyan éhséget, amelyet mi négyen ma éjjel.

A tömeg, élén a négy vendéggel, megindult a barlang felé. Jill hallotta, ahogy Puddleglum rekedt hangján odaszól a körülötte tologatóknak: — Nem, nem az én történetem még ráér. Semmi említésre méltó nem történt velem. Inkább ti mondjátok el, mi újság van itthon. Mindenre kíváncsi vagyok. Mi van a királlyal? Hajótörést szenvedett? Erdőtűz nem pusztított? Calormen határán nem volt összetűzés? Hogy vannak az óriások? Mindenki nevetett és ujjal mutogatott Puddleglumra: „Vérbeli mocsárlakó!" A két gyerek már majdnem elájult a fáradtságtól, álomosságtól, de amint beléptek a barlangba, néhány percig még elfelejtkeztek róla. A tűz barátságos meleget árasztott, a lángnyelvek a falakra vetődtek. Dúsan terített asztal állt középen, a kőburkolat és a durván faragott padok egy vidéki ház konyháját juttatták eszükbe. Míg a vacsora készült, addig a két gyerek mély álomba zuhant. Rilian herceg mesélt a gonosz varázslatról, aminek áldozatául esett, a tíz év megpróbáltatásairól, a Földalatti

C. S. Lewis: Az ezüst trón

birodalomról. Most értették meg valójában, hogy a gonosz boszorkány (mint annak idején a Fehér boszorkány, aki Narniára az örök telet hozta) műve volt minden: Rilian édesanyjának megölése, a herceg elrablása. Beszámolt Rilian arról is, hogyan akarta a boszorkány a titkos alagúton át lerohanni Narniát, és uralmát megszilárdítani az országban.

Arról is beszélt, hogy legmerészebb álmaiban sem gondolta, hogy a leigázandó ország saját hazája, Narnia! Harfang sem maradt ki a beszámolóból. Röviden mesélt az óriásokról, akiket szoros baráti szálak fűztek a boszorkányhoz.

— Mindebből az a tanulság, felség — szólalt meg a legöregebb törpe —, hogy azok a boszorkányok ott fenn, északon, minden korban egyformán veszélyesek, csupán az eszközökben különböznek.

16. fejezet

A sebek begyógyulnak (Visszatérés Angliába)

Amikor másnap reggel Jill kinyitotta a szemét, a barlangban találta magát. Az első pillanatokban nagyot dobbant a szíve a rémülettől, hogy még mindig valahol a föld alatt van. De mikor észrevette, hogy meleg ágyban fekszik, puha szőrmekabáttal letakarva, ropog a tűz (mintha akkor gyújtották volna meg), a reggeli napfény betűz a barlang nyílásán, — egycsapásra kiszaladt az álom a szeméből. Törpéket látott, ahogy kezükben óriási serpenyőkkel serénykednek a tűzhely körül. Hallotta a sütés jellegzetes sístergő hangját, érezte a sült kolbász semmivel össze nem téveszthető, ínycsiklandozó illatát. Az egész barlang tele volt vele. Nem ám rövid, vékony kolbászszeleteket sütöttek, hanem valódi vastag, húsos, hosszú darabokat. Hozzá nagy bögrékben habos kakaót töltöttek, sült gesztenyét, krumplit, forró, sült almát kínáltak (a magok helyén mazsolával), végül fagylaltot, hogy lehűtsék magukat a sokféle forró éték után.

Jill fölült az ágyán és körülnézett. Puddleglum és Eustace nem messze tőle még javában húzták a lóbőrt.

— Hétalvók! Felkelni! — rikkantott rájuk Jill. — Sose akartok felébredni?

— Shoo, shoo! — válaszolt egy álmos hang valahonnan a közelből. — Ideje fölkelni. Látom, jól aludtatok. Előbb hagy térjünk magunkhoz!

— Jé! Nahát...! — csodálkozott Jill, amint megpillantott egy jókora fehér tollcsomót, ami a régi falióra tetején tanyázott az egyik sarokban. — Ez Glimfeather!

— Felismertél? — búgta a bagoly és kidugta fejét a szárnya alól, egyik szemét pedig felnyitotta. — Éjjel két óra felé érkeztem, fontos üzenettel a herceg számára. A mókusoktól hozták a jó hírt. A herceg rögtön eltávozott és üzeni, hogy menjetek utána. Egyébként jó reggelt kívánok! — és fejét újra a szárnya alá dugta.

Reménytelennek látszott bármi egyéb információt kicsikarni tőle. Jill inkább fölkelte és körbenézett, hátha meg tud valahol mosakodni és néhány falatot is bekaphat. Ebben a pillanatban egy aprócska faun törtetett a barlangba, patái hangosan kopogtak a kövezeten.

— Ó! Végre fölébredtél! — kiáltott fel örömmel. — Jó lenne, ha a fiút is fölébresztenéd, mert csak néhány perccel van, hogy elkészüljete. A kentaurok már készen állnak és várnak, hogy Cair Paravel várába vigyenek benneteket. Majd csöndesen még hozzátette: — Ugye tisztában vagytok azzal, hogy különleges megtiszteltetés kentaur hátán utazni? Sőt! Nem is hallottam még, hogy bárkinek megtették volna. Nem lenne okos dolog megvárakoztatni őket. — Hol van a herceg? — kérdezték szinte egyszerre Puddleglum és Eustace, ahogy kinyitották a szemüket.

Elment, hogy édesapjával találkozzon Cair Paravel váránál — válaszolta a faun, akit egyébként Orrunsnak hívtak. — Minden pillanatban várható, hogy a hajó befut a kikötőbe. Azt mondják, az öreg király Aslannal is találkozott (bár az nem biztos, hogy szemtől szembe látták egymást). A király és kísérete az út felénél járhattak, amikor létrejött a találkozás, és Aslan elárulta Caspiannak, hogy elveszett fiát

C. S. Lewis: Az ezüst trón

viszontlátja, mihelyt eléri Narnia kikötőjét. Eustace kipattant az ágyból. Jill Orrunssal már az asztal körül ténykedett. Puddleglumot az ágyban marasztották. Clodbirth, az egyik kentaur, aki mellesleg az orvoslás tudományához is értett, bejött, hogy megvizsgálja Puddleglum talpán az égési sérüléseket.

— Ah! — nyögött fel szegény keservesen —, biztosan le kell vágni térdnél a lábamat! — és szó nélkül az ágyban maradt. Reggelire rántottat és piritós kenyeret kaptak és Eustace úgy evett, mintha eddig egész életében éhezett volna.

— Szerintem — szólalt meg a faun és némi félelemmel vegyes tisztelettel nézte Eustacét, ahogy tömi magába az ételt, — ennyire azért nem kellene sietni. Talán a kentaurok sem végeztek még a reggelivel.

— Akkor ma ők is későn keltek — felelte Eustace. — Tíz óra is elmúlhatott már.

— Nem — rázta a fejét Orruns. — Pirkadatkor már fönn voltak.

— Mi a csodának keltek olyan korán, ha csak most reggeliznek? — csodálkozott Eustace.

— Ezt te nem tudod. Abban a pillanatban reggelizni kezdenek, amikor kinyitják a szemüket — hangzott a meglepő válasz.

— Jó ég! Ennyit esznek?

— Nem tudtad, hogy a kentaurnak kétféle gyomra van? Akkora, mint egy embernek, és akkora mint egy lónak. Természetesen mindkettőt ki kell elégítenie. Először zabkását, tojást, sonkát esznek piritóssal, lekvárral, és hozzá tejeskávét vagy sört isznak. Ezután legelnek egy-két órát, végül zabot esznek, ami a lovak kedvenc eledele. Amiért ennyit esznek, nem szívesen hívják meg őket hétvégére vendégségbe. Merénylet lenne az éléskamrával szemben! Hirtelen lódobogás zaja verte fel a reggeli csendet a barlang bejáratánál. Két kentaur, egy fekete meg egy aransárga szakállú a nyílás elé toppantak, várakozóan megálltak és bedugták a fejüket, hogy körülnézzenek. A gyerekek gyorsan magukba tömték a reggelit. Az első pillantásra nem volt szívderítő látvány egyik kentaur sem. A kentaur egy csendes, nyugodt, félig ember, félig állat, megáldva sok bölcsességgel, amit a csillagok tanulmányozásából szereznek. Nem könnyű felmérgetni vagy megnevetetni őket, de ha egyszer dühösekké lesznek, haragjuk mint a felkorbácsolt tenger, nem ismer akadályt.

— Vizontlátásra, kedves Puddleglum — lépett Jill a mocsárlakó ágyához. — Ne haragudj, ha kezdetben modortalannak tartottalak.

— Rám se haragudj — csatlakozott Eustace is —, te vagy a legjobb és leghúségesebb barát a világon.

— Remélem, újra találkozunk — tette hozzá Jill.

— Sajnos, kevés esély van rá — válaszolta Puddleglum. — Alig várom, hogy régi, jó sátramát viszontlássam. Gondoljátok, hogy a herceg elég erős maradt azok után, amin keresztülment? Nekem nem tetszik, hogy olyan sápadt, meggyötört az arca.

— Puddleglum! Te egy aranyos széltoló vagy! Rosszkedvűnek mutatod magad, közben a szíved mélyén tökéletesen boldog vagy. Úgy teszel, mint aki mindentől fél, közben olyan bátor vagy mint egy oroslán — hízelkedett Jill.

— Bolondságokat beszélsz... — kezdte Puddleglum, de a kentaurok már türelmetlenül toporogtak odakint, és Puddleglum nem folytathatta, mert olyan váratlan meglepetésben volt része, ami belefojtotta a szót. Jill átölelte sovány nyakát és pusztit nyomott ráncos, csúnyácska arcára;

C. S. Lewis: Az ezüst trón

közben Eustace a kezét szorongatta. Vissza se fordultak, hanem kirohantak a barlangból és fölpattantak a kentaurok hátára. Puddleglum visszahanyatlott a párnára és halkán megjegyezte: „Nem hittem volna, hogy lány létére képes lesz ilyen tenni. Bár az igaz, jóképű fickó vagyok!

Kentaur hátán utazni valóban ritka megtiszteltetés (rajtuk kívül még senki sem részesült e kivételes szerencsében!), de hogy rendkívül kényelmetlen is, az menet közben derült ki. Először is nyereg nélkül nem lett volna szabad felülniük, mert csupasz háton ülni rendkívül fárasztó, különösen annak, aki még lovagolni sem tanult (mint Eustace). A kentaurok a maguk módján nagyon udvariasan viselkedtek, előzékenyek voltak és óvatosak. Mialatt keresztülvágattak Narnia erdein, megállás nélkül szóval tartották az utasaikat. Beszéltek a növények, a különféle gyökerek gyógyító hatásáról, a bolygók állásáról, Aslanról. Jill és Eustace bármennyire is kimerültek voltak és kényelmetlenül ültek, semmiért sem adták volna ezt az utazást: látták a tisztásokat, a lejtőket, ahol még itt-ott, foltokban hó szikrázott a napsütésben, nyuszikkal, mókusokkal, madarakkal találkoztak, akik jó reggelt kívántak nekik, hallották a fákat, ahogy beszélgetnek. Egy folyóhoz értek, vize kékes színben csillogott a rávetődő napsugaraktól. Messze előttük híd ívelt át a folyón, mellette a piros háztetőkről fölismerték Beruna városát. Komppal keltek át a folyón, amit berunai révészek irányítottak (vagy inkább mocsárlakók, mert azok szoktak ilyen munkákat végezni Narniában). Szerencsésen átértek a túloldalra, a folyó déli partján haladtak tovább, ami egyenesen Cair Paravel várához vezetett. Egyszerre csak megpillantották ugyanazt a hajót, amit Narniába érkezésükkor láttak. Ott ringott a vizén, mint egy óriási madár. A tömeg ezúttal is a vár és a kikötő közti füves területen nyüzsgött, uralkodójukat várták haza. Rilian már levetette fekete ruháját és skarlátvörös, bársony palástot öltött, amit elől óriási ezüst csat fogott össze. Közvetlenül a parton állt, hogy elsőnek üdvözölhesse édesapját. Trumpinkin, a törpe, mellette ült a kis számáralakú székében. A gyerekek látták, hogy a tömegben nem tudnának keresztülfurakodni, hogy a herceg mellé álljanak, és meg is voltak szeppelve egy kicsit. Megkérték inkább a kentaurokat, hogy még maradhassanak egy kicsit a hátukon, mert így jobban láthatják, mi történik a kikötőben. Természetesen teljesítették a kérést. Ezüst trombiták hangja harsant a fedélzetről; a matrózok kötelet dobtak a kikötői bakokra, a patkányok (természetesen, beszélő patkányok) és mocsárlakók gyorsan partra vonták a hajót. Zenészek léptek ki a tömegből, és ünnepélyes, győzelmi dalokat játszottak. A király kíséretének tagjai felbukkantak a fedélzeten és a patkányok rohantak, hogy lépcsőt rakjanak eléjük.

Jill várta, mikor pillantja meg az öreg királyt. Ehelyett hordágy tűnt fel a fedélzeten. A kapitány lépkedett le a hajóról és letérdelt a herceg és Trumpinkin elé. Mondott valamit nekik, amiből persze semmit sem hallottak. A zenészek szünet nélkül játszottak, de valami feszültség volt a levegőben, amitől mindenki nyugtalan lett. Néhány percnyi várakozás után négy lovagot láttak, akik valamit vittek a kezükben. Lassan lefelé lépkedtek a hajóról és mostmár láthatták az öreg királyt, amint sápadt arccal, mozdulatlanul fekszik a hordágyon. Óvatosan letették. Rilian mellé térdelt és átölelte. Az öreg király fölemelte egyik kezét, hogy megáldja a fiát. A tömeg ujjongásban tört ki, de ez mégsem volt igazán örömteli, mert mindenki érezte, hogy valami rossz fog történni. A király feje visszahanyatlott a párnára, a zene elhallgatott, síri csend lett. A

C. S. Lewis: Az ezüst trón

herceg ráborult édesapjára és keservesen sírni kezdett. Zavar támadt a tömegben. Egymás után kerültek le a fejekről a sapkák, kucsmák,

csuklyák, és Eustace is levette a sapkáját. Sustorgó, csapkodó hangra lettek figyelmesek, a vár felől jött. Hatalmas oroslánfejes zászlót tűztek ki, félárbocra eresztve. Ezt követte egy lassú, szomorú, szívbemarkoló gyászzene, amitől mindenkinek elfacsarodott a szíve.

A két gyerek leszállt a kentaurok hátáról (azok észre sem vették).

— Bárcsak otthon lehetnék! — sóhajtott fel Jill. Eustace nem szólt semmit, csak bólintott.

„Eljöttem” — szólt mély hangon valaki a hátuk mögött. Hátrafordultak és megpillantották Őt, az Oroszlánt és mellette hirtelen minden úgy eltörpült és olyan szürke, jelentéktelen lett egyszerre! Jill egy villanásnyi idő alatt

elfelejtkezett a halott királyról és rögtön eszébe jutott, hogyan is esett le Eustace miatta a meredek szikláról, mennyire elfelejtkezett a feladatokról, és hányszor volt akaratos a többiekkel. Bocsánatot akart kérni, de nyelve nem mozgott. Az Oroszlán szemével intett, hogy lépjenek közelebb, aztán lehajolt és megnyalta sápadt arcukat.

— Felejtsetek el. Nem haragszom rátok. Teljesítettétek a feladatot, amiért Narniába hívtalak benneteket.

— Drága Aslan! Mostmár hazamehetünk? — kérdezte félénken Jill.

— Igen. Azért jöttem, hogy hazasegítsek benneteket.

Szélesre tárta a száját és fújta egyet. Ezúttal egyáltalán nem érezték, hogy levegőben szállnak: mintha egyhelyben maradtak volna, ellenben a hatalmas szélvihar, amit Aslan kavart, elfújta a hajót, a királyt, a várat, az erdőt, az eget — egész Narniát! Mint cigarettafüst, úgy szívódtak föl a levegőben. Hirtelen nyári nap sütött rájuk, füves tisztás közepén álltak, körülöttük hatalmas fák meredeztek, a távolban patak csörgedezett. Felismerték azt a hegytetőt, ahonnan elindultak kalandokkal teli útjukra. Ez itt már nem Narnia volt, magasabb és távolabb annál — a világ végén álltak! A legkülönösebb az volt, hogy nem tudni honnan, de a gyászzene még mindig szólt, bár sokkal halkabban. A patak felé indultak, Aslan előttük haladt. Olyan szép volt minden, a zene annyira szívbemarkoló, hogy Jill nem tudta visszafojtani a könnyeit. Aslan megállt, a gyerekek a patakra pillantottak. És ott, aranyszínű homokágyon feküdt a halott király, a víz fölötte folyt, mintha folyékony üveg borította volna. Hosszú, fehér szakálla lebegett a vízben. Mind a hárman letérdeltek és sírtak. Még Aslan is. Nagy oroslánkönnyeket ejtett, mindegyik értékesebb volt a legértékesebb drágakőnél. Jill Eustacéra pillantott, aki úgy zokogott, mint egy

C. S. Lewis: Az ezüst trón

kisgyerek (pedig titkolni szerette volna, mint amikor a felnőtt kénytelen sírni.)

— Fiam — fordult Aslan Eustacéhoz —, menj a sűrűbe, törj le egy tövist és hozd ide nekem.

Eustace engedelmeskedett. A tövis hosszú volt és hegyes, mint egy tőr.

— Szúrd bele a talpamba! — parancsolta Aslan és jobb mancsát Eustace elé tartotta.

— Muszáj? — kérdezte Eustace.

— Igen — szólt csendesen.

Eustace összeszorította a szemeit, fogait és beleszúrt Aslan mancsába. Vér serkent ki belőle, bíborvörös színű és rácsurgott a halott király tetemére. Ebben a pillanatban elnémult a zene, a halott király kezdett megváltozni. Ősz szakála szürke lett, aztán sárgás színű, egyre rövidebb, majd teljesen eltűnt. Beesett vállai kiegyenesedtek, megvastagodtak, ráncai kisimultak és szemeit felnyitotta. Vidám volt, nevetett. Kiemelkedett a vízből és ott állt előttük egy fiatal férfi vagy inkább fiú. (Jill nem is tudta volna eldönteni, mert Narniában nem lehet tudni, ki hány éves.)

A király odarohant Aslanhoz, karjaival átölelte a nyakát és magához szorította. Majd Caspian (mert ő volt az), a két gyerek felé fordult és örömeiben nagyot kiáltott:

— Nahát! Eustace! Mégiscsak sikerült eljutnod a világ végére! Mi lett a kardommal, amit kettétörtél, amikor a tengeri kígyóval hadakoztál?

Eustace kitérte karjait, hogy megölelje, de az utolsó pillanatban meggondolta magát.

— Nézd!... Én... — hebegte. — Ez mind nagyon szép és jó, de te valóban..., úgy értem...

— Ne légy olyan szamárral — nevetett Caspian.

— De... — és Eustace könnyörgő pillantást vetett Aslanra.

— Hát nem halt meg?

— De igen — válaszolta Aslan komolyan, de Jill érezte, hogy komolysága mögött nevetés bujkál. — Caspian meghalt. A legtöbb ember meghal. Még én is. Kevesen maradnak, akik újból életre kelnek.

— Ó! — szólalt meg Caspian. — Gondolom, mi zavar téged. Azt hiszed, szellem vagyok vagy ilyesmi. Hát nézz akkor meg jól, utoljára! Mintha most jelennék meg először Narniában; ugyanis többé nem köt ide engem semmi és senki sem. Egy ember nem térhet vissza és élhet „másodszor” saját hazájában. Talán a ti országokban... Nem tudom. Lehet, hogy ti nem is oda tartoztok, mert akkor hogy lennétek itt?

A két gyerek egyszerre gondolt ugyanarra, ami megdobogtatta a szívüket. De Aslan megrázta bozontos üstökét.

— Nem kedveseim. Ha legközelebb találkoztok itt velem, akkor örökre maradnotok kell. De nem most! Egy kis időre még vissza kell térnetek a saját hazátokba.

— Uram! — szólt Caspian. — Mindig szerettem volna egy pillantást vetni „abba” a világba. Rosszul gondoltam?

— Többé már nem tehetsz rosszat, miután föltámasztottalak — válaszolta Aslan. — Bepillantatsz az országukba, de csak öt percet kapsz, az ő időszámításuk szerint. Többre nem is lesz szükséged.

Ezután Aslan még mesélt Caspiannak arról az országról, ahová a két gyerek visszatér, sőt még az iskolájukról is. Látszott, jobban ismer mindent, mind azok, akik ott élnek.

C. S. Lewis: Az ezüst trón

— Lányom — fordult az Oroszlán Jillhez. — Törjél egy gallyat erről a bokorról.

Jill úgy tett, és tüstént vadonatúj lovaglópálca lett belőle. — Most te következel — fordult Eustacéhoz. — Húzd ki a kardodat! De csak a lapját használd, mert gyerekek és nem katonák ellen kell hadakoznod.

— Velünk jössz? — kérdezte Jill.

— Igen, de ők csak a hátamat fogják látni.

Gyorsan átvágtak az erdőn és nemsokára feltűnt előttük az iskola épülete. Aslan akkorát üvöltött, hogy a nap is megremegett az égen, és a kerítés előttük egy jó nagy darabon leomlott. A tátongó nyíláson át beláthattak az udvarra, és még a tornaterem épülete is látszott a távolban. Ugyanaz az őszi, csöndes délután volt, mint amikor

„átszöktek” Narniába. Aslan a két gyerek felé fordult, puha mancsával megérintette a homlokukat majd gyöngéden rájuk lehelt. Ezután kényelmesen leheveredett a nyílás elé, háttal az iskola épületének, arccal Narnia felé.

Ebben a pillanatban lépések zaja hallatszott. Az egész „díszes” társaság megjelent előttük — Adela Pennyfather, Cholmondely Major, Edíth Winterblott, a kis Sorner, a kövér Bannister és az utálatos ikerpár, a Garett testvérek. Megtorpantak, mint akiknek földbe gyökerezett a lábuk. Arckifejezésük teljesen megváltozott, minden aljasság, gyanakvás, durvaság, ostobaság eltűnt róluk egyetlen pillantás alatt. Látták a leomlott falat, egy elefánt nagyságú oroszlánt a nyílás előtt heverni, és három alakot csillogó ruhában, fegyverrel a kezükben akik éppen rájuk rontanak. Aslan erejét tudták a hátuk mögött, Jill a lovaglópálcával rontott a lányokra, Eustace és Caspian pedig kardlappal a fiúkra. Két percen belül a társaság hátrálni kezdett és mint az örültek, úgy rohantak vissza, közben teli torokból kiabálták:

— Gyilkosok! Oroszlánok! Ez nem igazság!

Az igazgatónő fejvesztve rohant ki az épületből megnézni, mi történt. Amikor ő is meglátta a romokat, a fekvő oroszlánt, a három gyereket (persze, hogy rémületében nem ismert rájuk), hisztérikusan futott vissza az irodába, tárcsázta a rendőrséget. Levegőt kapkodva számolt be arról, hogy egy oroszlán elszökött a cirkusból, valamint örültek a bolondokházából, bedöntötték az iskola kerítését és kardokkal hadonásznak. A nagy hűhó közben Jill és Eustace beszöktek az iskola épületébe, levetették csillogó ruháikat, átöltöztek régi ruhájukba, Caspian pedig észrevétlenül eltűnt Narnia felé. A kerítés Aslan intésére újra sértetlenül magasodott. Mire a rendőrség kiszállt, se oroszlán, se

C. S. Lewis: Az ezüst trón

bedőlt fal, se örültek, ellenben találtak egy igazgatónőt, aki úgy viselkedett, mint akinek elment a józan esze. Zavaros volt az egész ügy. Utána mindenféle hír kapott lábra, lassanként kiszivárogtak az események. Nemsokára elbocsájtások következtek. A város vezetősége úgy ítélte meg, hogy az igazgatónő már nem tudja megfelelően ellátni a feladatait és új igazgatót kell kinevezni. Eustace pedig egy csöndes, nyugodt éjszakán elásta csillogó ruháit az iskola kertjében. Jill inkább becsempészte a házukba és következő évben a jelmezbálon nagy sikerrel viselte.

Attól a naptól kezdve sok minden megváltozott az iskolában. Kitűnő, híres iskola lett belőle. Jill és Eustace mindvégig barátok maradtak. Narniában Rilian király nagy pompával eltemette édesapján, X. Caspiant, és még sokáig siratta. Erős kezű, mindenki által tisztelt és szeretett uralkodó vált belőle, és Narniában mindenki boldogan élt.

Puddleglum (akinek a lába három hét alatt teljesen meggyógyult), gyakran mutatott egy bizonyos irányba a véget nem érő, esős napokon. A lyuk a hegyoldalban örök időre nyitva maradt, és tikkasztó, nyári napokon sokan ereszkedtek le a mélybe, hogy bejárják a hűvös alagutakat, csónakázzanak a Sötét tengeren, vigadjanak, énekeljenek, régi történeteket meséljenek. Ha egyszer alkalmad lesz eljutni Narniába, ne felejs el te is rövid utazást tenni a Földalatti birodalomban. Megéri!